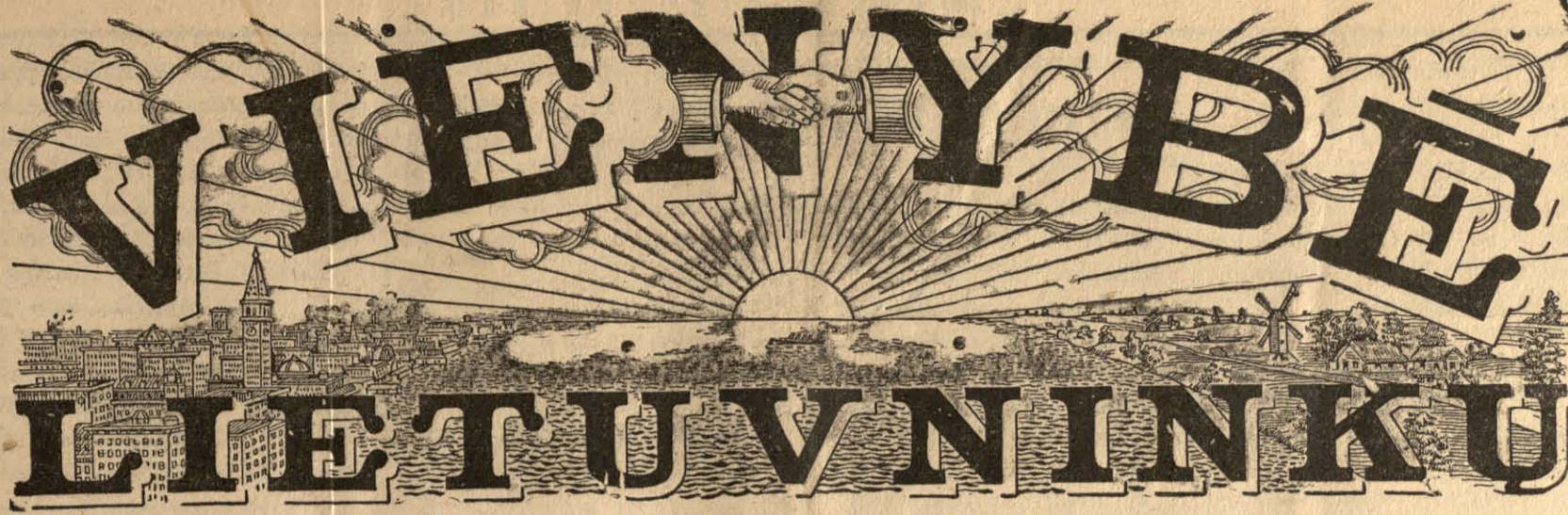

VIENYBE LIETUVNINKŲ
 IŠEINA KAS SEREDA
 Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J. J. Paukštis ir Co. (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

VIENYBE LIETUVNINKŲ
 PUBLISHED EVERY WEDNESDAY.
 Brooklyn New York.
 Yearly subscription rate:
 In the United States ... \$2.00
 To Foreign Countries ... \$3.00
 To Canada \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications to the publishers:
J. J. Paukštis & Co. (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

No. 29

Brooklyn, N. Y., Liepos (July) 19 d., 1916 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXX.

Teutonai kalba apie taiką

Rusai truputį sulaikyti. Anglai smarkiai stumia vokiečius. Italija žada paskelbt karą Vokietijai. Iš Europos sugrižo R. Karuža == atvežė daug žinių.

IS KARĖS LAUKO

RYTINIS FRONTAS.

ŽIAURUS MUISIS ANT 100 M LINIJOS.

Petrogradas. Baisi kova atsi-
 būva upės Stochod pakraščiuose
 Volynijoje, delei Kovel'io. Abi
 pusės siunčia čion naujus kareivius,
 kad tik išlošus mušį. Kovel — tai
 labai svarbus punktas, ypač kaipo
 geležkelių centras. Vokiečiai bei
 austrai deda visas pastangas, kad
 apgynus tą svarbų punktą. Bet rusai,
 upių Stochod ir Styr pakraščiuose
 pastebėtinu smarkumu, spaudžia
 priešus atgal. Mušis eina se, ant
 100 angl. mylių linijos.

Pranešama, kad tame mušyje
 dalyvauja vokiečių kariumenė
 (prusai ir bavarai) nuo Rheims
 ir Arras. — Rusai atstumė atkak-
 lias vokiečių atakas į pietus nuo
 Kovel-Sarny geležkelio. Tvirtina,
 kad rusai atstums priešus atgal
 ir užims Kovel bei Vladimir-Volynsk.

Galicijoje, vakariniame upės
 Strypos pakraštyje, atsi-
 būva irgi smarkus mušis —
 paimta virš 2,000 austrų nelaisvėn
 ir keletas maš. šautuvų. Pietinėje
 Bukovinoje apsirubežiuojama
 artilerijos veikimu. — Prie Rygos,
 Friedrichstadt'o, Dvinsko ir
 Smorgnio nuolat atsikartoja
 maži susirėmimai; kiek smarkiau
 veikiama Baranovičių ir Pinsko
 srityje.

SULAIKYTA.

MILŽINIŠKA RUSŲ ARMIJA

Berlinas. Feldmarš. v. Hindenburg
 ir Bavarijos kunig. Leopold
 smarkiai atmuša žiaurias rusų
 atakas šiaurinėje rusų fronto
 dalyje. Gen. Kuropatkinio armija
 niekur neįstengia atstumti
 galingos vokiečių kariumenės.

Bet smarkiausi mušiai atsi-
 būva Volynijoje — upių Stochod
 ir Strypos pakraščiuose —
 prieš Kovel ir Galicijoje —
 upės Strypos pakraščiuose
 bei Bučac srityje. Gen. Linsingeno
 armija laikosi iš geležinė siena
 Stochod pa-

kraštyje. Čia tapo paimta virš
 2,000 rusų nelaisvėn. Rusai mē-
 gina atstumti vokiečius austrų
 palei Kovel-Sarny geležkelio,
 bet tapo smarkiai atmušti. — Šitoje
 srityje rusai neša milžiniškus
 nuostolius.

Gen. v. Bothmer'io armija
 Bučac apylinkėje bei Bukovinos
 pakraštyje atstumė rusus atgal
 iš užimtų pozicijų, paimdama
 400 kar. nelaisvėn ir abelnai
 laikosi prieš rusus tvirtai. Piet.
 Bukovinoje atsi-
 būva artilerijos veikimas bei
 maži susirėmimai.

Rusų generalis užpuolimas
 sulaikytas. Jų pranešimas
 apie paimamą nelaisvėn apie
 270,000 austrų-vokiečių —
 grynas išmislas.

BALKANŲ FRONTAS

ARTILERIJOS VEIKIMAS GRAIKIJOS PARUBEŽIJE.

Atenai. Graikijos parubežyje
 paskutinėmis dienomis beveik
 be pertrukio tęsiasi artilerijos
 veikimas ir tankiai atsikartoja
 maži susirėmimai tarpe sąjungiečių
 ir jų priešų, bet žymių permainų
 nėra.

GRAIKAI SVYRUOJA.

Londonas. Graikai atidžiai tē-
 mija rusų veikimą ir dalykų sto-
 vį Rumunijoje. Plačiai kalbama
 apie prisidėjimą graikų prie są-
 jungiečių. Venizelos pusė eina
 tvirtyn.

VAKARINIS FRONTAS

ANGLAI VIS VERŽIASI PIRMYN.

Londonas. Anglai, kaip prane-
 šama nuo liepos 14 d., užėmė
 Contalmaison, spaudžia vokie-
 čius atgal linkni Longueval; —
 čia jie užėmė Mametz mišką
 ir prisiartino prie Pozieres ir
 kaimo Longueval. — Nežiurint
 ant visų vokiečių pastangų,
 anglai į šiaurę nuo Somme
 veikia pasekmingai ir išlengvo
 veržiasi pirmyn. Vokiečiai
 neša didelius nuosto-

lius. Galop pranešta, kad an-
 glai užėmė Longueval ir stumia
 priešus atgal.

SMARKUS MUŠIS ARTI PERONNE.

Paryžius. Į pietus nuo Somme
 nuolat atsikartoja smarkus
 susirėmimai ir be sustojimo
 tęsiasi artilerijos dvikova. Ypač
 smarkiai veikiama arti Peronne.
 Vokiečiai, neatsižvelgdami
 ant nuostolių, stengiasi apsaugoti
 tą svarbų punktą.

VOKIEČIŲ ATAKOS ŠAMPANIJOJE IR PRIE VERDUNO.

Paryžius. Vokiečiai atkartojo
 keletą atakų Šampanijoje bei
 Aragonijoje, bet be pasekmės.
 — Prie Verduno vokiečiams
 pasisekė nužengti truputį
 pirmyn forto Souville srityje;
 — vokiečiai bombarduoja
 tą fortą su pastebėtinu smarkumu.
 Bet, imant abelnai, francuzai
 laikosi tvirtai.

KANUOLĖS LYGINA KELIĄ PRIE PASKUTINIO ŠTURMO ANT VERDUNO.

Berlinas. Rytinėje upės Meuse
 pusėje atsi-
 būva baisus vokiečių artilerijos
 veikimas, ypač forto Souville
 apylinkėje. Prie Fleury ir
 miškų Vaux ir Chapitre vokie-
 čiai sumušė francuzus ir dik-
 čiai atstumė juos atgal, paimdami
 2,200 priešų nelaisvėn. Paskiau
 Souville srityje dar pateko
 nelaisvėn 17 ofic. ir 243 kar. Lau-
 kiamas paskutinis šturmas
 Souville forto, kuriam puolus nei-
 gai laikysis maži fortai Tovan-
 nes, Belleville ir St. Michel.
 Francuzų nuostoliai prie Verduno
 labai dideli.

SĄJUNGIEČIŲ UŽPUOLIMAS SULAIKYTAS.

Berlinas. „Generalis“ sąjungie-
 čių užpuolimas Pikardijoje bei
 upės Somme pakraščiuose sulai-
 kytas. Anglams po kelių dienų
 mušio pasisekė užimti kaimą
 Contalmaison, bet jie neįstengia
 niekur daugiau žengti pirmyn.
 Nežiurint ant žiaurių atakų
 bei per daug vartojamos amunicijos.

Taipgi smarkiai atmuša vokie-
 čiai francuzų atakas į pietus nuo

Somme. Francuzai su pastebėtinu
 atkaklumu, veržėsi ant Peronne,
 bet ir čia tapo sulaikyti. Vokiečiai
 laimėjo mušius prie Estres ir
 Barleux.

Artilerijos veikimas atsi-
 būva Flandrijoje, prie Arras,
 Šampanijoje, Aragonijoje ir Vogezuo-
 se.

ITALIJOS -- AUSTRIJOS FRONTAS.

ITALAI ATMUSA PRIEŠŲ ATAKAS IR ŽENGLIA PIRMYN.

Roma. Camonica lygumoje atsi-
 būva gan smarkus artilerijos
 veikimas. Adige lygumoje
 italai atmušė austrų ataką ir
 atstumė priešus atgal. Brenta
 srityje italai irgi pasekmingai
 atakavo austrų pozicijas. —
 Prie Isonzo apsirubežiuojama
 paprastu artilerijos veikimu.

AUSTRAI LAIKOSI TVIRTAI.

Viena. Austrai tinkamai atrė-
 mė keletą priešų atakų tarpe
 Adige ir Brenta. Tikslai Adige
 lygumoje italams pasisekė nužengti
 kiek pirmyn.

UŽKAUKAZIO BEI MESOPOTAMIJOS FRONTAS.

RUSAI STUMIA TURKUS ATGAL.

Petrogradas. Po kelių smarkių
 susirėmimų rusams pasisekė
 atstumti turkus į rytus nuo
 Baiburt, Čurok pakraštyje.
 Taipgi rusams pasisekė atmušti
 turkus atgal į pietryčius nuo
 Mamakhatum. Mamakhatum
 rusai užėmė šturmu. Rusai
 užėmė taipgi kaimus Djetjeti
 ir Almali. Kermanšah apy-
 linkėje rusai tvirtai atremia
 turkų atakas.

TURKAI LAIKOSI TVIRTAI.

Konstantinopolis. Kermanšah
 apylinkėje rusai stengėsi atakuoti
 turkų pozicijas, bet be pasek-
 mės; — viename punkte rusai
 tapo atstumti atgal. Užkaukazyje,
 Čurok srityje atsi-
 būva smarkus susirėmimai; —
 visur turkai laikosi tvirtai.
 Tikslai vienoje vietoje Baiburt
 apylinkėje rusams

pasisekė atstumti kiek turkus
 atgal. Turkai apšaudė anglų
 pozicijas prie Sannayyat, 15
 mylių žemių Kut-el-Amaros.

Iš Visur

VOKIEČIŲ TAIKOS IŠLYGOS.

Londonas. 90 vokiečių profesorių,
 atstovų ir šiaip turtuolių pa-
 davė kaizeriui jų sustatytą su-
 rašą taikos išlygų. Svarbiausi
 sekantys penki reikalavimai:

- 1). Vokietijos protektoratas ant Belgijos;
- 2). palaikymas dalies francuzų teritorijos;
- 3). prijungimas prie Vokietijos Pribaltijos krašto ir Volynijos;
- 4). apvaldymas portų priešais Anglijos pakraštį;
- 5). perdavimas Vokietijai tųjų kolonijų Afrikoje.

VOKIEČIŲ NUOSTOLIAI VIRŠ TRIJŲ MILIJONŲ.

Londonas. Vokietijos karės
 nuostoliai nuo karės pradžios
 iki liepos pabaigos, sulyg oficiališkai
 vokiečių paskelbtų lapų, siekia
 2,012,637 kar. Iš to skaitliaus
 žuvo 757,327 kar., pateko nelais-
 vėn 342,673 kar., sužeista 1,912,637
 kar. Birželio mėn. žuvo 18,585
 kar., pateko nelaisvėn 6,279
 kar., sužeista 63,187 kar.

TURKŲ LAIVAI SKANDINA RUSŲ LAIVUS.

Konstantinopolis. Buvę vokie-
 čių skraiduoliai „Goeben“ ir
 „Breslau“ užpuolė ant rusų trans-
 portų Kaukazo pakraštyje. Ta-
 po paskandinti 4 dideli laivai ir
 keli maži. Skraiduoliai apšaudė
 taipgi pakraštį arti Novorosys-
 ko.

VOKIEČIAI PASKANDINO 8 ANGLŲ LAIVUS.

Berlinas. Per dvi dieni Angli-
 jos pakraštyje tapo paskandinti
 8 anglų laivukai. — Paskutinia
 laiku beveik kasdien vokiečių
 submarinai paskandina po du-
 tris priešų garlaivius.

Petrograde paskelbta, kad
 Bothnia įlankoje rusai paskan-
 dino vokiečių garlaivį. Juodoj-
 je jūroje tapo paskandintas ru-
 sų ligonbučio garlaivis.

GERAS VASAROJUS VOKIEČIJOJE.

Berlinas. Vokiečių kariškas val-
 gio biuras, kurio viršininku yra
 Ad. von Botocki, praneša, kad vi-
 same krašte pastebimas pilnas
 vasarojauš. Todel manoma, kad
 Vokietijai negresia jokis pavojus
 delei valgio stoka ir ateityje.
 Apsireiškia tik stoka mėsos ir
 taukų.

TURKAI MUŠA RUSUS.

Konstantinopolis. Oficiališkai
 pranešta, kad turkai smarkiai
 sumušė rusus 25 kilom. į rytus
 nuo Kermanšah. Rusai skubiai
 paštraukė linkni Sineh. Taipgi
 turkai atstumė rusus atgal ir
 Čurok srityje.

Tečiau Petrograde paskelbta,
 kad rusai pasekmingai veikia
 Užkaukazyje.

MUNICIPALIŠKOS VIRTUVĖS BEI VALGYKLOS.

Berlinas. Tapo čia atidengtos
 didelės municipališkos virtuvės
 bei valgyklos. Tos valgio įstaigos
 atidarytos darbininkų apgyven-
 tuose kvartaluose. Pirmą sa-
 vaižė bus išduota kasdien 7,000
 pietų, o toliau apie 30,000.
 Valgis parduodamas visai žema
 kaina.

ANGLIJOS ŠOSTO INPĖDINIS VES ITALIJOS KARALAITĖ.

Roma. Paplito žinia, kad Ang-
 lijos šosto inpėdinis, princas
 Elvardas-Albertas (22 metų amž.)
 yra pasiryžęs vesti vyriausią Ita-
 lijos karaliaus dukterį Yolandą
 (15 metų amžiaus). — Pirmiau
 buvo manoma, kad Anglijos prin-
 cas ves vieną iš caro dukterų.

VOKIEČIAI TRIUMFUOJA DELEI PRIBUVUSIO AMERIKON SUBMARINO.

Berlinas. Pribuvimas į Balti-
 more vokiečių submarino „Deutschland“
 sukėlė neapsakomą džiaugsmą
 visoje Vokietijoje, o ypač sostinėje.
 Nepaprastas sujudimas apsi-
 reiškia Berlyno biržoje. Reikalaujama
 šėros Bremeno ir Hamburgo garl.
 kompanijų statymui submarinų.
 Plačiai kalbama apie reguliarį ko-

mercijinį susinešimą tarpe Vokietijos ir Suv. Valstijų.

Visoje Vokietijoje išreiškiamą pagarbą „Deutschland“ jureiviams, ypač kapitonui Koenig'ui. Bremeno laivų komp. direktorius Heineken ir buvęs komerc. tarybos pirmsėdis Alfr. Lohmann pažymėjo, kad komerc. tikslu statoma daug submarinų ir kad Anglijos blokada taps greit sulaužyta.

PASKANDINTA 4 ANGLŲ PATR. LAIVAI.

Berlinas. Austrijos skraiduolis „Novara“ paskandino 4 ar 5 anglų tinkamai apginkluotus patr. laivus Adriatikos jūroje.

Rusijos torpediniai laivukai, kaip pranešama iš Petrogrado, Bothnios įlankoje užgriebė du vokiečių garlaivius.

VOKIEČIŲ SUBMARINAS BOMBARDAVO MIESTĄ.

Londonas. Vokiečių submarinas bombardavo Seaham Harbor; — paleista apie 30 šuvių. Tapo užmūšta viena moteris ir apardyta vienas namas.

MANOMA PALIUOSUOTI 460 IRLANDŲ.

Londonas. Komitetas ištyrimui dalykų delei revoliucijos Irlandijoje pataria paliuosuoti 460 irlandų. Galutiną nutarimą išneš atstovų rumas.

PANAMOJE LAUKIAMA REVOLIUCIJA.

Havana. Iš Panamos pranešta, kad greitai laiku čia iškilsianti revoliucija sąsiję su prezidento rinkimais. Tečiaus manoma, kad įsikšimas prez. Wilsono sulaukysias revoliucija.

VOKIEČIŲ ORLAIVIAI BOMBARDAVO ANGLIJOS PAKRASTĮ.

Berlinas. Vokiečių orlaiviai pasėkmingai bombardavo Harwich

ir Dover fortifikacijas Anglijos pakrastyje.

UZ DOLARJ — 5.28 MARKĖS.

Berlinas. Iš New Yorko pranešta, kad dolario kaina liepos 10 d. siekė 5.28 markes; pirmiau buvo 5.175 markės.

ARABIJOS SUKILĖLIŲ VEIKIMAS.

Kairo, Egiptas. Revoliucija Arabijoje prieš turkus vis platinasi. Arabai užėmė miestą Kinfuda ir fortą.

ŠTURMAS VIENOS PRIEMIESTYJE.

Amsterdam. Smarki vėtra apardė Vienos priemiestį Josephstadt. 31 žm. tapo užmūšta ir virš 100 žmonių sužeista.

KARIŠKAS STOVIS VISOJE ISPANIJOJE.

Madridas. Delei iškilusio liepos pos 13 d. geležkelių streiko visame krašte tapo paskelbtas karės stovis. Kar. Alfonsas pasiskubino sostainėn iš La Granja. Generalis streikas paskelbtas ant liepos 16 d.

KARĖS IŠLAIDOS VENGRIJOJE.

Amsterdam. Vengrijos parlamente išdo ministeris J. Teleszky pranešė; kad abelmai imant karės mėnuo Vengrijai kainuoja 450-470,000,000 kronų. — Kartu nurodyta apie naujus mokesčius.

SUDEGĖ GRAIKIJOS KARALIAUS RUMAI.

Atenai. Sudegė keletas karaliaus bei jo šeimos rūmų, esančių arti sostainės. Nuostoliai siekia apie 40 mil. drachmų. Priežastis — arti esančio miško gaisras.

Iš Amerikos

MILŽINIŠKAS VOKIEČIŲ SUBMARINAS BALTIMOREJE.

Baltimore, Md. Liepos 9 d., anksti rytmetyje — apie 1:30 v., čion atsilankė milžiniškas vokiečių povandeninis laivas „Deutschland.“ Tai išimtinai prekybinis submarinas. Suv. Valst. valdžia po gilaus apžiūrėjimo ir apsvaistymo pripažino, kad tai išties komercijinis submarinas. Jis visai neapginkluotas, nes priešingai galėtų būti porte tik 24 val. arba taptų sulaukytas iki pasibaigs karė.

Labai daug kalbama ir rašoma apie tą jurinį stebuklą — tai pirmas žmonijos istorijoje submarinas, kuris perplaukė vandenyną, padarydamas 4,180 angl. mylių ir dastatydamas prekių. Tas nustebino visą pasaulį, o vokiečiams padarė didžiausią džiaugsmą.

„Deutschland“ siekia 315 pėdų ilgio; jo intalpa apie 1,000 tonų. Jame atvažiuo 30 jureivių, su kapitonu Paul Koenig priešakyje. Submarinas — Bremeno „Nord German Lloyd'o“ savastis. Jis kainuoja apie \$500,000. „Deutschland“ atvežė 500 — 750 tonų dažų, \$1,000,000 vertės. Apart to atvežė daug laiškų bei įvairių raštų Vokietijos ambasadoriui gr. v. Bernstorff'ui.

Grijdamas Vokietijon, submarinas pasiims tinkamą svarumą reikalingiausių daiktų — gumos, švino, nikeliu ir kitų. Kalbama, kad submarinas grįš atgal greitai laiku. Pranešta, kad Amerikon atplaukia kitas vokiečių submarinas „Bremen“. Kiek vėliau bus išsūtvarkytas reguliaris susinešimas submariniais tarpe Vokietijos ir Suv. Valst.

Anglų ir francuzų kar. laivai yra pasiryžę sučiupti bei sunaikinti grįžtant namon tą vokiečių

povandeninį milžiną. Bet jeigu submarinas čion plaukdamas galėjo apsisaugoti nuo anglų ir francuzų laivų Anglijos pakraščiuose bei arti Amerikos, tai galima manyti, kad jam pasiseks ir sugrįžti.

Baltimorė pagarsės tuomi, kad čion pribuvo pirmas iš Europos prekybinis submarinas.

KARŠČIO BEI ŽAIBO AUKOS.

New York. Pereitą savaitę siautė New Yorke bei plačioje apielinkėje nepaprasta šiluma — buvo apie 100 laipsnių (F.) karščio. Liepos 13 d. karštis tapo pertrauktas lietum, dideliu vėju ir žaibu bei griaustiniu (2:50 v. po pietų). Tą dieną New Yorke bei apielinkėje žaibas užmušė 4 žm., nuo karščio mirė 5 žm., ir perpuolė nuo karščio 21 žm. Vietros smarkumas siekė 60 mylių į valandą. Padaryta daug blėdies.

VAIKŲ EPIDEMIJA NESILIAUNA.

New York. Miesto valdžia su žymesniais gydytojais priešakyje deda visas pastangas sulaukymui baisios vaikų epidemijos-paralyžiaus. Apsaugojimui nuo paralyžiaus Rockefellerio instituto gydytojas S. J. Meltzer pataria ileisti vaikams po odos adrenaline. (Čia nurodyta apie pasekmingus bandymus su beždžionėmis).

Liepos 13 d. Brooklyne ir New Yorke nuo epidemijos mirė 24 vaikai, susirgo 117 v. Išviso susirgo 1,557 v., mirė 311 v.

EKSPLOZIJA MĖSOS KRAUTUVĖJE.

Brooklyn, N. Y. Eksplojavus ammonios statinei M. N. Schmidtto mėsos krautuvėje (422 Sumner Ave.), tapo užmūsta 5 žm., sužeista 11 žm.

GREIT PRIBUS AMERIKON ZEPPELINAS.

Baltimore, Md. „Deutch-

land“ kapitonas P. Koenig pranešė, kad greitai laiku nustebins pasaulį pasiekdamas Suv. Valstijas milžiniškas prekybinis orlaivis-Zeppelinas. Tam tikslui Vokietijoje statomi keli milžiniški orlaiviai. — Kaip „Deutschland“ pasiekė Ameriką, taip ją pasieks ir Zeppelinas.

„BREMEN“ ATPLAUKS NEW YORKAN.

New York. Nord German Lloyd kompanijos agentai nurodo, kad sekantis submarinas „Bremen“ atplauks į New Yorką (ar į Bostoną) iki liepos 22 d.

EKSPLOZIJA „DU PONT“ PARAKO ĮSTAIGOJE.

Haskell, N. J. Du Pont parako dirbtuvės darbininkas H. Friedlander vežė iš vieno namo į kitą 300 svarų nitroglicerino. Umai nitroglicerinas eksplojavo — tapo užmuštas vežėjas ir dar trys darbininkai; 26 darb. sužeista. Nuo eksplozijos tranksmo kilo eksplozija kitame name su sprogstančia medžiaga. Išviso tapo apardyta 12 namų. Žemės sudrebinimas jautėsi už kelių mylių.

VALGIS IR DRABUŽIAI ILEIDŽIAMIS MEKSIKON.

Washington. Suv. Valst. valdžia pranešė, kad į Meksiką galima gabenti valgi ir drabužius. Amunicija gali būti praleisti tik faktiškai (gen. Carranzos) valdžiai.

Iš El Paso pranešama, kad F. Villa bei jo agentai gauna pirkti užtektinai amunicijos iš Suv. Valst. (per Río Grande).

SUV. VALST. KARIUMENĖ APLEIDŽIA MEKSIKĄ.

Washington. Gen. Pershing pranešė, kad meksikonai draugiškai žiuri į Suv. Valst. kariumėnė. — karės pavojus tarpe tų dviejų kaimyniškų respublikų prašalintas.

RENGIAMA NAUJA REVOLIUCIJA MEKSIKOJE.

El Paso, Tex. Iš tikrų šaltinių gautos žinios tvirtina, kad Meksikoje rengiama nauja revoliucija, kurios vadovu busias gen. Trevino santarmėje su Fr. Villa. Gen. Trevino ir Villos kontroliuojamoji teritorijoj esą du trečdaliu gen. Carranzos kariumėnės. Taipgi skelbiama, kad Ojinaga garnizono kareiviai esą pasiryžę sukilti prieš gen. Carranzą.

„DEUTSCHLAND“ JUREIVIAI JUREIVIJOS MINISTERIJOJE.

Washington. Šeši subm. „Deutschland“ jureiviai atsilankė jureivijos ministerijoje. Juos širdingai priėmė minist. Roosevelt (vietoje Daniels). Atsisveikindamas Roosevelt pasakė šypdamasi: „Aš veliju jums laimingai sugrįžti namon, jeigu aš tuomi neperžengiu neutraliteto.“

JURIŲ ŽUVIS SUDRASKĖ DU ŽMOGU, BET TAPO UŽMUŠTA.

Matawan, N. J. Matawan upokšnyje milžiniška akula (shark) sudraskė du plaukiku. Vienas tapo sukandžiotas. Akula-milžinyje.

Tas jaunikaitis gavęs nuo manęs tokį atsakymą tarė:

— Gal būt tavo teisybė bus! — ir ištaręs tą, atsisveikino su manim ir dideliais žingsniais išnyko nakties tamsybėje.

Aš vienas pasilikęs ilgai mažiau koku būdu butų galima iš žmonijos tarpo prašalinti tą nepikantą, bet pamąstingą tariau: — Jeigu dabar gvventų ir pats Solemonas ir jis šito klausimo neįsrištų.

A. Šilelis.

nas atplaukė į Matawan upokšnij (10 myl. nuo vandenyno). Bet galop ji tapo užmūšta. Ji svėrė 300 svarų ir siekė 11 pėdų ilgio. Jos viduriuose rado tulas vaiko kuno dalis. Daugelis dabar bijosi net maudyties jūrose. — New Jersey bei L. I. pakrastyje žuvininkai sugavo liepos 13 d. keletą akulų. Buvo pastebėta akula Sheepshead Bay bei palei Brighton Beach.

SUDEGĖ ARSENALAS.

New York. Liepos 14 d. sudėgė istoriškos vertės valstijos arsenalas ant 7 ave ir 35 Str. Apšidegino 12 ugniagesių. Nuostoliai siekia apie \$500,000.

DARBININKŲ REIKALAI

EUROPINĖ KARĖ IR DARBININKAI.

Kiekviena karė — tai baisiausias žmonijos neprietelius. Ši europinė karė savo milžiniškais aukomis perviršijo visas ikišiol buvusias kares žmonijos istorijoje. Juk per du metu šioje karėje žuvo keli milijonai žmonių. O kur šiaip nuostoliai? — Jie skaitomi šimtais milijardų... Daugiausiai karėje nukenėia darbininkai — naikinama jų spēkos, jų turtas...

Jau bent keli metai prieš šią karę daug buvo kalbama apie karės pavojų. Laikas nuo laiko apšniaukdavo Europos dangus kruvinos spalvos debesiais, bet karė vis buvo nustumiama tolyn. Darbininkai, susipratę ir susiorganizavę Europos darbininkai, per savo atstovus, vadus ir laikraščius tvirtindavo, kad darbininkai sulaukys karę, kad karė šiais laikais negalima.

Bet štai atėjo ruduo 1914 metų. Beveik visą Europą apsiuštė karės gaisras. Darbininkai metėsi karėn su nepaprastu įnirtumu. Balsai prieš karę turėjo nutilti. Kas priešinosi, tas krito fanatizuotos minios bei valdžios auka. Laikė dviejų metų karės kiekvienoje iš kariaujančių valstijų nuolat iškildavo darbininkų subruzdimai prieš karę — pasigirsdavo balsai apie reikalingumą užbaigti karę. Tos rūšies darbininkų demonstracijos visad buvo malšinamos spēka, kariumėnė, t. y. tais pačiais darbininkais, apsirėngusiais kareiviškais drabužiais. Ypač trukšmingos tos demonstracijos buvo Vokietijoje ir Anglijoje. Tečiaus jos neprivedavo prie pageidaujamo tikslo, nes neturėjo paramos plačiojoje minioje.

Paskutinėmis savaitėmis daug buvo rašoma apie darbininkų bruzdėjimą Vokietijoje ir Anglijoje delei valgio stokos bei nepaprasto valgio produktų brangumo. — Tečiaus karės audra vėkia su neapsakomu smarkumu. Sąjungiečiai, kurie per ilgą laiką vis rengėsi, dabar pasijuto galiniais sulaužyti priešų galybę. Jie su didžiausiu smarkumu užklupo austrus-vokiečius iš visų pusių. Baisiausi mušiai — didžiausios aukos. Vienok vokiečiai laikosi labai tvirtai. Matyt, kad jie netaip jau nusilpninti, kaip kalbama-rašoma.

Dabar Vokietijoje eina bruzdėjimas bei agitacija už pilną atnaujinimą povandeninės bei submarinų karės, nežiurint, kad delei to prieistų susiremti su Suv. Valstijomis. Kalbama apie prašalinimą nuo vietos Vokietijos kanclerio Bethmann-Hollweg, kuris stovi už taiką su Suv. Valst.

FELJETONAS
„Kardo“ atradimas

Vieną ir tai gražią pavasario dieną, kuomet gamta buvo pasiopusi visu savo gražumu, saulutė iš augštybės mėtė savo spindulius ant mūsų žemelės; o gėlės ir medeliai pilnoje savo grožybėje sveikino malonų saulutės šilumėlį ir jos skaistybę. Linksmos ir gerės žvėrys, ir paukšteliai praleidę tą žiauriai ir nemalonai žiemą. Linksmosios pati gamta. Ištikrųjų kiekvienam buvo linksma ir ramu praleidus šalčius ir sniegines audras, ypač darbo žmonėms, kuriems žiema daug vargo ir kančių atgabeno.

Vidudienyje saulutė pakilus augščiau oras kaip kur pasidarė per daug troškinantis, ir tai ypač miestuose tarp augstų namų; pavasario malonus vėjails neįstengė atgaivinti suvargusių nuo sunkaus darbo žmonių.

Atsirado daug norinčių apieisti nors ant trumpo laiko tą miesto bruzdėjimą ir jo apgavingą grožybę. Netrukus susidarė gana gražus būrelis jaunikačių ir mergelių, kurių buvo pirmutiniai troškimai; kad bėgti kur toli, toli, kur niekas negalėtų pakenkti pilnai širdies ramybei; bėgti nors į pasaulio kraštą, by tik nors ant valandėlės išvengus visus nemalonumus šio pasaulio; kurie be malonės kankina jaunas širdis.

Trumpame tai laike tas jauni

mo būrelis apleido tuos miesto visus trukšmus ir jo dulkėtą atmosferą, nuvykdami į gana puikią vietą, ant upelio kranto tarp žaliųjų medelių.

Taip besilinksminant laikas visai neprailgo, o saulutė ant dangaus skliausto rodė besiantinantį vakarą.

Už kelių minučių apielinkėje pasigirdo koksa! tai nepaprastas trukšmas susimaišęs su keiksmiais; visi su nekantrumu laukė kas pasirodys iš tos pusės, kurioje buvo girdimas tas nepaprastas balsas.

Kas kartas jie vis artinosi, jie buvo panašūs į girtų žmonių šukavimus arba šiaip kokių išdykėlių, kuriems niekas nerūpi daugiau, kaip ramybės ardymas. Neilgai laukus, tie balsai visai artai buvo girdimi, ir tuojau pasirodė iš už vieno krūmo burys kareivių; vienas jų buvo apsiginklavęs „Kardu“ panašiu į turkišką kardą. Jie visi šaukė, klykė įvairiais balsais, rodos, kad pakenkus gražiai besilinksmintiems žmonėms. Negana dar to, kad šoko, trypė ir draskėsi ant sausžemio, tie tai „narsūs“ kareiviai vėliaus subrido į upelį su tikslu, kad sudrumstint vandenį. Jie visi energiškai dirbo, bet tas su turkišku kardu užvis daugiausiai dirbo. Taip jam, besispardydami nei jus-

te nepajuto kaip tą savo „Kardą“ pametė. Atsitikus tokiai nelaimėi, visi kareiviai sujudo kaip ant mušio lauko priešą pamatę. Bėgo iš vienos vietos kiton, visi jie stengėsi pagelbėti savo draugui šuarsti drumstame vandenyje pamestąjį kardą. Neturint įrankių buvo gana sunku jieskoti. Taip bebėgiojant vienas narsuolių kur tai surado seną ir nusidėvėjusią „Šakę“, na, tai buvo didis ir neapsakomas džiaugsmas tųjų kareivių, jie nieko nelaukdami kibo prie darbo, kad suradus „Kardą.“ Jie susibridė į pat upelio vidurį pradėjo darbą su šake, kasė dumblus, vertė akmenis net visą apielinkę apmetė purvais.

Iš pirmiaus buvusios gražiausios vietos pavirto į nebeprimanamą purvyną. Po ilgo darbo ir bėgiojimų, vėliaus vienas draugų netikėtai su „Šake“ išvertė iš dumblyno „Kardą“, bet jau „Kardas“ buvo taip surudėjęs ir iškraipytas, kad net šlykštu buvo paimti į rankas. Na, po atradimo kardo sekė antra ir dar didesnė linksmybė — visi vienu balsu šaukė, draskėsi, o su atšipusiu kardu kapojo jauniasias ir gražiausias atžalas, ir šiaip puikiausias kvietkas ir viską ardė kas yra miela ir branginama.

Po didelių trukšmų ir šukavimo, tie narsuoliai su tuo savo ginklu prasišalino iš tos vietos visai kiton pusėn, kadangi jie patis nebenorėjo ant ilgiau pasilikti toje užterštoje apielinkėje.

Vienas jaunikaitis iš bendro būrelio, kuris buvo atvykęs tūn

vieton, kad pakvėpavus sveiku ir tyru oru, sako:

— Aš maniau, kad ant svieto visi žmonės yra geri, mylinti ramybę ir visą tą, kas yra verta guodonės, bet dabar pamačiau, kad kitų pirmutinis tikslas kelti trukšmus, draipstyti purvais ant kitų nors tie kiti butų su geriausiai užmanymais ir tvirtiausiu viltimi į geresnę ateitį.

Tas dorai manantis gražus būrelis vėlam vakarui prisiartinus rengėsi į kelionę namų link.

Man nusizūrėjus į mėlyną dangų ir milijonus žvaigždžių, persikėlė visos mintys į Lietuvą, apie tenai vargstančius žmonelius. Taip bemąstant nei juste nepajutau, kaip prie manęs prisiartinė vienas gražus, augstas vaikinias ir mieko nelaukdamas drašiai, gražiu iškalbingu balsu prabylė:

— Praeis daug laiko kol ant svieto įvyks vienybė ir broliška meilė, ta, kuri užvis labiau yra pageidaujama.

Bet aš netekęs kantrybės atsakiau:

— Niekuomet neįvyks toji pageidaujamoji vienybė ir meilė, nes žmonės nebuvo ir negali būti vienos nuomonės. Kovojo ir kovos vieni prieš kitus, nors tai ir be tikslo. Slopins mus ta nesveika neapikantos atmosfera tol, kol mes gyvensime šiame pasaulyje.

Tas jaunikaitis gavęs nuo manęs tokį atsakymą tarė:

— Gal būt tavo teisybė bus! — ir ištaręs tą, atsisveikino su manim ir dideliais žingsniais išnyko nakties tamsybėje.

Aš vienas pasilikęs ilgai mažiau koku būdu butų galima iš žmonijos tarpo prašalinti tą nepikantą, bet pamąstingą tariau: — Jeigu dabar gvventų ir pats Solemonas ir jis šito klausimo neįsrištų.

Reichstago atstovai, didžiūmoje, balaiko kancelerio pusę. Vienok plačioji Vokietijos darbininkų minia stovi už karės tęsimą, iki nebus atsiekta gaivinanti vokiečių pergalė.

Pasirodo, kad darbininkai gilumoje daugiau vadovaujami tautiniais, o ne ekonominiiais bei socialistiškais — internacijonaliais principais.

GENERALIS STREIKAS IS-PANIJOJE.

Madridas. Tariamasi ministerių premjero su gelžkelių darbininkų vadais neprivestė prie pageidaujamo rezultato. Nuo liepos 12 d. turėjo prasidėti generalis streikas. Visi šiauriniai gelžkeliai sustoja.

Valdžia stveriasi priemonių: visos svarbiosios gelžkelių stotys užimtos kareiviais. Tuli darbininkai priverstinai turi pasilikti prie darbo. — Nacionālė darbininkų sąjunga svarsto klausimą apie apšaukimo generalio darbininkų streiko visose išdirbijos šakose.

SOCIALISTAI LAIMĖJO SUOMIJOJE.

Amsterdam. Čion pranešama, kad rinkimai į Suomijos (Finlandijos) seimą pasibaigė socialistų laimėjimu; išrinkta 105 socialistai ir 95 kitų sriovių atstovai. Tokiu būdu socialistai pirmą kartą turi pilną didžiūmą parlamentu.

TARYBOS DARBDAVIŲ SU DARBININKŲ ATSTOVAIS.

New York. Jau apie 12 savaitių tęsiasi „cloakmakerių“ streikas. Darbdaviai pamatė, kad darbininkai laikosi tvirtai, kad jie yra pasiryžę tęsti streiką iki išlavėjimo.

Šiose dienose, įsikišus miesto majorui Mitchel'ui, miesto rotužėj (City Hall) susiejo pasitarti „cloakmakerių“ unijos atstovai ir fabrikantų sąjungos atstovai. Greit pasirodė, kad darbdaviai yra pasiryžę tarties su unija. — Posėdį atidengė miesto majoras. Tapo nutarta formaliosios tarybų posėdžiui laikyti viename iš miesto viešbučių. Konferencijoje dalyvavo 14 unijos atstovų ir 9 darbdavių sąjungos.

Antras konferencijos posėdis atsibuvo „Astor“ viešbutyje prie uždarytų durų. Unija išstatė šios reikalavimus: 48 val. darbo savaitę, tam tikrą mokestis už viršdarbį ir keli mažesni reikalavimai.

Iš Rusijos

DELEI ALKOHOLINIŲ GĖRIMŲ.

Petrogradas. Medic. taryba patvirtino sumanymą, idant vaistinyčiose (aptiekose) būtų išduodamas spiritas pacientams sulyg dantistų prirašymo.

Teodosijoje miesto valdžia nutarė uždrausti pardavinėti svaidžius visuose restoranuose laike karės.

SUARESTAVO PASILINKSMINIMŲ MĖGĖJĀ.

Saratov. Petrovske tapo suarestuotas ofic. Caplin, kuris išaikvojo 42,000 rublių valdžios pinigų. Caplin gyveno Petrovske ir nuolat rengė pasilinksmimus, kuriuose dalyvavo pavieto moteris. Tam tikslui artimame kaimė net atskiras namas buvo pasamdytas. Išaiškinimui dalyko apie pinigų išaikvojimą liudy-

tojais tapo pakviestos dalyvavusios Caplino pasilinksmimuose moteris.

UŽMUŠTŲJŲ KARĖJE SENTIKIŲ PAČIOMS PRISAKYMAS.

Novočerkask. Sentikių susivažiavimas nutarė uždrausti užmuštųjų karės lauke sentikių-kareivių pačioms eiti už vyro laike metų po gavimo oficiališkos žinios apie vyro žuvimą.

UPĖ UŽLIEJO KELETĄ MIESTŲ.

Krasnojarsk. Nepaprastai pakilęs vanduo Jenisejuje užliejo žemąsias miestų dalis Krasnojarsko, Minusinsko, Jeniseisko ir tulų pakrastyje gulinių kaimų.

AUGŠTOS RŪŠIES PLIENO DIRBTUVĖ.

Petrogradas. Įsteigiamas augštos rūšies plieno išdirbimui dirbtuvė „Elektrostal“. Pirmiau tokiis plienas buvo gabenamas iš užrubežio, daugiausia iš Vokietijos. — Dirbtuvės organizatoriai: A. J. Gučkov, A. J. Konovalov, V. J. Vtorov, prof. Grum-Grizimailo, prof. Savin ir kiti.

100-METINIS JUBILĖJUS.

Revel. Atsibuvo iškilmingas apvaikšiojimas 100 metų sukaktuvių nuo panaikinimo baudžiamos Estijos. Įvairių organizacijų iškilminguose susirinkimuose plačiai buvo kalbama apie kultūrinį estų darbą laike praėjusio šimtmečio.

SKAITLINĖ NAFTO SRITYJE.

Baku. Balandžio mėn. šioje nafto apilinkėje gauta 34,050,000 pudų; kovo gi m. gauta 34,447,000 pudų. Išviso per keturis mėn. šių metų gauta nafto 132,439,000 pudų.

MĖSOS KRIZIS.

Jekaterinoslav. Besirūpinantis valgio klausimu gubernijos komitetas nutarė delei mėsos krizės stengties įvesti „kortelių“ sistemą ir sutvarkyti mėsos vartojimą.

NORIMA ISSISUKTI NUO KARIVIAVIMO.

Petrogradas. Valdžia pastebėjo, kad daroma daug prigavimų imant vyrus kariūmenė. Todėl karės ministerija peržiūri visus įstatus apie pašaukimą bei ėmimą kariūmenėn ir tvarko projektą kontroliavimui šaukiamųjų.

FRUKTŲ UŽDERĖJIMAS KRYME.

Sevastopolis. Krymo soduose pastebiamas nepaprastas fruktų užderėjimas. Iš šiaurinių gubernijų pribuvo čion daug fruktų prekiaujančių, idant supirkti įvairių sodų vaisių.

„LIUOSIOSIOS MEILĖS LYGA.“

Černigov. Atsibuvusiam tėvų burelio posėdyje mokytoja Bodarevskaja tarpe ko kito, pranešė apie tarpstančią Černigove „Liuosiosios meilės lygą“, kurioi priklausau daug besimokinančių jaunuomenės, ir kad tą lygą palaiko suaugę žmonės, šeimynų tėvai bei apsišvietusios ypatos, kurios lošia žymią rolę visuomenės gyvenime.

♦♦♦♦♦
 001001
 002002
 003003
 004004
 005005
 006006
 007007
 008008
 009009
 010010
 011011
 012012
 013013
 014014
 015015
 016016
 017017
 018018
 019019
 020020
 021021
 022022
 023023
 024024
 025025
 026026
 027027
 028028
 029029
 030030
 031031
 032032
 033033
 034034
 035035
 036036
 037037
 038038
 039039
 040040
 041041
 042042
 043043
 044044
 045045
 046046
 047047
 048048
 049049
 050050
 051051
 052052
 053053
 054054
 055055
 056056
 057057
 058058
 059059
 060060
 061061
 062062
 063063
 064064
 065065
 066066
 067067
 068068
 069069
 070070
 071071
 072072
 073073
 074074
 075075
 076076
 077077
 078078
 079079
 080080
 081081
 082082
 083083
 084084
 085085
 086086
 087087
 088088
 089089
 090090
 091091
 092092
 093093
 094094
 095095
 096096
 097097
 098098
 099099
 100100

Iš Lietuvos

Vokiečiai stiprinasi Vilniaus apilinkėje. Tarp Vilniaus ir Dvinsko, anot „Rieč“ jau esą pribuvus nauja vokiečių kariūmenė. Pas Smorgonę suimtas vokiečių žvalgas pasisakęs, kad tikrai praeitą savaitę jis atvykęs čia nuo italų fronto.

Tarp šiaulių ir Mažeikių. Šituose karės rajonuose dirbę latvys Cyrulis, kuris pakliuvęs vokiečių nelaisvėn ir iš ten išbėgęs, pasakoja: Vokiečiai giriasi, kad už 100 dienų nuo pradžios Verduno bombardavimo — jie paimsią Verduną ir tuotarpu permesią visą milijoną savo kariūmenės rusų frontan. Rygą žada paimti tuo pačiu laiku, kaip paėmė Varšavą.

Jakobštato apilinkėje, anot „Rieč“, vokiečiai visomis pastangomis gula ant musiškių, kad perlaūzus rusų frontą ir inėmus Augusto dvarą. Vokiečiai čia brukęsi 3 kart paeiliui, tačiau neįveikę sutraukti mūsų vielos tinklo ir musiškiai tebestovi savo pozicijose, nejudėdami. Vokiečių brukimas buvo labai didelis; kauriosiose rotose nebeliko nei vieno kareivio. Pats pirmasai vokiečių pulkas, kuris ėmė ant musiškių brukties, neteko 80 nuoš. visų savo kareivių. („Rygos Garsas.“)

Švedai apie lietuvius. Švedų laikraštis „Svenska Dagbladet“ (Švedų Dienos Lapas), bevišint Stockholme musų atstovui M. Yėni, po pasikalbėjimo su juo, indėjo du straipsniu. Pirmasis straipsnis — apie atstovų kelionę Londonan ir Paryžiun — mums neindomus, bet antras — apie šelpimą lietuvų, taigi ji, išvertė į lietuvių kalbą, dedame „Lietuvių Balse.“ Jis pavadintas „Gražus darbas nukentėjusių lietuvių naudai.“ Turinys toksai:

Bevišėdamas tris dienas Stockholme inkognito atstovas Yėas suskubo daug padaryti savo tautiečių lietuvų naudai.

Pirmadienye pėpriet Lietuvių Šelpimo Komitetas (Švedų Lietuvių Komitetas) Stockholme padarė nepaprastą susirinkimą, kuriame tarp kitko buvo susistatytas anglų vyriausybei laiškas, kad leistų atvežti, Komitetui prižiūrint, gyventi reikalingų daiktų ir užkariautas Lietuvos dalis. Taippat nutarta stengties inkurti amerikiečių komisiją vargams palengvinti Lietuvoje — tokią, kaip kad veikia Belgijoje.

Švedų Šelpimo Komitetas tarp kurio narių pasižymi d-ras V. Seudebergas sekretorius, p-lė A. Linhagan'aitė, inžinierius Tiolonas ir p-lė G. Bergstrom, neapsakomai daug padėjo Centro Komitetui, kaip paaiškino p. Yėas. Kaip žinoma, d-ras Seudebergas Komitetu reikalais apvažiavo rudenį Lietuvą ir jam pasisekė tada išgauti iš vokiečių karės vyresnybės leidimą, kad siuntiniai pinigais ir daiktais būtų pristatyti Lietuvon. Tokiu būdu per Komitetu rankas paskui buvo nusiųsta per šimtą tukstančių rublių. Per Kalėdas Centralinis Komitetas (Liet. Komitetas Vilniuje — Red.) gavo iš Švedų Komiteto gražios pašalpos, tokios, kaip vagonas Šveduose priruostų vaikams rubų ir kitų galų. Bet vargas tarp lietuvių užimtose dalyse dar labai didelis.“

Toliaus straipsnyje duodamos žinios apie pabėgėlių padėjimą Rusijoje, apie Tatjanos Komiteto veikimą, apie Lietuvių Centro Komiteto veikimą, vadinasi apie

tokius daktus, kurie musų skaitytojams gerai žinomi. Per tai šios jo dalies nevertėm ir nedėjom musų laikraštin. A. V.

Palangos gimnazija. Nuo š. m. liepos 1 d. čia atsidado vakansija mokytoji filologui (10 val. lotynų kalbos ir 6 val. istorijos ir klasės prižiūrėtoji vieta). Kiek žinau, mokslo apygarda tuo tarpu kandidato neturi, o čia atidaroma jau VIII klasė, ir vienas mokytojas butinai reikalingas. Ši gimnazija dabar yra Verro mieste Liflend. gub., 78 varstai nuo Pskovo, prie Rygos gelžkelio.

Mieste yra apie 6—7 tukst. gyventojų. Yra mergaičių miesto gimnazija, pradedamoji augštoji mokykla. Miestas švarus, visas gristas, elektros stotis ir elektros šviesa beveik kiekvienuose namuose. Stovi prie pat Tamulos ežero, kuris Vapulos ežeru ir upe jungiasi Peipaus ežeru. Mieste pabėgėlių lietuvių tik ketletas. Mokinio ne tik lietuvių, bet ir kataliko tuo tarpu nei vieno. Norintiems smulkiau visa papasakoti gali Ig. Končius. (Verro, Palangos gimnazija). („Liet. Balsas.“)

WILKES BARRE, PA.

Lietuvių Diena. Liepos 4 d. buvo Vyčių diena Valley View parke. Daug tukstančių apvaikšiojo tą trečią Vyčių dieną. Iš visų pusių suvažiavo paskirton vieton žmonių visokių pažiūrų bei minčių. Visas dienos „uždarbis“ turėjo eiti del karės nukentėjusių Lietuvoje.

Programas prasidėjo nuo 9 v. ryte. 9:30 v. ryte laikė mišias kun. V. Dargis atminimui žuvusių karėje lietuvių. Antras num. — lenktynės iš Wilkes Barre į Valley View parką — 7 myl. su preisais (su dovanomis). Trečias num. — buvo baseball žaidimas — sportų „Duryea ir Edwardsville teams of the Lithuanian League.“

Po pietų — 3 mylių lenktynės apie parką, 100 yardų merginų lenktynė, vėliaus storų vyrų lenktynė, ir t.t. Vyrėms traukimas, kpmštinkai bei imtynės tarpe „Young“ Schappert ir „Young“ Leonard bei tarpe A. Kandrotos (iš Brooklyn) ir Michael Wallas (Walaičio) nuo West Side.

Buvo prakalbos lietuviškai ir angliškai. Pirmiausia kalbėjo p. St. Šimkus, žinomas kompozitorius, paskiau — J. J. Casey, kongresmanas, F. P. Slattery, distr. prokuroras ir kun. Augustaitis. Buvo keli chorai, kurie sudainavo keletą dainų bei hymnų.

Reporteris.

LAWRENCE, MASS.

Iš Lietuvių Draugijų sąryšio del gelbėjimo Lietuvos veikimo.

Kaip pirmiaus jau buvau minėjęs „V. L.“, kad vietos draugijų delegatai, kurie darbuojasi aukų rinkimu del vargstančios Lietuvos, buvo tarė iš surinktų aukų skirti keletą šimtu dol. Autonomijos Fondui, bet dabar, šiuomi žygiun, iš surinktų aukų neskyrė nieko Aut. Fondui, tiktai ant liepos 29 d. rengia pikniką Maple Grove (liet. socialistų kempėj) vietoje ir visą pelną skiria Aut. Fondui. Taigi geistina, kad visi Lawrence ir apilinkės lietuviai atsilankytų ir savo mažą skatiku prisidėtų prie padidimino inėgų į Autonomijos Fondą.

Paskutinis Liet. Draugijų delegatų susirinkimas nutarė paisusti 500 dol. „Globos Draugijai“ Petrogradan ir 500 dol. Vilniun (priduotu Bulotos adresu — Biržiškos vardu). Bet del pastaryjų aukų dabar kaurios draugijos protestuoja ir taria siųsti Smetonos vardu.

Iš Lietuvių Sunų Draugijos veikimo. I. S. D. yra vien pašalpos draugija. Ji pirmiaus buvo vedama bešališkai, bepartiviškai, šelpė ir rėmė įvairius lietuvių kultūrinus reikalus. Rėmė ir socialistiškas ir tautiškas organizacijas; šelpė aukomis ir streikičius, bendrijas (kurios, pav. Norwoodo, statė savo nuosavus namus) ir tt. ir tt. Dabar, nuo pradžios šių metų, valdybon inėgė tris žmonės, kurie visomis pastangomis darbuojasi, kad draugiją nuvesti kairioj pusėn. Todėl gi mėnesiniai susirinkimai buna trukšmingi, kartais viena-kita valandą ginčijamasi vien tiktai del niekniekių. Paveikslan atsibuvęs liepos 9 d. Liet. Sunų Djos susirinkimas lenkų salėje naujiems nariams paliko nekokių išpuđį. Prezidiumas perskaitė L. Sunų Drjos kasininko (kurio šiame susirinkime nebebuvo) laišką (ar raportą?), kad Lietuvos Sunų Dr. protestuotų ir stengtųsi, kad Sandaros kuopos delegatų nepriimtų prie Lietuvių Draugijų Sąryšio, nes Sandaros kuopa ji (kasininką Žilio-

KURESPONDENCIJOS

BROOKLYN, N. Y.

Nedėdieny, liepos 9 d., atsibuvo TMD. 3 kuopos ir Lietuvių Tautiško Klubo (ALTS. 1-mos kp.) išvažiavimas Maple Grove giraitėje.

Iš ryto toje pačioje vietoje turėjo atsibuti ir L. T. Klubo susirinkimas, bet nariams anksti nesuvažiavus susirinkimas neįvyko.

Po pietų suvažiavus gerokam lietuvių bureliui, apie 4 val. buvo pradėtas ir išvažiavimo programos.

Programe buvo paskelbtas, jogei dainuos Lyros choras iš Masspeth ir kalbės trys kalbėtojai — J. O. Širvydas, J. Lutkauskas ir J. M. Vinikaitis. Choras „Lyra“ atvyko, bet jų mokytojas, p. Bukšnaitis, ne, vienok choras sudainavo keletą dainelių be mokytojo. Toliaus tęsėsi prakalbos.

J. O. Širvydas del tulų priesaščių atvykti negalėjo, J. Lutkauskas taipgi nepribuvo. Išvažiavimo pirmininkas, p. Ginkus pakvietė kalbėti iš susirinkusių vieną viršminėtų kuopų narį, butent, p. Rinkevičių, po kurio trumpos prakalbos kalbėjo p. Vinikaitis.

Pas Vinikaitis nelabai ilgai kalbėjo, bet pasakė daug. Jis minėjo apie L. T. Sandarą bei TMD. ir ragino lietuvius stengties daugiausiai apsišviesti, mokyties amatų, profesijų ir stengties kiekvienam pakelti save iki augščiausio kultūros laipsnio, lygiai kaip ir musų visą tautą, nes tada, sakė jis, galėsim žymesnę rolę lošti ir pasaulinėj politikoj. Pono Vinikaičio kalba buvo įspūdinga ir pamokanti susirinkusiems klausytojams.

Vėliaus jaunimas pradėjo žaisti, žaidimas tęsėsi iki gilaus vakaro.

Nors ši diena buvo ukanota ir daug žmonių sulaukė nuo atvažiavimo giraitėn, tačiau susirinkęs gražus jaunimo burelis gražiai pasilinksmino ant tyro oro. Visokas nusisekė gana gerai. J. K.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Liepos 8 d. palaidota lavonas P. Mickevičiaus. Jis daug vartodavo alkoholinių gėrimų. Prieš 2 metu daktarai buvo uždraudę jam gerti svaigalus, bet jis neįklausė ir vis gėrė. Pastaruoju laiku užtekdamo Mickevičiui „poros šnapsų“, ir jis guldavo į lovą dejuodamas: „širdį graužia“. Liepos 3 d. velionis dar dirbo kasyklose, o ant liepos 4 d. su sveičiais taip „pasilinksmino“, kad ant rytojaus atėjęs daktaras pasakė: „Kodel manęs neklausei, ką aš tau sakiau 2 metai atgal? Kas dabar kaltas?“ Ligonis nieko neatsakė, tik iš jo akių galima buvo suprasti, kad pripažįsta kaltu esąs. Už valandos jis ir mirė. Moteris su 5 vaikučiais liko varge ir nuliudime.

Report.

PHILADELPHIA, PA.

Esperanto išgelbėjo lietuvių nuo cypės.

Liepos 3 d. St. Sasnauskos šeimyna nuvažiavo į Fairmont parką. Gi St. Sasnauskas vakare užsimanė pats pats vienas ant tyro oro nakvoti parke. Apie 11 val. nakties ji saldžiai bemiegiant po šakuotu medžiu rado parko sargas-policistas. Sargas jam liepė eiti namon. Jis neva nuėjo, bet ištikrųjų pasistėpė krumuose ir vėl saldžiai užmigo. Bet sargas vėl jį rado, mat, su savimi turėjo mažą šuniuką, kuris jį užuodė, — vėl liepė eiti namon, bet tas vėl pasišlėpė, bet ant jo nelaimės vėl tapo rastas. Tada jau sargas jam norėjo duoti vietą pernakti...

Mūsų parko mylėtojas, matydamas, kad čia jau ne juokai, pradėjo prašytis paleisti. Bet sargas neklause.

Paskiau sargas pradėjo jį perkrauti ir, radęs pas jį protokolą susirinkimo lietuviškų esperantistų (mat, megėjas parko yra jų sekretorium lietuviškos kalbos), užklause — kas tai per raštas. Šis atsakė, kad tai protokolas susirinkimo lietuviškų esperantistų. Tada sargas jį užklause keletą žodžių esperantiškai, bet tas nesuprato. Tuomet TMD. ir ragino lietuvius stengties daugiausiai apsišviesti, mokyties amatų, profesijų ir stengties kiekvienam pakelti save iki augščiausio kultūros laipsnio, lygiai kaip ir musų visą tautą, nes tada, sakė jis, galėsim žymesnę rolę lošti ir pasaulinėj politikoj. Pono Vinikaičio kalba buvo įspūdinga ir pamokanti susirinkusiems klausytojams.

Vėliaus jaunimas pradėjo žaisti, žaidimas tęsėsi iki gilaus vakaro.

INKERMAN, PA.

Lietuvių Diena. Valley View parke atsibuvo graži lietuvių iškilmė, kurioje dalyvavo Seranton, Wilkes Barre ir plačios apilinkės lietuviai. Rengėjais buvo Pittstono lietuviai (parapijinės spēkos).

Iškilmėje buvo virš 12,000 lietuvių. Butų viskas buvė gerai, kad tik butų buvusi geresnė tvarka. Buvo visokių žaislų, kuriose dalyvavo vyrai ir merginos. Buvo kumščėjavimasi, o taipgi imtynės — ėmėsi plačiai žinomas drutuolis Antanas Kandrotas (iš Brooklyn, N. Y.) su žymiu slavų drutuoliu M. Wallas (iš Pennsylvanijos), 23 metų amžiaus. Ponas Kandrotas permetė jį 15 min. Paskiau buvo imtynės p. A. Kandrotos su Jonu Kuliu iš Chicagos.

Ponas A. Kandrotas parodė didelę savo spēką. — Jis kaip katinas žaidė su pele ir po 8 min. gražiai paguldė ant matracio. Publika tinkamai pasveikino pergaletoją.

Pittstonietis.

nį) laikraščiuose apšmeižus. Del šios neva „rekomendacijos“ ir išėjo visas trukšmas, o jam pagelbėjo p. pirmininkas, nes jis pirmų pirmiausia, nepasiprašęs nei balso įsiskarščiavęs, rėkė, kad sandariečiai šmeižikai, politikieriai ir tt. ir kad L. Sunų Draugja nubalsuotų Sandaros kuopos delegatų nepriimti.

(Laikraščiuose kiek tik jų išei-na pas mus Amerikoje, ar kitur kur, Sandaros kuopa, bei jos valdyba, niekad apie kokius nors dalykus **nieko dar nerašė.** — **Aut.**)

Taigi, bereikalingai pasiginėmus apie valandą laiko, bet nubalsuota vienbalsiai, kad Sandaros delegatus priimti prie sąryšio ir kad tie visi „pletikai“, ką tuli nariai iš L. S. Dr. valdybos platina, yra be pamato, neteisingi.

I vietą atsisakiusio delegato P. Jatulevičiaus prie Draugijų sąryšio išrinkta J. Sekevičius.

Šin susirinkimam buvo atsilankęs kun. Mickevičius prašyti paskolinti pinigų del naujosios „lietuvų katalikų“ bažnyčios. Bet taip kaip draugija nėra turinti gausia (turi apie 2 tukstančių dol.), tai nutarė neskolinti.

Ant Labor Day nutarė surengti savo naudai pikniką.

Pirmiaus L. Sunų Dr. buvo manus įsisteigti kapines; jau buvo ir vieta įjėkoma. Bet dabar, kada jau susitvėrė kun. Mickevičiaus parapija ir pradėjo rūpintis irgi apie kapines, tai L. Sunų Draugija kapinių pirkimą atmetė.

Griaustinis mirtinai užmušė du žmones. Liepos 8 d. pas mus buvo didelės „perkunijos“, ir 5 val. vakare Consimon Parke (vienas blokas nuo A. Ramanau-sko banko) po medžių stovinčius du vyrus mirtinai užtrenkė. Trečiąjį, stovintį tarp jų, truputį tik užgavo ir ant kitos dienos išligoninės išėjo sveikas. Užmuštieji — vokiečiai; vienas vedęs, 26 metų amžiaus, kitas nevedęs 21 metų. Užmuštųjų visas iki kunui drapanas tapo sudraskytos, net čėverykai sukapti, kalnierius nuo kaklo nutraukė. Medžių tik žievę palietė, biskį nubruzdino. Šį nelaimingą atsitikimą dauguma lietuvių irgi stovinčių po medžiais (tuomet lijo) matė.

E.

SO. BOSTON, MASS.

Lietuviškos Konservatorijos mokinių koncertas. Lietuviškos Konservatorijos mokinių koncertas... Argi išties galima daleisti, kad jau lietuvių ant tiek kulturiškai būtų pažengę pirmyn, kad jie jau turėtų įsisteigę tokias grynai kulturines institucijas kaip konservatorijas, su muzikos instruktoriais-profesoriais ir tt?

Ant kiek dar lietuvių visuomenę supranta svarbą tokiose įstaigose, mes galime numanyti, ypač tuomet, kaip mokinių koncertus-akurus aplanko iš lietuviškos kolonijos kelių tukstančių skaitlinės vos keli šimtai žmonių. Tačiau visgi lietuvių visuomenės dalis tuomi užinteresuota, — jinai remia savo kiltų viengenių darbus — lietuvių svajones realizuoti. Ir ačiu tam, faktas jau įsigyvenęs, kad lietuvių jau turi tokią garbingą įstaigą, kurioje jaunimas auklėjasi savo dvasios prakilnume, lavinasi muzikos, dainos bei savo meno srityje ir tą brangų dvasinį turta neša dalelėmis plačiai visuomenė.

Gal iš skaitytojų kas pasistatys sau klausimą: kam aš, besirengiant aprašyti įvykusį koncertą, apsisioju čia „filozofuoti“?

Na-gi krutinę kutena džiaugsmas, kuomet matai tokius prakilimus apsiereikimus. Ir kaipgi nesidžiaugti? Juk džiaugiasi ir ddžiuojasi kulturingos tautos savo daile: savo tveryba, savo muzika, savo teatru, tuo, taip sakant, savu paliudijimu kultūros. Štai ir lietuvių apart kitų savo gyvybės ženklų, rengiasi rodyti pasauliui ir savo dvasinį kultūmą!

Dar praeitą metų lietuviškos konservatorijos mokiniams rengiant koncertą, man teko pavadinti savus pažįstamus svetimtaučius kartu su manim apsilankyti vakaran. Ir ką-gi? Jie nustebė klausia manęs:

— Tamista! argi tai galimas dalykas, kad lietuvių turėtų savo Lietuvišką Konservatoriją, savus muzikos gerus instruktorius, savus lankytojus-mokinius, kurie drįstų scenoje pasirodyti su savo išsilavinimu?

Net veidas man liepsnojo — tikrinau, kad tai pilnai galimas dalykas. Raginau juos pažinti lietuvių ir iš gerųjų ypatybių.

— Bet tas galėtų būti tik pamėgdžiojimu, — su šypsos pastebėjo viena poni ir pridėjo paaiškinimą, kad, girdi, kiek mums teko pažinti lietuvius, tai yra tauta, kuri neturi savo inteligentijos, neturi išsilavinusių žmonių, ir ką jie gali...

— O visgi gali, — užreikščiau. O kad lietuvių turi tinkamų žmonių ne vien iš vardo ir kad tai ne pamėgdžiojimas, tad nereikia toli kur įjėkoti faktų.

Čia papasakojau apie gerb. Mikę Petrauską.

Tuojaus išsiėmęs ir rengiamo vakaro programą parodžiau, iš kurio matėsi apart lietuviškų dainų ir daugelis dalykėlių įvairių kompozitorių, pagarsėjusių muzikališkam pasaulyje didėle verte savų veikalų.

— Na, taip ir užkviečiau mano pažįstamus į vakarą. Atėję pamatė. Girdėjo. Ir daugiau jau neteko mums diskutuoti „temoje“ — „Ką lietuvių gali...“ Toliau jau mes paprastai diskutuodavom apie mokinius, t. y. kuriems iš jų bus lemta pagal prigimtų gabumų tapti dainininkais, muzikais ir kuriems ne. Pameniu, kad jie noriai ir daugiaus lankėsi į „Gabijos“ rengiamus vakarus ir į statomus veikalus žiūrėdavo su didžiausiu rimitumu.

Tik labai gaila, kad menami ponai jau nebuvo šį metų parengtame Lietuviškos Konservatorijos mokinių vakare. Jie but pastebėję — ką reiškia ilgesnis besilavinimas pas gerą muzikos instruktorių. Kuriems mokiniams pernai buvo nulemta netalentingumas; šį metų pastebėta pas juosius net gabumas — pav.: pp. Jurgelionas, Moekus, Karbauskas ir tt., kurie atliko žymių kompdalykus su pilnu pasisekimu.

Šis koncertas buvo liepos 1 d. š. m. Lietuvių Salėje. Programon inėjo 30 numerių, kuriuos puikiai išpildė Konservatorijos mokiniai.

Lietuviški atvirlaiškiai. Pas svetimtaučius yra begalo daug atvirlaiškių tai scenos iš teatrinių veikalų, tai artistų fotografijos ir tt. Tai irgi savo rušies dailė. Pas lietuvius tas kur-ne-kur tik bandoma daryti. Nes, mat, lietuvių tokie jau keisti žmonės, kurie savo nieko nemėgsta. Paprastai juk mes visi daug atvirlaiškių vieni kitiems siuntinėjame ir už jas tą patį pinigą užmokame, bet paprastai perkame be jokios vertės kortelę, ir ją siunčiame, o ne savo kolkį reikšmingą ir mums suprantamą bei sielai arti-mą vaizdelį. Keista, bet taip

yra. Todel niekas lietuviškų atvirlaiškių ir neleidžia. Jei bent kas ir išleidžia kada, tai visgi labai retai.

Bet štai Lietuviškos Konservatorijos vakare buvo parduojamos naujausiai išleistos šios pačios įstaigos tokios lietuviškos atvirlaiškios. Fotografija artistų, kostiumose: vilkas, lapė, meška, du žuikiai, Jurgutis, Medėjas, Girijų Karalius ir jų tarpe komp. M. Petrauskas — iš veikalo fantazijos „Girijų Karalius“, kuri neseniai „Gabijs“ statė scenoje. Atvirlaiškios labai dailiai padarytos ir jų daugelis išpirta. Puiku!

Butų dar puikiau, kad panašių lietuviškų atvirlaiškių būtų išleista dar daugiau.

Liepos 4 d. piknikas neįvyko. Lietuvių Ukėšų Draugija rengė didelį pikniką liepos 4 d., kurin buvo užkviešta ir „Gabijs“ dalyvauti. Buvo ir laivas nusamdytas, kuriuo „Gabijs“ būtų jurėmis keliavusi į daržą, kuriame turėjo piknikas įvykti. Bet lietus sutrukdė. Todel vieton pikniko tuojaus sumanyta lietuvių salėje balių pasidaryti tos pačios dienos vakare.

Baliu susirinko daugelis jaunimo, kuris smagiai visą vakarą linksminosi.

„Gabijos“ prakalbos. Liepos 7 d. Lietuvių Salėje „Gabijs“ surengė vakarėlį be įžangos. Buvo solo ir choralių dainų. Programe buvo ir prakalbos. Kalbėjo pp. Adomavičius (katalikas), Smelstoriūnas (socialistas) ir Vitaitis (tautininkas). Visi išreikšė pagarbą šiai draugijai ir nurodė nešvarus priešų užspūlimus ant jos. Žmonių susirinko daug, nepaisant, kad ir karštis buvo tame vakare.

„V. L.“ Kor.

Pasikalbėjimas su p. Širvydo Seimyna

Pereitame N jau rašame, kad iš vokiečių užimtosios Lietuvos atvyko p. J. O. Širvydo šeimyna. Mes klausinėjom jų, kas dedasi dabar Lietuvoje. Atsakinėjo p. Vitautas Širvydas (kuriam dabar sukako 18 metų). Čion suglaustuje formoje paduodame tas žinias, kurias mums suteikė.

Klausimas: — Kurioje Lietuvos vietoje gyvenote, kuomet prasidėjo karė?

Atsakymas: — Miestelyje Subačiuje, Kuršo guber., kuris yra prie pat Kauno gubernijos sienos.

Kl. Kokį įspudį ant žmonių padarė pirmoji žinia, kad jau karė prasidėjo?

At. Žmonės labai nusiminė, moteris verkė. Veik viskas išėjo iš normalių vėžių, kuomet tęsėsi mobilizacija. Ypač buvo daug verkimo, kuomet išlydėjome rezervistus.

K. Kaip atsiliepi ant žmonių žinios apie pirmuosius mušius?

A. Mažai kas skaitė laikraščius, jie beveik neatsidavo, taip, kad apie pirmuosius mušius beveik mūsų miestelio žmonės nieko tikro nežinojo. Žmonės tik-tai pasakodavo vienas kitam daugiausiam pramanytas kalbas. Bet kuomet vis-gi šiaip taip tapo sužinota, kad rusai įsiveržė į Vokietiją, tai žmonių upas labai pakilo — jie džiaugėsi.

K. Kaip brangūs buvo valgiai pradžioje karės?

A. Prasidėjus karėi visokie valgiai: duona ir mėsa dikičiai atpigė. Daip buvo viskas pigu per visą rudenį ir žiemą, paskui pavasaryje pereitų metų vėl viskas atėjo į paprastas kainas, mat,

buvo reikalinga sėklai. Vasara buvo kiek brangiau, bet rudenio vėl viskas atpigė, taip, kaip karės pradžioje.

K. Kaip žmonės jautėsi, kuomet pirmu kart buvo užimta didesnė pusė Suvalkų rėdybos?

A. Beveik nieko niekas apie tai nežinojo. Žinojom, kad eina mušiai Suvalkų rėdyboje, bet kur ir kaip niekas nežinojo. Žmonės nerimastis apėmė tik-tai tuomet, kaip pradėjo atsirasti pirmieji pabėgėliai nuo karės, tai mes išvažiavom. Manau, kad bus užsėta pusė tiek, kiek paprastai ramiu laiku sėdavo.

K. Kaip atsineša lietuvių link vokiečių?

A. Nekenčia. Laukia rusų kaip išganymo, mat, vokiečiai jau perdaug žmones persekioja.

K. Ar brangūs dabar valgiai Lietuvoje?

A. Krautuvėse visiškai nieko negalima gauti pirkti ir niekas nieko neparduoda. Dabar visiškai nei už jokių pinigų negalima nusipirkti nei žibalo (kerosino), nei druskos. Šiaip jau dar nekuriuos daiktus galima gauti pirkti, nuo žmonių, bet labai brangiai reikia mokėti.

K. O ar pasiūčia kas nors pinigų iš Amerikos?

A. Nieko negirdėjau apie tai. Tiek žinome, kad vokiečiai nori, kad amerikiečiai siųstų Lietuvon pinigų.

K. Kaip daug žmonių pabėgo į Rusiją?

A. Iš miestelio Subačiaus išbėgo beveik pusė gyventojų. Lietuvių nedaug bėgo. Išbėgo visai rusai, daug žydų ir inteligentai. Ukaininkai ir šiaip sodžių gyventojai beveik visai nebėgo, — visi pasiliko.

K. Ar toli dabar nuo Subačiaus mušio laukai?

A. Apie koki 27 verstai, o kar-tais ir arčiau, mat, rusai atmuša atgal, tai vokiečiai vėl pasistumia. Kammolių trenksmas visuo-met girdėti, bet žmonės prie to visiškai priprato. Jei ir visai arti šaudosi, tai niekas jau nesibijo.

K. Kas dabar apdirbinėja laukus? Ar vyrų daug liko?

A. Vyrų visiškai mažai pasiliko. Vokiečiai juos suėmė ir išvarė į Vokietiją. Kiti gi pasakoja, kad jie tranšėjas kasa.

Rusai, kurie liko, tai visus išvarė. Daug ir latvių išvarė, nes jie dar daug labiau nekenčia rusų negu lietuvių. Laukus daugiausiam apdirbinėja moteris.

K. Ar daug ką vokiečiai dabar turi iš lietuvių?

A. Atėmė visus geresnius daiktus, ypač tų, kurie pabėgė. Atėmė kuliamašias mašinas, plugus, geležines žages, vežimus ir drabužius.

K. Ar nevaro vokiečiai dirbti?

A. Likusius vyrus varo kelių taisyti ir už darbą moka po 1 markę dienai ant savo duonos.

K. Kaip vokiečiai elgiasi su moterimis?

A. Nebuvo girdėti, kad būtų buvę kokių nepadorių pasielgimų. Valdžia už tai labai baudžia. Jei vokiečiai kareiviai bando užkabinti moteris, tai kaip tik sužino valdžia, tai sunkiai nubaudžia.

K. Ar lietuvių laukia karės pabaigos?

A. Labai laukia ir jokiū būdu nenori pasilikti po vokiečiais. Net ir žydai, kurie iš pradžių vokiečiams simpatizavo, dabar ir jie laukia rusų kaip išganymo, nors jie ir bijo rusų, kad tie juos už tas simpatijas nebaustų.

K. Kaip Jūs sumanėt važiuoti Amerikon?

A. Nieko nemanėm. Tik atėjo

K. Ar daug triobų išdegino karės metu?

A. Nudėginta sulyginamai labai mažai ir tai daugiausiam del kareivių neatsargumo. Daug daugiau triobų nugriovė del malčių, ypač tų triobos likosi nugriautos, kurie pabėgo Rusijon.

K. Ar šimet užsėti laukai?

A. Pernai rudenį rugiais buvo užsėta daugiaus nei pusė kaip kad paprastai sėjama. Kiek šimet vasarojum užsėta, tai tikrai nežinau, nes kuomet sėjo, tai mes išvažiavom. Manau, kad bus užsėta pusė tiek, kiek paprastai ramiu laiku sėdavo.

K. Kaip atsineša lietuvių link vokiečių?

A. Nekenčia. Laukia rusų kaip išganymo, mat, vokiečiai jau perdaug žmones persekioja.

K. Ar brangūs dabar valgiai Lietuvoje?

A. Krautuvėse visiškai nieko negalima gauti pirkti ir niekas nieko neparduoda. Dabar visiškai nei už jokių pinigų negalima nusipirkti nei žibalo (kerosino), nei druskos. Šiaip jau dar nekuriuos daiktus galima gauti pirkti, nuo žmonių, bet labai brangiai reikia mokėti.

K. O ar pasiūčia kas nors pinigų iš Amerikos?

A. Nieko negirdėjau apie tai. Tiek žinome, kad vokiečiai nori, kad amerikiečiai siųstų Lietuvon pinigų.

K. Kaip daug žmonių pabėgo į Rusiją?

A. Iš miestelio Subačiaus išbėgo beveik pusė gyventojų. Lietuvių nedaug bėgo. Išbėgo visai rusai, daug žydų ir inteligentai. Ukaininkai ir šiaip sodžių gyventojai beveik visai nebėgo, — visi pasiliko.

K. Ar toli dabar nuo Subačiaus mušio laukai?

A. Apie koki 27 verstai, o kar-tais ir arčiau, mat, rusai atmuša atgal, tai vokiečiai vėl pasistumia. Kammolių trenksmas visuo-met girdėti, bet žmonės prie to visiškai priprato. Jei ir visai arti šaudosi, tai niekas jau nesibijo.

K. Kas dabar apdirbinėja laukus? Ar vyrų daug liko?

A. Vyrų visiškai mažai pasiliko. Vokiečiai juos suėmė ir išvarė į Vokietiją. Kiti gi pasakoja, kad jie tranšėjas kasa.

Rusai, kurie liko, tai visus išvarė. Daug ir latvių išvarė, nes jie dar daug labiau nekenčia rusų negu lietuvių. Laukus daugiausiam apdirbinėja moteris.

K. Ar daug ką vokiečiai dabar turi iš lietuvių?

A. Atėmė visus geresnius daiktus, ypač tų, kurie pabėgė. Atėmė kuliamašias mašinas, plugus, geležines žages, vežimus ir drabužius.

K. Ar nevaro vokiečiai dirbti?

A. Likusius vyrus varo kelių taisyti ir už darbą moka po 1 markę dienai ant savo duonos.

K. Kaip vokiečiai elgiasi su moterimis?

A. Nebuvo girdėti, kad būtų buvę kokių nepadorių pasielgimų. Valdžia už tai labai baudžia. Jei vokiečiai kareiviai bando užkabinti moteris, tai kaip tik sužino valdžia, tai sunkiai nubaudžia.

K. Ar lietuvių laukia karės pabaigos?

A. Labai laukia ir jokiū būdu nenori pasilikti po vokiečiais. Net ir žydai, kurie iš pradžių vokiečiams simpatizavo, dabar ir jie laukia rusų kaip išganymo, nors jie ir bijo rusų, kad tie juos už tas simpatijas nebaustų.

K. Kaip Jūs sumanėt važiuoti Amerikon?

A. Nieko nemanėm. Tik atėjo

žinia per vokiečių komendantą, kad mes galime važiuoti Amerikon, nes mūsų tėvas, Amerikos pilietis, mūsų reikalauja.

K. Per kur važiuote?

A. Per Radviliškį, Košedarus, Kauną, Virbalių, Eitkunus ir tt.

K. Važiudami ar daug vietų matėte išdegintų?

A. Ligi Radviliškį važiuovom nakėia, tai nieko nematėm. Nuo Radviliškį iki Košedarų nebuvo matyti išdegintų vietų. Tik-tai matėm, kaip žmonės lygina griovius, — buvusias tranšėjas. Patįs Košedarai apgriauti, langai išdaužyti. Kaunas išrodo visiškai sveikas, bet apie Kauną labai daug apkasų. Suvalkijoje jau matyti kur kas daugiau išdegintų vietų. Važiavome vokiškuose traukiniuose. Virbalius ir Eitkunai visiškai išdegė ir išgriauti.

K. Ką gi taip ypatingo galite pasakyti?

A. Girdėjome iš vieno vokiško kareivio, kad žinomas Birutės leidėjas p. Vanagaitis yra cenzoliu Seimuose. Net vokiečiai apie jį atsiliepia, kad jis yra labai aš-trus del lietuvių.

K. Kaip ilgai važiuote per Vokietiją?

A. Mes greitai pervaziavome, tik mus 4 savaites išlaikė Frilande delto, kad mes negalėtume pasauliui papasakoti paskutiniašias žinias. Anot vokiečių, mes buvome „žinių kvarantine.“

K. Ar labai serga Lietuvos žmonės?

A. Labai daug, bet vokiečių gydytojai kovoja su ligomis. Serga tymais ir kitomis ligomis. Prysakytas vok. valdžios visas griėjas išskalkėti iš vidaus ir per kolkį aršina iš apačios iš lauko pusės.

K. Ar stoka Lietuvoje darbininkų?

A. Lietuvoje stoka, bet dar labiau jų truksta Vokietijoje, kur ant laukų niekur jokio vyro nesimato. Vokietijoje laukus apdirbinėja rusai belaisviai ir moteris.

K. Ar yra Lietuvoje mokyklos?

A. Įvedė priverstiną mokini-maši. Mokina vokiečių kalboje net ir tikėjimą vokiškai išguldo.

K. Ar liuosa siena tarp Lietuvos ir Vokietijos?

A. Senoji siena (rubežius) labai saugojama, per sieną einant visus labai iškrato ir mažai ką praleidžia. Sieną beveik uždaryta.

K. Kur sėdote ant laivo?

A. Holandijoje. Holandai labai vokiečių nekenčia. Kad nerūtėti nesmagumo, motina net turėjo nutrinti ant kepuraitės mano mažiuko brolio vokišką parašą. Holandai taip nekenčia vokiečių, kad negali ramiai žiūrėti net į vokišką nekalčiausį užrašą ant vaiko kepuraitės. (Buvo užrašytas kokio tai laivo vardas, o kepuraitė buvo jurininkų mados).

K. Kaip laivu keliavote?

A. Su didele baime buti nuskaundintais. Prieš mus laivą nuo pat porto Roterdamo ėjo kitas mažas kariškas laivas. Mes gi kelianninkai buvom išvaryti ant laivo viršaus. Korkiniai graižuliai, kad skėstant laivui būtų galima gelbėtis, irgi buvo priruosti. Tik už dviejų dienų išėjome iš pavojingų vietų. Ir taip atkeliavome New Yorkan.

Taip pasakojo p. Vitautas Širvydas. Jis mums žadėjo priduoti ir savo dieninį, vestą karės metu, kurį nežiurint į daugelį krutų, visgi pasisekė atsivežti. Dieninis yra gana žingeidus ypač mūsų jaunimui.

VIENYBĖ LIETUVŲ RINKININKŲ

Išleista kas serečia iš Brooklyn, New York.

Prenumerata Metams:

Table with 2 columns: Location and Price. Rows include Suvienytose Valstijose (\$2.00), Europoje ir kitur (\$3.00), Kanadoje (\$2.50).

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

J. J. PAJKŠTIS & CO. (Inc).

120-124 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Telephone 2471 Greenpoint.

R. KARUŽA SUGRĮŽO.

Pereito ketvergo nakčia sugrįžo p. R. Karuža iš Europos. Papasakojo mums daug dalykų. Kitoje vietoje talpiname jo atskaitą iš kelionės. Vėliaus pranešime apie smulkesnius dalykus.

Redakcija.

SVEICARIJOS KOMITETO BALSAS.

Žemiau talpiname Šveicarijos Komiteto atsisaukimą delei Lietuvos gelbėjimo. Tas komitetas rodos, dvarininkų sutvertas, linkęs prie palaikymo lenkiškai-lietuviškos unijos. Žinoma, mes negalime sutikti su jų politiška...

Fribourg (Suisse), 26 Vasario 1916.

BROLIAI TAUTIEČIAI!

Jūs žinote gerai, kokion vargų bedugnėn nugrimzdo mūsų tėvynė. Tiktai kitas Jeremijis galėtų išrokuoti ir apraudoti visas Lietuvos nelaimes. Nevertas būtų lietuvio vardo, kas šiandien nesiskubintų jos gelbėti.

Jūs, tautiečiai, pirmi ištiesėte suvargusiai tėvynei gelbėtojų ranką. Jūs parodėte, jog, kad ir toli esate nuo Lietuvos, tečiaus jūsų širdis gyvai plaka del jos. Skaitlingos, energingos ir veiklios jūsų organizacijos daug Lietuvai padarė, dar daugiaus tikimės, padarys. Garbė jums, tautiečiai, kad nepamiršote savo Motinos-tėvynės!

Mes gyvenantieji Šveicarijoje lietuviai pasekėme jūsų pavyzdį. Tiesa, vos dabar tepradedame darbą. Įvairios kliūtys, o ypač mūsų menkas skaičius, trukdė pradėti anksčiau platesni veikimą. Tik gruodyje pereitų metų isteigėme Generali Komitetą nukentėjusiems del karės Lietuvoje šelpiti. Komitetan priimta ikišioliai 12 narių, jo valdyba sudaro žemiaus pasirašiusieji. Kaip visur, taip ir čia pradžia sunki, ypač delto, kad karė visus labai ivargino, o prašančių didelė daugybė išsėmė visuomenės duosnumą. Bet nenustojame vilties. Sustiprinę Komitetą centrą, bandome isteigti jo skyrius kituose

Europos miestuose. Jau isteigta toksai skyrius Bazilejoje. Beto, ketiname agituoti spaudoje, skelbdami atsisaukimus, straipsnius, paraginimus, ruošti paskaitas apie Lietuvą, leisti atvirutes su Lietuvos reginiais ir kitais imanomais budais rinkti aukas. Šalip, to, gyvendami Europos centre, neutraliame krašte, stengsimės tarpininkauti išsiblaškiusiems tautiečiams.

O dabar kreipiamės prie Jūsų, Broliai Tautiečiai, prašydamai prisidėti prie darbo ir pavaduoti mus Amerikoje. Nuo Europos sunku daug tikėtis, nes ji karės suvarginta; taigi reikia stengtis sunaudoti turtingą amerikiečių duosnumą. Šituo tikslu butinai reikia isteigti mūsų Komiteto skyrius Amerikos miestuose, ir tuosna skyriuosna pritraukti kuodaugiausiai pačių amerikiečių, ne vien lietuvių. Kokiu būdu šitai įvykdyti, Jūs geriaus išmanote. Mums rodos, jog reikia, kad vienas koks nors centras paimtų visą darbą savo rankosna. Mes net del Europos permažai teturime darbininkų, tai Amerikon nieko nusiųsti negalime, tečiaus neabejojame, kad Jūs ten puikiai mus pavaduosite.

Bendras darbas, vienas tikslas mus jungia. Jau minėjome, kad mums stinga darbininkų. Centralis Pekas raminai žiūrėję, kaip merdi tukstančiai brolių bei seserų. Jūs, tautiečiai, pirmi ištiesėte suvargusiai tėvynei gelbėtojų ranką. Jūs parodėte, jog, kad ir toli esate nuo Lietuvos, tečiaus jūsų širdis gyvai plaka del jos. Skaitlingos, energingos ir veiklios jūsų organizacijos daug Lietuvai padarė, dar daugiaus tikimės, padarys. Garbė jums, tautiečiai, kad nepamiršote savo Motinos-tėvynės!

Generali Komiteto nuk. del karės Lietuvoje šelpiti Valdyba:

Pir.: B. Ginet - Pilsudskis. Vice-pirm.: Baronas St. Brunnov ir D-ras Antanas Viskantas.

Nairai: Kunigaikštis Juozapas Juzyna, Juozapas Korybutas - Purickis ir Antanas Steponavičius.

Sekret.: Vladislovas Daimantas - Dzimidavičius.

I GERŲ NORŲ ŽMONES.

Baisi, nežinoma dar historijoje Dievo rykštė krito ant senojo mūsų pasaulio. Neapikantos bei inirtimo išėlusios bangos šluote nušlavė visas užtvaras, kurias tariamoji civilizacija didžiuosi pastatėsi žmogaus geiduliams suvaldyti. Šiai viesulai pakilus nustojo šviesave altruizmas, solistdarumas ir pati teisybė, o

pasaulis virto tikra žmonių skerdyne. Bet šitaj visuotinoj' suirutėj' kuomet patiems civilizacijos pamatams ėmė grąstyti pavojus, žmogaus sąžinė sušuko. Ir žmogaus širdis, kur nežiurint į jo paklydimus, Dievo žodis nuolat gyvas yra, atsiliepti į tą šauksmą augštų visų dorybių pakilimu: savęs išsižadėjimu, atsidaivimu, užuojauta ir pasigailejimu visų.

Į tokias tai širdis kreipiasi Lietuva, paskutinioji į maldaujančių tautų eilę įstojusi, bet lygiai kaip ir artimiausioji jos kaimynė Lenkija, pagrimzdusi į pačią skurdą ir nelaimių padugnę.

Lietuva, su savo ramiais ir labai senoviškos kilmės gyventojais, gerais žemdirbiais, pakilusiais prie augštų idealų ir ypatingu būdu mylinčiais savo prabočių tikybą, liko visai sumalta skaitlingiausioms armijoms besikuriaujant jos žemėje, nuo Isrutijos, Liepojos, Augustavo ir Kauno, tolyn už Gardino ir Vilniaus gubernijų. Šia valanda Lietuva, jau merdėdama mato iš milijonų savo vaikų daugybę arba badu ir šalėiu sumalkintų, arba miškuose po urvus besislapstančių; ji mato taipgi, kaip ištiesos minios ir tolimąjį ištrėmimą varomos, kloja kelius savo lavonais. O tuo tarpu ta rami tauta, sena savo kultura, papročių švelnume, senovės politišku įstaigų žmoniškumu, garbinga savo praitimi — kaip tai liudija narsių jos sūnų kraujas už krikščionystę pralietas amžinose kovose su totorių ohrdomis, o paskiaus drauge su lenkais, savo per ilgus amžius talkininkais, kovose prieš turkų užpuolimus ligi pat garių Vienos žyrių — ta tauta, mes esame giliai įsitikinę yra užsitarnavusi krikščionystei ir civilizacijai.

Deja! mes kuogeriausiai žionme, kad ir duosniausiomis širdimis atsitinka susispausti, labai atkištos rankos ilgainiu pavargsta, pasigailejimas ir tas laikais nusilpsta. Taigi visi jūs, kurie turite brangius asmenis, šventą duonos kąsnį ir pastogę, esnovės palaikus ir vilti — o juk ir labiausiai nužeminti ne visai tu stinga — išivaizdinkite bent valandėlei kraštą, kur daugiaus nieko nesimato, kaip tik dangus ir žemė ir dar kryžiai pakeilais, ir nuleiskite savo auką į tą skurdą bedugnę, gal jūsų anka sugražis jau nebyliui kudikiui kalbą ir gal suviltusias motinos akis suvilgis ašara.

Apleisdamas savo gimtą žemėl ir keliaudamas svetur jieškoti pastogės tėvas lietuvis surinko savo šeimyną po kryžiaus nuolatiniu savo namu globėjū ir tenai ligi žemės galva nulenkės meldėsi už tuos, kurie turi išeiti, o greičiausiai ir nebegrižti. Savo skausmuose paskendes jis ir nesitikėjo, kad visuose žemės skritulio dalyse jis turėjo broliu, nes tuo pačiu laiku ištisi žmonių milijonai puolė ant keliu prieš tą, kuris yra Gyvastis. Pa-

sigailėjimas ir Meilė.

Generali Komiteto nuk. del karės Lietuvoje šelpiti Valdyba:

Pir.: B. Ginet - Pilsudskis. Vice-pirm.: Baronas St. Brunnov ir D-ras Antanas Viskantas.

Nairai: Kunigaikštis Juozapas Juzyna, Juozapas Korybut - Purickis ir Antanas Steponavičius.

Sekret.: Vladislovas Daimantas - Dzimidavičius.

P. S. Komiteto Valdyba prašo siųsti aukas per „la Bague Populaire Suisse“ Friburge. Komiteto adr.: Comitè general de secours pour les victimes de la guerre en Lithuanie, 181, rue de la Prefecture, Friburg, Suisse.

Peržvalga

// Pasimirė ukrainiečių garsus raštininkas ir mokslininkas Frano.

Ukrainiečių laikraštyje „Narodna Vola“ skaitome, kad visiška nesena pasimirė jų didelis raštininkas, poetas ir mokslininkas Ivan Frano. Jis gimė 1856 metais Austrijos Ukrainoje. Apie jo kudikystę nedaug ką žinoma. Mokyklose jam daug reikėjo iškentėti, ypač buvo persekiojamas jame bundantis atsidaivimas savo tėvynei ir demokratizmo dvasiai.

Vargais nēgalais jis pabaigė Lvovo universitetą. Čia jis su kitais jaunais ukrainiečiais įstėgė tam tikrą ratelį, kuris pradėda žadinti iš miego Ukrainą, pradėda rašyti visokių nedidelis veikalėlius ukrainų kalboje. Sunku tas buvo, nes reikėjo pačią rašybą sutverti. Rusų valdžia, — nors tai buvo Austrijoje, viską darė, kad nuslopintų ukrainiečių tautiškaį susipratimą, ji su austrų policijos pagalba persekiojo to ratelio narius, ir rezultate Franko pakliuvo kalėjiman, kuriame prasėdi 9 mėnesius. Tai buvo 1877 metuose.

Išėjęs iš kalėjimo jis dar labiau atsiduoda savo žmonių švietimui. Ypač jis daug rašo į ukrainiečių žurnalus „Dzvin“, „Molot“ ir „Svit“. Jis tampa ukrainiečių vadovu. Ypač jis vedė aštrią kovą prieš buržuaziniaklerikalinius elementus, kurie tuomet, galima sakyti, valdė ukrainiečių kunus ir protus. Apie jį ir apie ukrainiečių judėjimą išgirsta ir Rusijos ukrainiečiai, ypač didelė simpatija jis ingauna už veikaluką „Z veršin i nizin“ ir keletą kitų.

Nuo tų laikų griežtai pradėda ukrainiečiai atsiskirti nuo lenkų, kas žinoma labai nepatinka lenkiškajai „Šlachtai“ ypač nuo to laiko, kuomet Frano suorganizuoja partiją „Tikrų demokratų“. Dar daugiau jis veikia, kuomet rėdo geriausia Ukrainos žurnalas: „Literaturnonaukovi viestnik“. Šiame tai laikraštyje ir tilpo jo geriausi veikalai.

Laikui bėgant ukrainiečių dvasia atgema, prasideda naujas veikimas, nauja era. 1898 metais visos partijos ir visa Ukraina švenčia 25 metų jubilėjų jo veikimo. Bet jis ir po jubilėju dirbo kiek tik jo spēkos išnešė. Tik dabar jo darbą pertrankė nelemtoji mirtis.

Frano gyvenimas ir darbavimas, tai gyva kopija mus pirmutiniū tautiškojo atgimimo darbininkų. Jam prisieję perkėsti tą, ką mūs pirmieji takų pramindžiotajai nukentėjo.

// Ką gali kiti ir ką mes galime.

Pernai Amerikos čekiai apvaikšėjo savo tautos didvyrio Jono Huso 500 metines sukaktuves. Atgal 500 metų Husas buvo sudegintas ant laužo, kaipo eretikas, kaipo organizuotos kariaujančios katalikybės priešas. Ypač, puikiai jubilėjinį apvaikšėjimą surengė Chicago čekiai. Dabar mums į rankas netikėtai pakliuvo Dr. Fr. Yškos leidžiamas laikrašcio „Vesmir“ N40, kuriame aprašinėjama, kad čekiai, laisvamaniai, atminčiai Jono Huso Chicagoje pastatė puikų namą. Namo vertė išneša apie 150 tukstančių dolarių. Kas gi tie čekiai? Tai tautelė slaviškos kilmės, nešanti Austrijos jungą, kaip ir kad lietuviai neša Rusijos jungą. Mes turime savo didvyrius, jie turi savo. Nevieta čionai kalbėti apie Jono Huso nuopelnus ir ką jis čekiams davė, bet mes turime stebėtis, ką čekiai laike vienų metų gali padaryti. Jie laike metų surenka 75,000 pinigų del namo, o kuomet mes bandėme statyti Tautos Namą Vilniuje, tai prie didžiausio intempimo; didžiausio darbo, mes nesurinkome Amerikoje per du metu neį pusę tiek. Mes dirbome visi, o jų dirbo tik dalis, tik laisvamaniai.

Tame pat N yra ir aukavusių usrasas pastatymui to Namo. Nepamatsime ten aukavusių po 25 c., kaip pas mus yra. Mažiausia auga — tai dolaris, bet labai daug yra aukavusių po 10, 25 ir 50 dolarių. Peržiurinėjant aukautojų surasą, gėda darosi už mus lietuvius. Kur mūs Kudirkos, Vaičiūcio namai? Pas mus tautiškais namais tankiausiai vadinamos paprasčiausios karčiamos. Čekiai turi savo „Jan Hus Memorial Home“, o ką mes? Jų tautai lemta gyvuoti ir bujoti, mums gi skurst.

// Žinios apie imigraciją.

Per gegužės mėnesį į Suvienytas Valstijas atkeliavo viso 31,021 žmogus. Daugiausiai atkeliavo italų ir anglų. Lietuvos atkeliavo 53 žmonės. Tai labai mažai imigrantų sulyginant su laikais, kuomet nebuvo karės.

// Gimę ir mirę laikraščiai.

Sulyg laikraščių pranešimų Clevelande ėjusi „Santanka“ nustojo ėjusi. Jos vieton eisiantis „Dirva“, kurios redaktoriumi busias žinomas p. V. S. Jokubynas. „Dilgelės“ sustojo ėje. Jų vieton p. J. Baltrušaitis žada leisti mėnesinį laikraštuką „Tiesa“. „Jaunoji Lietuva“ N4, anot „Ateities“, praneša, kad ji laikinai sustabdyta. Kaip tik užstosia geresni laikai, ji vėl pradėsianti eiti.

// Dr. Gaigalaitis gavo iš Amerikos 5090 markių aukų.

„Ateitis“ praneša, kad ji gavo iš Dr. Gaigalaitio sekantį laiška: „Katyčiai, balandžio 2 d. 1916 m. Iš Amerikos aš gavau 5090 markių nuo karės nukentėjusiems lietuviams sušelpiti. Iš tų pinigų 1500 markių pasiunčiau į Vilnių Smetonai per generolą von Harbon. Paskui tuojaus vėl Smetonai pasiunčia 1000 markių per generolą von Ludendorff Kaune, ant galo 1800 markių pasiunčiau per Banaitį ir Dambrauską. Likusieji taipgi bus tuojaus priduoti. Sveikinu Dr. Gaigalaitis.

Dr. Gaigalaitis.

IŠ KELIONĖS Į EUROPA ATSKAITA.

Pereito balandžio pradžioje, kaip žinoma, Rusijos lietuviai prisuntė amerikiečiams per telegramą užkvietimą dalyvauti rengiamoj 1 gegužio Stockholme lietuvių konferencijoj. Pasekmėje, ALTS, ir Gelbėjimo Fondas ingalioje anane važiuoti Europon, kad kiek galint ištyrus tenai lietuvių reikalus, surinkus žinių ir atradus tinkamiausius budus kuopasekmingiausiai nukentėjusiū nuo karės Lietuvą šelpiti. Kad tuos tikslus atsiekti, išvažiuojant, buvan sau užbriežęs pleną įsigauti į Rusiją bei užimtają Lietuvą ir laiškais apie viską kuoplačiausiai informuoti ingaliavusių mane visuomenę. Atvykus į Europą, pasirodė, jog nei vieno nei kito, negalima buvo išpildyti. Europoj dabartės taip visas cenzuros suvaržyta, kad apart trumpų atviručių anglų ar francuzų kalbose, nieko beveik negalima rašyti, jokių raštų iš vieno krašto į kitą negalima vežti, — visas konfiskuojama. Su važiavimu į Rusiją ar Lietuvą — dalykai taip virto, kad tasai pasirodė bereikalingas. Taigi, pirmieji mano planai turėjo suvis persimainyti. Nežiurint, tečiaus, tų visų sunkenybių, pasistengiau atlikti uždėtąjį ant manęs uždavinį ant tiek pilnai ir teisingai, ant kiek, sąlygoms ir aplinkybėms daleidžiant, galėjau.

Iš New Yorko išvažiavau balandžio 19 d. Skandinaviškos Liniijos laivu „Frederick VIII.“ — apie ką buvo pranešta telegrama Petrogrado lietuviams. Laiko buvo užtekčiai, kad pribuvus Stockholman 1 gegužio, — tečiaus, Anglijos pakraščiuose mūsų laivas per dvi dieni anglų valdžios buvo sulaikytas delei smulk meniškos bagažo kratos, — tain kad Stockholman atvykau tiktai 3 gegužio. Stockholme radau p. J. Augštuolį, J. Savičką ir J. Jurkuną, iš kurių sužinojau, jog šalyj jų, 1 gegužio Stockholme buvo dar Dumos atstovas M. Yčas ir inžinierius T. Naruševičius iš Maskvos, — bet jie su savo ypatingais reikalais išvažiavo jau į Londoną. Toliaus paaiškėjo, jog Rusijos lietuviams sužinojus iš teleogramos, kad aš tik viena svažiuoju iš Amerikos drauge, atradus kviečiamai konferencijai tulus klinčius, — nuspresta buvo atidėti pastarąją ant tolesnio laiko, gi mane tuo tarpu, Lietuvių Draugijos Centralinis Komitetas ingalioje nuo savęs važiuoti su p. M. Yču (tau met rusų Parlamentarės Delegacijos nariu) per Vakarinę Europą ir drauge apsilankyti Rymas Šventąjį Tėvą delei „Lietuvių dienos“ išgavimo (diena, kurioj viso pasaulio kataliku bažnyčiose būtų padaryta kolekta lietuvių nuo karės nukentėjusių naudai). Taigi, kad ta reikalą atlikus, toliaus, kad pasmačius su gyvenančiais Vakariniėj Europoj lietuviams-veikėjais ir, pagaliaus, kad dalyvavus atidėtoj ant nekuro laiko konferencijoj, pasiulyta man sutikti pp. Yčą ir Naruševičių Londone ir paskui jau drauge su pirmuoju keliauti. — Matant visame tame užmanyme geriausią progą tinkamai savo uždavinį atlikti, — išvažiavau į Londoną. Londone turėjome mažą susirinkimą, kuriame, apart mūs, dalyvavo dar atstovai iš Londono lietuvių kolonijos, Glasgovo (Seotland) lietuvių kolonijos ir iš Šveicarijos. Ten nusprendėm platesnę konferencija

atlikti Šveicarijoje, kur, sužinojome, rengiasi pribūti ir Amerikos lietuvių-katalikų atstovai — dr. J. Bielskis ir kun. Bartuška, grįžtanti iš užimtos Lietuvos.

Konferencija Lozanoje.

Konferencija įvyko Lozanoje, 26 gegužio ir tęsėsi iki 1 birželio. Apart kitų, dalyvavo joje sekanti Šveicarijos lietuvių: kunigaikš.: V. Džimidavičius, J. Purickis, O. Steponaitis ir A. Viskantas, ir pp. St. Šalkauskas, J. Tumenas ir J. Gabrys. Protokolas savo laiku, beabejo bus paskelbtas laikraščiuose. Svarbiausius nutarimus tečiaus čionai priminsiu. Štai jie: 1) sudaryti ir palaikyti Vakariniame Europoje komitetą iš 5 ypatų (išrinktų iš Europos ir Amerikos lietuvių), kuris rengtųsi prie ateinančios taikos, rinktų taikiai reikalingą medžiagą apie lietuvius, tvarkytų visus lietuviškus reikalus susirūšinęs su kitataučiais, kontroliuotų informavimo darbą ir šalyje to visko, būtų, taip sakant tarpininku tarpe Amerikos ir Europos lietuvių; 2) sutvarkyti kitataučių apie lietuvius informavimą, paimant po visuomenės kontrole dabartinį p. J. Gabrio vedamą Informacijos Biurą; 3) sutvarkyti lietuvių kareivių vokiečių belaisvėje šelpimą, remiant tam tikslui užsidėjusią Fribourge, Šveicarijoje, organizaciją „Lithuania“; 4) toliau, — išnešta pagedavimą, kad susidarusi Rusijos Lietuvių Jungtinė Taryba (ji kurią ineina visų sričių atstovai) nuo plačiausiai išplėstų savo veikimą tarpe Rusijos lietuvių; 5) išnešta apgailėstojimas, kas Amerikos lietuvių dar nepriėjo prie tarp-sriovinio susipratimo, — papeikta tuos elementus, kurie delei partvinių tikslų, kludė tam susipratimui ir išreikšta pagedavimas, kad tvarka ir visų sričių žmoniškas sugyvenimas knogreičiausiai pas Amerikad Amerikos lietuvių dar nepri-sugrįžusieji iš Lietuvos katalikų atstovai — Dr. Bielskis ir kun. Bartuška, suteikė daug svarbių žinių apie užimtos Lietuvos dabartinį padėjimą.

Konferencijai užsibaigus, norėję tuoj važiuoti Ryman. Italų konsulis Šveicarijoje, tečiaus, atsisakė duoti man savo leidimą, — ir turėjau pailsėti Šveicarijoje. Audienciją pas Popiežių turėjo vienas p. Yčas ir, rodos, išėjo psekmingai, nes šventasis Tėvas ypatingai prižadėjo lietuviams dieną — taip, kaip tai lenkai turėjo. Tuo tarpu aš, išbuvęs Šveicarijoje porą savaitių, išgavau pagaliau reikalingą leidimą išvažiuoti. Važiuoti į Rusiją nebuvo jau tikslo, nes apie Rusijos lietuvių santikius pilnai sužinojau iš sutiktų Vakariniame Europoje Rusijos lietuvių. Kaslink užimtos Lietuvos, — nuodugnus lietuvių-katalikų atstovų pasidarbavimas suteikė užtektinai žinių, kaip tai, pasirodė iš jų oficialės atskaitos. Akyvaizdoje, todėl, visų tu sunkenybų su kuriais surištas dabar keliavimas po Europą abelnai gi į užimtąją Lietuvą ypatingai, — nebuvo jau tikslo man tenai keliuoti. Taip, kad skaitant savo darbą užbaigtą, 1 d. liepos sėdau m. Bourdeau ant francuzų kompanijos laivo La Touraine, ir paskau Amerikos linkui. Tiek, trumpais, bendrais ruožiais, apie kelionę.

Dabar grįžtu prie to, ką pasisekė man sužinoti Europoje apie lietuvių reikalus. Rašysiu tuo tarpu apie tai irgi trumpai, nes tikiu, jog nekartą dar prisieis man plačiau apie minimus čion

dalykus viešai atislipti, todėl, bus užtektinai laiko plačiau pasiaiškinti. Aprašinėsiu dalykus, suprantama, taip, kaip man jie atrodė, stengsiuos, tečiaus, būti tame kiek galint bešališkas. Delei patogumo padalinsiu savo medžiagą į sekančius skyrius: 1) Lietuviai Rusijoje; 2) Lietuviai Vakariniame Europoje; 3) Lietuviai užimtoje Lietuvoje.

Lietuviai Rusijoje.

Rusijos lietuvių veikimas — pabėgėlių šelpimo ir tautiškai-kultūriško plėtojimosi srityse — spiečiasi specialiai tam tikslui įsteigtose, ar nuo seniau gyvenančiose organizacijose, butent Lietuvių Draugijos Centraliniam Komitete, Maskvos Draugijoje, Petrogrado Draugijoje, Smolensko Draugijoje, Odesos Draugijoje, ir k. Iš tų, Centralinis Komitetas, Maskvos Draugija ir Petrogrado Draugija, lošia svarbiausią rolę, drauge atliekant daugiau 90 % viso darbo iš kurio daugiau kaip pusė pripuola Centraliniam Komitetui, gi atliekamoji dalis Maskvos ir Petrogrado Draugijoms po lygiai. Pastarosios dvi draugijos atlieka savo darbą daugiau ant vietos, t. y. šelpia tuos pabėgėlius, kurie apsistojo Maskvoje ar Petrograde. Gi Centralinis Komitetas išplėtojo savo veikimą labai plačiai — net už Rusijos rubėžių (Stockholmo komitetas, Kopenhagene ir Fribourge, Šveicarijoje ingalotiniai). Tarpe tų paminėtų organizacijų eina gan smarki rivalizacija, ginčai — daugiausia asmeniškios rūšies. Nežiurint, tečiaus to, paviršutiniškai yra palaikomi ir kaip — Petrogrado ir Maskvos draugijos sutišką priiminėti valdžios teikiama pašalpa per Centralinio Komiteto tarpininkystę (nors be tos tarpininkystės ir galėtų apsieiti). Abelnai, vengiama yra tokių pasielgių, kurie galėtų lietuvius kompromituoti kitataučių akys. Paminėtos veikiančios organizacijos perleido jau per savo išdus kelis milijonus rublių šelpimo reikalams. Galima iš to suprasti, jog veikimas yra labai platus ir reikalaujantis daug žmonių-darbininkų. Vienas Centralinis Komitetas, kad tinkamai varyti savo darbą, priverstas yra samdyti apie 800 darbininkų, kurie tam darbu visą laiką pašvenčia. Tokios sąlygos tautiškai-kultūriškai svarba guli tame, kad tarpe tų samdytų darbininkų randasi daug inteligentų, kurie, neatradus sau tarpe savųjų tinkamo užsiėmimo, priversti būtų išsiblaškę čionai tarpe kitataučių, — gi dabartės, dirbant saviškiems, įsitraukia į visuomeniškąjį gyvenimą ir po kare į Lietuvą sugrįžus, bus begalo naudingų elementu mūsų tautiniam gyvenimui. Minimose veikiančiose organizacijose, — Petrogrado Draugijoje viešpatauja klerikališkas elementas, Centraliniam Komitete — tautiškai-konservatyvis, Maskvos Draugijoje — tautiškai-liberališkasis. Socialistai-pirmiečiai laikėsi ligšiolai nuošaliai nuo organizuoto visuomeniško darbo ir, besispyčiant apie „Naująją Lietuvą“, stovi kaip opozicija prieš visą organizuotą veikimą. Bandydami, tečiaus, buvo padaryti sutraukti visus tuos besitrynamčius elementus į bendrą tautinį veikimą ir pasekmėje, kovo m. pradžioje, Rusijos lietuvių suvažiavime Petrograde buvo įsteigta taip vadinama „Jungtinė Taryba“ — vyriausia įstaiga, kurios uždavinys — tvarkyti visų Rusijos lietuvių visuomeninį gyvenimą. Pagal paskutines žinias, į Jungtiną

Tarybą sutiko įstoti ir socialistai-pirmiečiai. Tarybos įstatai buvo paduoti del valdžios užtvirtinimo ir, pradėjus tai organizacijai gyvavimą, visi Rusijos lietuvių gyvenimo netobulumai, beabejo bus prašalinti, užleidžiant vietą rinktam, vaisingam darbu. Pabėgėlių šelpimas ir jų gyvenimo tvarkinimas yra dalykai begalinės mūsų tautai svarbos ir užsipelnė pilniausios visų lietuvių paramos. Veikiančios Rusijoje organizacijos, tečiaus, kaip man teko iširti, pilnai jau apgalėjo pirmutinius sunkumus ir šiandien turi jau maž-daug tinkamai suorganizuotą darbą, kuris daleidžia pasekmingai varyti kaip šelpimo taippat kultūros plėtojimo veikimą, nereikalaujant jau taip labai pašalinės paramos. Darbas bus tuopasekmingesnis, kuomet Jungtinė Taryba praktiškai pradės savo veikimą. Yra tai, tečiaus, jau naminis Rusijos lietuvių dalykas. Galima tik tai pabrėžti, jog Rusijos lietuvių šiame laike jau gali apsieiti be Amerikos pagalbos ir tą paskutinę reikia pakreipti ten, kur jiniai yra daug reikalingesnė.

Lietuviai Vakarų Europoje.

Lietuviai Vakariniame Europoje tai, išskyrus, suprantama, Angliją — inteligentai, kurie ten atsirado, ar tai kaipo studentai, ar, vėl, kaipo vienutės gyvenimo bangomis užmestos į svetimus kraštus, — ir todėl, yra labai neskaitlingi. Šiuo momentu kiekvienas jų stengiasi kiek galint prisidėti prie gelbėjimo tautos nuo pražuties, prie suminkštino to neapsakomai didelės nelaimės, kuri patyrė lietuvius... Einant iš rytų į vakarus, visupirmausiai sutinkame Skandinavijos lietuvių grupelę, apsigyvenusią dvejose vietose — Stockholme ir Kopenhagoje. Yra tai, taip sakant, Lietuvių Draugijos Centralinio Komiteto filijos. Stockholme, lietuvių užmanymu, susidarė iš intektingų švedų komitetas Lietuvos šelpimui, kuris, tarpe kitų dalykų, pastatė sau už priedermę tarpininkauti susinešime su užimtają Lietuvą, k. a. susirašinėjime, pinigų siuntime ir tt. Šalyje to, komitetas stengiasi skleisti kuo-daugiausiai žinių-informacijų tarpe švedų apie lietuvius ir šiaip, ginti lietuvių reikalus švedijoje ir kitur su švedų pagalba. — Danijoje panašus komitetas yra dabar organizuojamas. — Vokietijoje, nesurištas su jokia organizacija, savarankiai darbuojasi kun. J. Žilius.

Anglijoj randasi lietuvių apie 15,000. Yra tai daugiausia neturtingi žmonės-darbininkai. Intelligentijos, apart trijų kunigų, suvis nėra. Anų rinkime, tečiaus Anglijos lietuvių pasirodė geriau už amerikiečius; surinko jau netoli 1,000 svarų (\$5,000), kas, skaitant nuo ypatos, yra 4 kart daugiau, negu amerikiečiai išstengė padaryti. Šalyje pinigiskos pašalpos, tečiaus, Anglijos lietuvių nieko negali padaryti, viena — delei inteligentijos stokos, antra — delei anglų valdžios nepaprastai smarkaus varžymo kitataučių veikimo šiame momente. Apie kokią-nors politišką propagandą Anglijos rybose negali būti nei kalbos.

Šveicarijos lietuvių veikimas gali būti padalintas į du skyrius. Vienas — informavimo darbas, beveik išimtinai varomas p. J. Gabrio vedamą Informacijos Biurą, antras — lietuvių-kareivių belaisvių Vokietijoje šelpimas, kurį varo draugija „Lithuania“. Nežiurint to, kad informavimo dar-

bas nėra pastatytas ant tinkamų pamatų, nežiurint to, kad visas dalykas guli vienos ypatos rankose (kitų prisidėjimas labai nežymus), reikia pripažinti, jog atlikta ir atliekama labai daug. Visupirmausia, leidžiamas žurnalas „Pro Lithuania“ francuzų, anglų, o dabar ir vokiečių kalbose. Toliau, Šveicarijos laikraščiuose labai tankiai talpinami straipsniai ir šiaip žinios, Lietuvių bei lietuvių paleičiančios. Į Ispanijos Informacijos Biurą pasiūsta su paskaitomis apie Lietuvą p-lė Pomereau ir, kaip matyti iš skaitlingų ir entuziastiškų straipsnių ispanų presoje, tasai darbas atliekamas labai pasekmingai. Paryžiuje, ačiu Informacijos Biurui, lietuvių klausimas yra jau aiškiai atskiriamas nuo lenkiškojo. Pagaliau, Informacijos Biure yra surinkta ir apdirbta medžiaga Lietuvos monografijai francuzų kalboje, kuri reikalauja tik leidėjo. — Šalyje to, neprigulumingai nuo Informacijos Biuro, kiti Šveicarijos lietuvių apdirbo dar ruo veikalų apie Lietuvą — kurie butina pasirodyti vokiečių ir anglų kalbose — jei atsiras leidėjas. Taigi, informavimo žvilgsniu, Šveicarija atlieka labai daug. Gaila tik, kad visas tas darbas nėra kaip reikia sutvarkytas ir kad nėra užtektinai lėšų tinkamai pastumti pirmyn visą darbą.

Lietuviai belaisviai.

Lietuvių-belaisvių šelpimu užsiima draugija „Lithuania“. Draugija yra ištyrusi visą belaisvių padėjimą Vokietijoje ir spėjo jau žymiai praminti takus šelpimo darbe. Sužinotų lietuvių-belaisvių randasi suvirš 20,000 Yra jie paskirstyti įvairiose belaisvių „lageriuose“, paprastai vokiečių laikomi už rusus, ir kenčia neapsakoma vargą. Nuošiltanėm „Lithuanijos“ darbu, kuriame ypač atsilygėjo kun. A. Steponaitis, sužinota ir išskirta iš belaisvių minios didelį jau lietuvių skaitilį ir daugiauliu jų buvo pasiūstos, atskiruose pakelnuose, dovanos — duonos, mėsos, kondensuoto pieno pavydale. Belaisviai, gavę pašalpą ir laišką pranešantį apie tai, — viena — tampa vokiečių išskiriami iš kitų belaisvių tarpo kaipo lietuvių, — ir kaipo tokiems, leidžiamą yra duotos suorganizuoti komiteta dovanų išdalimui. Yra tai begalo svarbus dalykas, nes visupirmausia, tasai tuoj palengvina belaisvių padėjimą pas vokiečius, kurie tuoj pradeda su belaisviu geriau elgtis, gi antra — lietuvis-belaisvis, pamatęs, kad jo broliai apie jį rupinasi, tuo stipriau susiriša su tauta — ingija tautinį susipratimą kaip daug tuo paskutiniu žvilgsniu yra atsiekama. Užtenka peržiūrėti kruvas širdingųjų, jausmų pilnų laišku, kurie ateina į „Lithuania“ nuo sušelpusių belaisvių. Gaila tik, kad lig šiam laikui „Lithuania“ turėjo labai mažai lėšų, kad tą darbą tinkamai varyti, ir kad per tai netik kad negalima buvo belaisvių reguliariškai šelpiti, bet visų negalima buvo net vieną kartą apdovanoti. Dalykas yra begalinės svarbos, ar tai žiūrėrint tautišku ar žmoniškumo žvilgsniais, tečiaus mes taip kaip nieko tame nenuveikėm, tuo laiku kuomet lenkai, francuzai, angliai, rusai ir italai — milijonus išeldžia tam tikslui. Šveicarijoje pats mačiau visų tu paminėtų tautų didelius biurus-ofisus iš kurių belaisviai yra aprūpinami. Mums patiems butinai reikia sutvarkyti tą dalyką, nes iš rusų

valdžios mums nėra ko laukti tame pagalboms: valdžia skaito belaisvius už prasižengėlius ir nenori jų šelpiti. Gi rusų visuomenė rupinasi savo belaisviais.

Užimtoji Lietuva.

Pasilieka — užimtoji Lietuva. Trumpame laike pasirodys, beabejo, atlinkusių Lietuvių katalikų sriovės atstovų — Dr. Bielskio ir kun. Bartuškos — viešasis raportas. Man, vienok, sugrįžusiam kiek angsčiau į Ameriką, išpuola bent paviršutiniai apibriežti dabartinį Lietuvos stovį. — Lietuva dabar didžiausiam prispaudime. Viešos ir po ne teisingų kvitų priedanga, konfiskatos rekvizicijos apilpė kraštą kuone iš visko. Nežiurint bauminių, žmonės visur stengiasi užšlėpti maistą ir ant kiek tasai pasiseka, užsilaiko juk gyvastis. Kas nėra po prievarta išplėstas, vokiečiai už pusdykį išperka (verčiant gyventojus prie pardavimų, gi paskui parduoda tuos pat produktus už neapsakomai augštą kainą. Kaimiečiai, kurie, kaip pabrėžiau — sugeba šiaip-taip pakavoti maistą — kenčia sulyginamai mažesnę vargą, bet miestelėnai, kurie rankų darbu maitinasi ir viską turi pirkti randasi neapsakomame varge. Vargas tuo didesnis, kad daugelis miestų bei miesčiukų tapo išgriauti ir išdeginta, taip, kad žmonėms truksta netik maisto bei apdaro, bet net ir pastogės.

Rusų mokyklos, vokiečiams Lietuvą užėmus, tapo uždarytos. Dabar vokiečių valdžia, iki tulam laipsniui, leidžia mokyklų atidengimą, bet lėšų trukumas pas lietuvius, nedaleidžia iš to naudotis. Lenkai, kurie gauna Lietuvoje iš rusų dideles pinigų sumas, naudojasi proga ir po labdarybės priedanga, steigia prieglaudas ir mokyklas, kuriose varo lenkinimo darbą. Iš lietuviškų įstaigų užsiliko Lietuvoje daugelis tų, kurios buvo Lietuvos Draugijos atidengtos. Yra tokia būda visu eilė maitinimo punktų, prieglaudų ir pradinių mokyklų. Prisidėjo prie to dar kelios gimnazijos, prie vokiečių jau atidengtos, — ir tas viskas kol-kas dar laikosi pakol dar neišsibaigia pasilikusieji nuo rusų laikų pinigai. Bet tie baigsis už mėnesio-antrą — ir tuomet viską išpuls uždengti delei lėšų trukumo. Nukentės, suprantama, didžiausi varguoliai, nekaltant jau apie smugį, kokį apturės visas tautinis gyvenimas.

Vokiečiams užimant Lietuvą — inteligentų milžiniška didžiama prasišalino iš krašto, taip, kad dabar visur jų truksta, gi visuomeninio darbo begalės. Užtatai, visi inteligentai, nežiurint įsitikinimų ar pakraipos skirtumų, dirba dabar išvien su atkaklumu. Žmonės kaip Janulaitis, Biržiška, Kairys, Šiaulyš, sutikus drauge su kitų sričių inteligentais — Dr. Bielskį ir kun. Bartušką, su ašaromis meldė pastaruosius intikinti Amerikos socialistus, kad ištiestų Lietuvai pašalpos ranką šioj nelaimingojo valandoje. „Mes kaip buvome taip ir esame socialistais, bet ne dabar laikas rupintis partviniiais reikalais, kuomet viskas gal žuti.“ — žodžiai, su kuriais susitiko katalikų sriovės atstovus.

Žmonės, kenčia neišpasakytą vargą Lietuvoje ir laukia, tikisi iš Amerikos pagalbos. — Žmonių upas baisiai pakilęs prieš vokiečius, bet ir rusus mini nepergėriais. Kalbama apie neprigulumybę...

Ką reikia daryti.

Ir štai išvadas. Daugiausia reikalauja dabar pašalpos užimtoji Lietuva. Ten vargas ir skurdas taip toli jau nuėjo, kad iščiulpė iš žmonių kuone visą sultį. Jei pašalpa nebus greitai suteikta, turės užsiryti tos visos įstaigos, kurios bent išdalis malšina vargą — visi maitinimo punktai, prieglaudos, — visos mokyklos... Kad tą viską palaikyti, pagal Lietuvos inteligentų, apskaitliavimą, reikalinga minimum \$8,000 kas mėnesį. Tasai neatidėliotos svarbos dalykas, nes rišasi su tukstančių žmonių, mažų vaikų, labiausiai sunykusių varguolių — gyvasties palaikymui. Tai viena. Šalyje to, begalinės svarbos reikalas yra tinkamai sutvarkyti belaisvių šelpimą. Reikia tam tikslui daug pinigų. Kad paviršutiniai tečiaus aprūpinus reikalingą, — išpultų turėti, pagal „Lithuanijos“ valdybos apskaitliavimą, bent \$2,000 kas mėnesį. Pagaliau, iš abelnai tautiško atžvilgio, reiktų sutvarkyti informavimo darbą, reiktų įsteigti Lozanos konferencijoj nustatytąjį komitetą, kuris rinktų busiančią taikiai medžiagą apie lietuvius, tvarkytų mūsų politiškus reikalus, bešališkai tarpininkautų kaip tarpe Amerikos bei Europos lietuvių, taip lygiai ir tarpe sričių, žodžiu, būtų vyriausiu tautiškai politiškuoju komitetu. Tokio komiteto užlaikymui, kaip lygiai ir informacijos reikalui, išpultų turėti, rimtai pastačius dalyką — nemažiau \$2,000 kas mėnesį. Žodžiu, bėgantiems reikalams, tuoj — ilgai nelaukibus, reiktų mums turėti bent \$12,000 mėnesis į mėnesį, kad bent paviršutiniai aprūpinus mūsų tautiškus šios dienos reikalus. Didelė suma, ir kuone visa turės plaukti iš Amerikos, nes Rusijos lietuvių vargu ar daug galės prie jos prisidėti. Ar išgalės Amerika ištiesti tokią gausią pašalpos ranką? Lengvai galėtų, jei mūsų žmonėms daugiau rupėtų tautos likimas negu sričių gerovė. Reikia mums aiškiai suprasti, jog pergyvename dabar gal kritiškiausį mūsų istorijos momentą, nuo kurio priklausys mūsų tautos ateities nulėmimas. Apginsime šiame momente tautą nuo neapsakomo vargo — laimėsime ateitį. Neapginsime — išsiblaškysime po pasaulį be ryšių vieni su kitais ir žusime pagaliau. Amerika, todėl, laiko savo rankose mūsų tautos ateitį. Tikėkime, kad jos neprazūdys!

Romanas Karuža.

DIDELIS SUVALKIJS ŽEMLAPIS
(Mapa)

Sutaisė B. K. Balutis

Didmas 28 per 22 coliu. Penkiose spalvose (koloruose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

„Geriausias žemlapis lietuvių kalboje. — Persistato labai puikiai.“ — Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina **VIENAS DOLIARIS** su prisiuntimu į namus.

Reikalaukt pas **J. J. Pauksztis & Co.**
120 Grand St.
Brooklyn, N.

J. ŠLIUPAS.

Lietuvos Laisvė

(Taša).

vus patį supirkti ir svetur pristatyti, kad geresnę kainą gavus, nemokėjome. Žydai ar vokiečiai mums duoną iš panosės atimnėjo. Juk žinoma yra, kad alkoholio iš bulvių Lietuva išdirbdavo bent penktą dalį viso alkoholio Rusijoje! Pamintykite, ką tai ženklina, visi, kurie tatau supranta-te!

Abejonės nėra, kad Lietuvos šalis yra žemdarbyste pašvęsta. Didelių fabriku tai nėra, nors negalime sakyti, kad fabriku, bent miestuose, nebutų. Rods mūsų ponai, kunigaikštis Lubeckis ir p. Grabovskis, seniaus uzbėgokelių Lietuvos pramonininkystei, visgi šiandien Kauno, Vilniaus ir Suvalkų gubernijose yra bent 6,000 visokių, mažesnių ar didesnių fabriku. O kokia dirva išdarbystei atsidaryti, jeigu Lietuva laisva būtų? — Kodel Lietuvos taip labai Vokietija šiandien pageidauja, jeigu ne dėl lauko, kokis ten pramonijai atsidaryti gali? Ar mes turime svetimais apsileisti, kaip — gaila — iki šiam laikui apsileidę buvome?

Tad, kaip geografiškas, taip ekonominis šalies padėjimas lemia mums gerą ateitį, jeigu tik dirbti ir išmanyti norėsime. Geografišku ir ekonomišku žvilgsniu imant, Lietuva negali neturėti pasekmingos ateities; todėl jai nepriklausomumas ir priklauso!

O kaip dalykai yra su mūsų dvasiniu judėjimu? Ar mes turime ganėtinai dvasinių jėgų, kad laisvą Lietuvą palaikius? Ar gal teisybė yra, ką vokiečiai skelbia, kad lietuviai — tai bernų ir burų tauta esanti?

Kokia kita tauta seniaus iš savo prieglobsties išdavė tokius vyrus, kaip N. Kopernikas (kurs pamokino mus tarp kitko dangių esant čion, ant žemės! kadangi žemė erdvėje aplink saulę riedinėja!), Emanuelis Kantas, giliausias proto ir išminties kritiškas tyrinėtojas? Jaisiais puošiasi mūsų kaimynai uždyka, nes nors jie svetimos kalbos rašė, jie lietuviai buvo savo gimimu. Iš lietuvių giminės pavaina ir lenkų geriausiai karaliai, generolai (tarp jų Kosciuszka), valstybės vyrai, rašytojai, istorikai. Maskolijai pasitarė yra mūsų inžinieriai (Usas, Vileišis, etc.), poetas Baltrušaitis, mokytojų tukstančiai. Statistika sako, kad penktą dalis visų Maskolijos daktarų yra lietuviais iš gimimo; pačioje Maskvoje yra apie 400 farmaceutų. Nors mūsų kunigai prisiskaito prie pusemokslų, vienok jų yra Lietuvoje bent trečdalis visų kunigų, o Maskolijoje pusė visų kunigų Romos katalikų bažnyčios. Ir Amerikoje turime garsių žmonių, kaip chemiką D-rą Poičų, D-rą Radiukyną (dabar Siberijoje) ir tt.

Tad jeigu mūsų inteligentija, išbarstyta po visą srietą, prisidėjusi yra pastumėti civilizaciją priekyn; jeigu mūsų tautos suužs radę yra keliai kitoms tautoms ir visai žmonijai, kodel mes šiandien turime abejoti, kad Lietuvai laisvę gavus, mums pristigusių dvasinių jėgų? Jeigu tautų galybė nesiremia ginklų pajėgomis, o dvasios stiprybė, aš drąsiai tvirtinu, kad kas-kas, o mes lietuviai galime į ateitį žiūrėti su didesne viltimi, negu tai dabar darome, jeigu 1) mes patį susiprasime, ir 2) jeigu po kare mes laisvą Lietuvą ingysime. Mes perdaug save žeminame, mes neįieškome savo tiesų, nėra — gaila — daugelis mūsų dar nei nesuprato tiesų jieškoti. Mes ta naujame svetimiems dievams, bet nematome, kad patį pasilikame nuskurę, apmirę, ne žmonės. Susipraskime-gi syki! O susipratimas mūsų dvasinis — tai didžiausioji išlyga išgavimui laisvės Lietuvai....

II

Ko reikia, kad Lietuva ir Latvija ingytų laisvę.

Pasiaiškinę, kad laisva Lietuva gali užsilaikyti, dabar mėginkime žvilgtelti, kas daryti reikia, kad mūsų šalis laisva taptų.

Kiekvienam turėtų būti aišku šiandien, kad laisvę atsiesti su pagalba revoliucijos ne tik nėra galima, bet ir nesuomone yra svajoti, kaip tai daro mūsų socialistai. Revoliucijai sukelti reikalingas yra kariškas išsirengimas. O kur yra lietuvių ir lat-

vių orlaiviai, submarinai, armijos, laivynai, šautuvai ir kanuolės? Ar manote, kad su savo penkiais pirštais atremsite vokiečių ir maskolių ginklus? Tai tokią-pat nesuomone šiandien skelbia musiškiai socialistai, kokią skelbė zokoninkai ir kunigai mūsų bėgyje 16-to, 17-to ir 18-to šimtmečio, platindami dykaduonių burius, su rožančiais ir škaplieriais rankose, tyrinėdami, kad kuo tai daugiau bus poterių sukalbėta, tuom labiau bus šalis apginta „nuo pavietrės, bėdos, ugnies ir vainos.“ O žinome gerai, kad baltoji nei juodoji mūsų kunigija ne tik vidujinių puveisų valstybėje neapstabdė maldomis (dar juos padidino), bet nepadaugino (o sumažino) nei atspyrimo jėgų prieš užgulimą svetimžemių valstybių. Kaip socialistų šiandien, taip kunigų graudenimai anuomet, yra ir buvo pragaištingi. Ir tik neišmanėliai tegali sekti pėdomis kai pvienu, tai pkitų. Yra ant svieto tautos daug skaitlingesnės negu mes, ar jos šiandien gali ką-nors atsiesti revoliucijomis? Ana, Indijoje gyvena po Angliją bent 300 milijonų žmonių; tečiau politiški vadovai Indijos nesikėsina Anglijai kibiti į plaukus, nors Anglija didumą kariumenės savo yra ištraukusi iš Indijos. Kanadoje francuzai, nors nenoromis, visgi eina į kariumenės gilas. Afrikoje burai ar boerai, ažuot revoliuciją kėlė, po vadu Bothos, kuris Kruegerio laikais atsižymėjo karėje prieš Angliją, pleškina vokiečius nebologius ir ne su menkesniu užsėdimu, negu anglai tai daro Francuzijoje ar kitur. Naje, airiai pakėlė maištą; vadais jų buvo poetai ir šiaip užsidegę patriotai. Airius kurstė į maištą ne tiek anglų valdžios dabartinis spaudimas (šiandien to spaudimo nesimato), kiek noras atsikeršyti už praėtų laikų persekiojimus; ypač Suv. Valstijose begyvenantieji išeiviai ir pinigais ir žodžiu nemažiaus prisidėjo prie sukiršinimo, kaip vokiečių pagundos ir prižadėjimai, kad submariniais pristatys ginklą, ir net armiją išsodins ant krantų Airijos. Ir kas atsitiko? Airiai Dublino ir kitur sukilo. Netruko ilgai, kaip anglų kariumenė išskerdė keletą tukstančių žmonių, kitus kaip suiminius sukišo į kalėjimus, o vadovus maišto tai pakorė, tai sušaudė. Juk ir Sir Roger'is Casement neišsisuks nuo šilkinės virvutės. Nors apgailėstaujame airių pragaištį, bet ar ne jų pačių kaltė? Ne tik prieš karę žadėtoji jiems Home Rule gali panaikinta būti, bet airiai savo maištu užkenkė ir kitoms prislėgtoms tautos lukestyje ingijimui laisvės. Tai štai, koki yra vaisiai nesuomonių.

Mums ne apie maištų kėlimą reikia mintyti, bet apie tai, kaip padidinus namie, beje savo žmonių tarpe, tautiškaį susipratimą. Kiek dar rasime šiandien tokių lietuvių ir latvių, kurie nemoka ar negali įžiūrėti, kaip galima būtų mums patiems valdytiesi, be pagalbos vokiečių, maskolių ar lenkų! Yra daugelis tokių, kurie guduriuoja išgirde, kad ten ar ten maskolijai prasiolšė; kiti vėl sielvartauja, kad ten ar kitur vokiečiams nesiseka. Ir tie žmoneliai nei neprisimena, kad nūsilpnėjus bekaraujantiems kaimynams, atsiras tuomi didesnė proga įsteigimui lietuviškai latviškiosios respublikos; jiems nei botais nėra laimėjimas mūsų tautos ateityje, nėra jie taip dvasioje yra nupuolę ar suvergę, kad savo tautos nei emnato, dar-gi nei ieltuviais nesijaučia!

Žinodami savo silpnbę, todėl mes ir stengėmės sudaryti Internacionale Lygą dėl laisvės ir Teisingumo (Intern. League of Equity and Freedom), kad susitarus su kitomis tautomis. Ar tą darbą lietuviai parėmė? Kur tau! Kalbinau lietuvius ir Chicagoje ir New Yorke; nesykį ten važinėju pas juos ir pas atstovus kitų tautų, bet iki šiam laikui nei didesnio susirinkimo ten nesuaukta. Ar tai ne apsileidimas mūsų laikraštinių ir kitų politikaujančių mūsų žmonelių? Laikraščiuose rasime daug vietos pludimams, juodinimams ypatų ar partijų; menkniečiai ten yra gvildenami plačių-plačiausiai, o vietos svarbiems reikalams nėra, jei bent tik pajuokimai ir paplavų pylimas ant jų, kurie trokšta ką-nors svarbesnio nuveikti. Nesistebėkime iš to. Po 1905 ir 1906 mm. iš Lietuvos susilaukėme tarp gerų žmonių, kurie nu kentėję buvo dėl revoliucijos Maskolijoje (ir žinoma Lietuvoje), taipgi nemaža tokių, kurie ten buvo arkliaivagiais, žmogžudžiais,

pagelgiotojais, vagiliais (tarp kitko ir valstybės turtu) ar kitokiais prasižengėliais. Daugelis jų net savo vardo čion gėdosi; kiti jau kalėjimuosna ar ant kartuvių pateko (pav. užmušėjai kun. Žebrio). Tokie žmonės šiandien pas mus kelia suirutės susirinkimuose, draugijoje, laikraščiuose... Ir pareiga krinta ant gerų žmonių, kad suvaldžius tokią niekšystę, o kad parėmus darbą, politiškąją tautos akciją. Ne su pagalba ginklų Lietuva ir Latvija laisvę laimės, bet su pasiplatiniu sveiko proto ir sveikų nuomonių, ir su padidėjimu pasišventimo viešam labui. Ne aš turi stoti pirmyn, bet visuomenės, mūsų tautos gerovė, ne kosmopolitizmas, bet tikras patriotizmas.

Ažuot niekšysčių, reikia rupinties suorganizuoti lietuvius Argentinoje, kad jie padarytų darbą toki, koki atlikę esame Washingtono. Jeigu kitaip to pasiekti nėra galima, toks patarėjus reikia pasiūsti į Buenos Aires, ir ten jis, su pagalba vietinių lietuviškųjų ukėsu, galėtų intraukti Argentinos vyriausybę į žmonybės misiją: beje, kad, kare užsibaigus, Argentinos valdžia užtartų už paliuosavimą pavergtųjų Europoje tautų ir tautelių.

Minėjau, kad Washingtono toks darbas daromas; ten ir bilius tai lietai inėšę yra p. M. London ir p. J. R. Farr. Buvo pasiteiravimas Užrubežiniams Reikalams Komisijos delei reikalavimų teisingumo prislėgtoms tautoms: žydai, čekai, lenkai, ukrainiečiai, armenai inėšę savo skundus, ką ir mes, lietuviai, esame padarę. Kad tas darbas turėtų geras pasekmes, reikia rengti susirinkimai, išnešti tinkamos rezoliucijos, reikia laikraščiuose skelbti mūsų reikalai. Rods vienur-kitur taip padaryta tapo (Serantone, Waterburyje, New Haven'e, etc.), bet kur yra lietuvių didesės naujokynės ten, tose didesėse naujokynėse, įsivyravę yra trumparegiai mūsų politikai, ir jie tik kerštus varinėja bei šmeižtus kibirais pilsto ant tautos darbininkų. Ko verti tokie žmonės, lietuviai apsižiūrės vėliaus; tik, bijau, kad ne per vėlai tatau įvyktų!

Kuomi šiandien kas naudingesnį tautai darbą veikia, tuomi labiau jis dergiamas yra. Man miela pasakyti, kad vienas iš tokių niekinamų žmonių, o žmogus atlikęs ir Maskolijoje milžiniškus darbus, beje p. M. Yčas, ne tik Londone su Anglijos vyriausybės atstovais gavo progą sueiti ir Lietuvos reikalus apšnekėti, bet pasirupino įsteigime lietuviškos komisijos Stockholm, kuri tai Komisija (bene drauge su p. Yču) mokėjo užinteresuoti Švedijos ir visuomenę ir valdžią ne tik lietuvių pavargėliais, nukentėjusiais nuo karės, bet ir lietuvių labu, ir tikiu, kad tame darbe bus jam gelbėjęs p. R. Karuža kaipo atstovas A. L. T. Sandaros. Mūsų socialistai (Toliaus bus).

O. KARALIUTĖ.

MOKINKIMĖS IŠMINTINGIAU PROTAUTI.

Tik tuomet galėtų įvykti taika ir meilė tarp žmonių, kuomet visi pastotų žmoniškaisiais, kuomet visi teisingai ir išmintingai protautų. Kiekvienas išmintingai protaujantis žmogus moka gerbti save ir kitus. Išmintingai protaujantis žmogus neskriaus savo brolio, neišnaudos silpnųjų, bet supras tą, kad kiekvienam yra reikalinga gyventi, kaip ir jam pačiam, ir su pasišventimu stengsis daryti laimingą savo artimą.

Protaujantis žmogus mokės guodoti savo šeimyną, savo tėvą ir motiną, asvo tėvynę, savo kalbą, savo šalies žmones ir abel-nai visą žmoniją, ir jos gerus bei dorus darbus, ir viską, kas tik yra gera ir dailu.

Išmintingai protaujantis žmogus niekuomet neniekins kitų žmonių nuomones, bet jis apsvarstys, kad mes kiekvienas turime klaidas, ir kad tas klaidas galima atitaisyti. Todėl kiekvieno mūsų, sesutės ir broliai, yra šventa piredermė stengtis ku išmintingiausiai protauti, tobulintis, idant pastoti geresniais bei naudingesniais sau ir žmonijai. Jei mes geidžiame duoti asvo gyvenimui rojų, tai visų pirmiausiai sutverkime rojų mūsų mintyse.

(Užbaiga).

C. FOLEJUS ir A. DE LORDAS.

BEPROTNAMYJE

Lošimas dviejose veiksmėse.

Sulietuvino N.

(Taša).

landėlės išlipt. Čik, čik, čik, čik....

Berneris (piktai užsisuka nuo jos, Marei).

— Aš jums sakiau, kad ji mane nukankys. Jūs žinote, poni Marija, pas mane jau vėl atėjo ta, kuri save vadino šventąja. Aš visą naktį negalėjau užmigti dėl jos šauksmo.

Bertienė. — Tai pragaras.*Kantienė*. — Nelaiminga moteriškė!*Bertienė*. — Jei rodosi, kad velnias ateina ir atsigula pas ją lovon.*Berneris*. — Tikrai juokai.*Bertienė*. — Ir atsirask gi galvoje tokioms mintims.*Rišiutė* (kaipir pirma rankomis mosikuodama). — Jau važiuojam, jau važiuojam. Čik, čik, čik... (Greitai perbėga skersai sceną, truputį paliesdama Bertienę).*Bertienė*. — Atsargiau, atsargiau, panele. Tamista mane pastumėjai. Aš jau Tamistai sakiau, kad reikia buti su manim atsargiau, juk aš valinė. Jei Jūs busite neatsargūs su manim, tai galite mane sumušti. Ir Francija daugiau nebutų respublika.*Marė*. — Tai būtų nelaimė.*Berneris* (Bertienei). — Na, jau gana!

Nusiraminkite, nors kartą nustokite klejoję. Jau daug kartų Tamista apie tai kalbėjote, galite dabar jau sau pasilaikyti. Žinome visi, kad Tamista respublikos stovykla!... Bet kas-gi?... Respubliką, tai įsteigiau aš! Suprantate? Aš!

Rišiutė (tėsia savo gestus). — Daiktus, daiktus kraukite iš vagonų. Kur daiktai? Čik, čik, čik....*Berneris* (tėsia savo kalbą). — Taip aš su savo draugu Viktoru Hugo įsteigiau respubliką. Aš-Lamartinas. Suprantama, jie manyje Lamartino nepripažįsta. Jie nori mane užslopinti, užslopinti mano genijų, gyvą palaidoti. Bet mano mintis liuosa, ji sugriauš šias sienas.*Bertienė* (kalbą į ką tai įsivaizdinus). — Negalima ant valinių daiktų pilti šilto vandens.*Marė*. — Pamačiau, pamačiau.*Berneris*. — Poni Kantienė, šianakt aš parašiau del jų eiles.*Kantienė*. — Ačiu, ponas Berneri!*Berneris*. — Aš ne Berneris. Gana apgaudinėti! Ant mūsų visa Europa žiuri. Mūsų visas pasaulis girdi. Vadinkite mane Lamartinu!*Marė*. — Na, jau gerai, gerai, tik nurink Tamista susimildamas.*Berneris*. — Aš noriu perskaityti Jums savo poemą:

Ant galo išnyko nelaimės jūsų.

Laimingas už tėvynę ir jus.

Rišiutė. — Anglies truksta, anglies! Čik, čik, čik....*Marė*. — Susimildami nustokite su savo poema, mums labai nėra laiko. Poni Kantienė turi labai daug darbo, reikia nors visus daiktus sudėti į lagaminą.*Berneris*. — Jums labai žingeidus lagaminas, lagaminas dėl jų visus gyvenimas! Na, gerai, aš einu, bet tuojaus sugrįšiu. Aš turiu perskaityti Jums savo poemą, — tai geriausias veikalas pasaulyje.

SCENA III.

Tie patys, daktaras ir reporteris.

Daktaras (ineina kartu su reporteriu į lagonius). — Susimildami nenusigaskite. Aš tam ponui (rodo į reporterį) leidau apžiūrėti mūsų įstaigą. Jis publicistas. Na, poni Kantienė, ar jau priruošėte? Laukiate giminaičių? Mare, kaip tik pasiiliuosuos kambarys, tuoj man praneškite; — tą kambarį reikia piruošti del artistų. Aš tuoj paliepsiu.*Marė*. — Klausau, ponas daktare.

A.L.T.S. REIKALAI

Pirmininkas. — R. Karuža, 2810 Richmond St., Philadelphia, Pa.
Jo draugas. — J. V. Lutkauskas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Sust. Sekr. — Dr. E. G. Klimas, Philadelphia Hospital, Phila., Pa.
Fin. Sekr. — J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Lėdininkas. — M. W. Bush, 109 So. 5th Str., Brooklyn, N. Y.
KOMITETO NARIAI: —
 Dr. A. Bacevičius, 161 Franklin St., Elizabeth, N. J.
 Inž. M. J. Viniakaitis, 207 W. 109th St., New York, N. Y.
PROGRAMOS KOMISIJA: —
 Dr. J. Šliupas, 1419 No. Main Av., Scranton, Pa.
 J. Chmielaiuskas, 3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.
 J. O. Širvydas,

DEL LIETUVOS GELBĖJIMO IR AUTONOMIJOS FONDŲ REIKALŲ.

Ar šiaip ar kitaip svarstysime L. G. ir Aut. Fondų reikalus ir jų krutėjimą bei gyvavimą, tikriausia pasirodys, kad visa Lietuvos Gelbėjimo (ir Autonomijos) Fondo valdyba išskyrus tik vieną vieną finansų raštininką (kuris kas savaitę parodo Fondų inplaukas ir kuris nors retkarčiais, bet parašo vieną kitą Fondų rėmimo reikaluose straipsnį), saldžiu miegelu tebegludi ir tuo mi užsiganėdina, tarytum, kad viskas pas mus „all right“, nieko daugiau netruksta ir tt. O čia visai kitaip yra! Iš šalies žiūrint pasirodo, kad mūsų Fonduose aukų mažai yra; kad aukos kadir plaukia, bet daugiausia iš tų žmonių, kurie nuolat aukuoja, kurie visai arti stovi prie L. G. ir Aut. Fondų. Bet prie kitų žmonių, prie draugijų, klubų, neprieiname, atsišaukimų bei raginimų nedarome ir tt. Tai vis apsilėdimas!

Nesenai įvyko didžiulių mūsų organizacijų seimai. Kodel nebuvo galima pasinaudoti tuo metu ir kokioj nors vietoj (ar Brooklyn, ar Philadelphiaj, ar kad ir tame pačiame Pittsburghe) sušaukti visą Fondų valdybą, taipgi sandariečius, nes jie tik vieni darbuoja šitų Fondų labui ir padaryti konferenciją vien tik L. G. ir A. F. didinimosi, plėtojimosi reikaluose. Proga buvo geriausia. Bet apsilėista. Taigi nors dabar, praleidę visas gerąsias progas, sukursime ir visomis išgalėmis rupinkimės Fondų kasą didinti. Butinai reikalinga, kad Fondų valdyba pasirupintų susijieškoti organizatorių kalbėtoją, kuris dar padarytų vieną maršrutą po visas Suvenytas Valstijas. Dabar matyt su tuo tikslu važinėja p. Martus. Bet mes nežinome, ar jis Fondų valdybos ingaliotas ar ne. Bet tiek to. Su p. Martum veikimas nepasibaigia. Valdyba turi turėti tolesnį planą. Kiek sužinojome, kad Amerikon atvažiuoja mūsų žmogus, inž. T. Naruševičius. Jį butinai reikėtų inkinkyti, atsiprašant, į sunkųjį darbą, su prakalbotomis po mūsų kolonijas ir rinkti pinigų į mūsų fondus. Taipgi nebut pro šalį, kad paprašyti p-no St. Šimkaus. Jis tikrai su-tiktų padaryti visuotiną maršrutą po Suv. Valstijas, kur tik lietuvių didesnis skaičius randasi. Taipgi aš nei kartą nemačiau, kad mūsų Fondų valdyba būtų viešai per visus mūsų laikraščius atsišaukus tikrai iš širdies ir dargi ne vieną kartą, kad visose Lietuvos kolonijose, kur tikta galima, jogei lietuviai steigtų L. G. ir A. F. skyrius. Dabar, kiek žinoma, ir beragininimų yra įsteigta keletas skyrių, bet kiek jų, kokiose vietose, etc. mes nieko nežinome. Katalikų-klerikalų kurkas geriau tuose dalykuose darbuojasi: jie tankiai skelbia skyrių vietas, skyrių valdybas —

vardus, pavardes ir adresus, kiek pinigų surenkama skyriuose ir tt. O pas mus to visai nėra. Rodos, kad mes nieko ir neturime. O tikrai turime, tik negarsiname ir visiems duodame, valdybos papročiu, saldžiai miegoti.

„Tėvynės“ N27 editoriale sumanyta ir paskelbta puikus dalykas, butent, kad atsirastų tukstantis asmenų, kurie sutiktų kas metai mokėti į Autonomijos Fondą po 10 dol. Tokiu būdu pasidarytų 10,000 dol. ir jau su tokia suma pinigų, mes galėtume šitą nuveikti. Tikrai būtų buvę labai gerai, kad „Tėvynės“ redakcija, sumanius tokį puikų dalyką, pati pradžios nepadarė. O reikėjo! Butų greičiaus įsikuniję. Bet kad ir nepadarė, nereikia nuleisti rankų ir Autonomijos Fondo valdybai tuojaus imtis už darbo ir paskelbti 1,000 po 10 d. (10 — 10,000). Vienas tukstantis labai lengvai atsiras. Aš pats pasižadų 10 dol. įnešti kas metai Aut. Fondui ir kitus draugus raginti.

„Tėvynės“ redakcija toje pačioje vietoje minėjo dar apie tikruosius narius (kurie duos kas metai po 5 dol.), rėmėjus (po 10 dol.) ir garbės narius (po 25 dol.). Tas viskas kuogreičiaus reikia sutvarkyti ir dirbti. Teneišieidžia L. G. ir A. F. valdyba šiuo mano rašteliu, bet kad ji iki šiam laikui mažai ką veikė, tai tiesa.

Tiek šiom tarpu.

J. Sekevičius.

AR RASIS 1,000 LIETUVIŲ, KURIE AUKOTŲ PO \$10.00 LIETUVOS LAISVĖS REIKALAMS?

Amerikoje yra arti 750,000 lietuvių. Jų tarpe yra arti 40 gydytojų, bent 10 advokatų, apie 25 redaktorių, suvirš 120 kunigų netoli 30 bankierių-agentų, arti 25 leidėjai, bent 3,000 krautviniukų, arti 2,500 karčiūmininkų, netoli 1,000 įvairių amatninkų (fotografistų, dailidžių, graborių, keptuviniukų ir tt.).

Atsišaukite! Ar tų 750,000 lietuvių tarpe yra 1,000 ypatų, tikrai mylinčių Lietuvą ir trokštančių jai laisvės?

Jei Tamista esi vienas iš to 1,000, — tai paaukauk — ir pridėk kas metai aukauti \$10.00 Lietuvos Autonomijos Fondam, Lietuvos ateičiai reikalams!

Ant šito atsišaukimo pasirašosumanytojai:

1. V. K. Račkauskas,
2. M. Šalčius,
3. F. Živatkauskas,
4. Jonas Stepanauskas,
5. Dr. J. Šliupas,
6. J. O. Širvydas,
7. J. J. Ardzevich,
8. P. Norkus,
9. V. Daukšys.

VIENA IŠ DUOSNIAUSIŲ LIETUVOS SELPIMUI KOLONIJŲ.

Šią savaitę gauta čekis ant \$125.00 Lietuvos gelbėjimui iš S. Englewood, Ill., per „Lietuvos“ Redaktorių p. B. K. Balutį. Iš tų pinigų eina \$100.00 Lietuvos gelbėjimui, o \$25.00 — Lietuvos Autonomijos Fondam.

Mes pažymime šią lietuvių koloniją, kaip vieną iš duosniausių Lietuvos reikalams, nes ji jau keletą sykių prisuntė po gerą žiupsnį pinigų, — kelis šimtus dolarių.

Lai So. Englewood, Ill. lietuvių pavyzdžiui paseka ir kiti mūsų vientautiniai! Jų vardas bus Lietuvos historijoje skaisčiomis raidėmis užrašytas.

J. O. Širvydas,
 L. G. ir A. F. fin. sek.

DELEI BLOKO SU KLERIKALAIS IR SOCIALISTAIS.

Šią savaitę sugrįžo ant rankų žemiaus pasirašusiojo dokumentai apie buvusį bandymą sudaryti bloką su katalikais-klerikalais. Tie dokumentai, kaip jau buvo rašyta, buvo perėję per Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Centro Valdybą, ir didžiama balsų netapo užgirta klerikalų reikalavimai susidedant į bloką. Dabar tie dokumentai apėjo visą Koalicijos Komisiją, ir sulgy jos nutarimo, tampa perduoti Sandaros archivan.

Sykiu sugrįžo apėjęs aplink raštis su p. Bulotos pasiūlymu susidėti į bloką tautininkams su socialistais. Koalicijos Komisija šį pakvietimą padeda taipgi į archiva, kaip medžiagą tolesniam darbu šitam klausime, jeigu jisai iš socialistų pusės būtų kada nors atnaujintas. Dabar gi socialistai, išėmus p. Bulotos pasiūlymą, patįs nuo savęs, nei kaip po partija, nei kaip fondas, tolimesnių žingsnių nedarė.

J. O. Širvydas,

Koalicijos Komisijos narys ir laikinasis sekretorius.

ANT SANDAROS LAUKO.

Newark, N. J. Musų miestas politiški atgija. Musų Sandaros kuopa girdėties šiame mėsnyje turės ar ne 80 naujų narių kuopon įsirašiusių. Prie to jau pradėta rengti viešą kuopos vakarienę, kuri gali but greitai laiku įvyks, jei nebus neužilgo laukoma toki pat vakarienė viso Sandaros apskričio New Jersey ir New Yorko valstijų. Jeigu pastarieji savo vakarienę neužilgo rengs, tai mūsų kuopa gali but atidės savo viešą vakarienę rudenį, kuomet pagrįž iš Europos mūsų pasiuntinis, p. R. Karuža.

Tuos 21 d. (pėtnyčioje) rengiamė didelės prakalbas. Pakvėsta kalbėtojai: pp. J. O. Širvydas ir J. V. Lutkauskas.

Jaunas Lietuvis.

T. M. D. REIKALAI

T. M. D. VIBSININKŲ ADRESAI: Prezidentas — Dr. A. J. Zimontas, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill. Vice-Prezid. — Dr. K. Drangelis, Chicago, Ill.

Sekretorius. — P. Norkus, 33 Burgess Place, Passaic, N. J. Lėdininkas. — J. V. Lutkauskas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Sningininkas — M. J. Damijonaitis, 901 W. 33rd Str., Chicago, Ill.

LITERATISKASIS KOMITETAS:

B. K. Balutis, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill. J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. V. K. Račkauskas, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Į TMD. NARIUS.

TMD. nariai, jums šiuos kelis žodžius rašau. Rašau, nes reikalas verčia tai daryti. O kadangi reikalas yra visuomeniškas, apie jį reikia visuomeniškai kalbėti, jį ginti. Ginti ne vienam, bet visiems. Ginti ne ka-uolėmis, muškietomis, šrapneliais, kardais, durtuvais, ar kitais kariškais įrankiais, bet raštu ir gyvu žodžiu, — kalba.

Kas žino TMD. istoriją, tam nereikia kalbėti apie jos nuveiktus darbus. Reikia tik priminti, jog ji pergyveno daug andrų, tečiaus kaip ant laimės niekas jos neįveikė, kadangi ji stovi ant plačių dručiausių pamatų. Valia jos nepergalima yra.

Nesutikimai link atliktų TMD. darbų galėjo ir gali buti; tečiaus paties pozityvio darbo, kokį atlieka TMD. mūsų gyvenime, niekas negali užginčyti. Laiks nuo laiko, vienok, rasdavos nenuoramos-žmonės, kurie nepasikinkę

TMD., be jokių tikrų priežasčių, ją ignoravo, ardė. Tečiaus ji (TMD.), kaip kokis porfyro arba granito egiptiškos dailės Sfinksas ir po šiai dienai gyvuoja.

Aptilę jau buvo, kaip vėl nuo šių metų Seimo tuli žmonės pradeda nerimti savo kailyje. Rėkia, buk D-ja suvaržyta, „laisvės“ nėra. „Dr-ją paveržė tautininkai“, „veikalus leidžia vien tik „kapitalistiškoje“ dvasioje“ ir kitokių nesąmonių pripasakoją.

Kaip tokie žmonės žodį „laisvė“ supranta, sunku įsivaizdinti. Visa gamtos butybė, nuo mažiausio iki didžiausiam kunui, turi pagal tam tikrų tiesų, aplinkybių, orientuotis, kuomet brolis lietuvis vos spėjo Amerikoje nusiauti škarmalinolą-vyžą, pradeda neišsitemkti rybose šio svieto.

TMD. nariai syki ant visados turi suprasti, kad tokie žmonės niekur neras sau ramumo. Ligoniams viskas nemalonu yra.

Kad tas taip yra, lengva, kas tik nori, matyti. Kas gali priparodyti, kad TMD. nėra iš darbininkų susidedanti organizacija.

Kas daugiasiai jon priklauso, jei ne darbininkai? Kur tie „buržuai“ tautiečiai? kaip nekurię čiaukšcia. Kokios kningos TMD. išleistos yra „buržuazikos“? Kokis ir kas „varžė“ darbininkus TMD.? „Referendumo“ nėra — beabejo, nevienas pasakys. TMD. nariams reikia žinoti, kad TMD. nėra politiška, bet apšvietos draugija. Už politšką čia nėra kur ir už ką pėstis. O literatiskai-moksliską darbą, kokio TMD. užsiima, negalima paversti į „poll box“, kur kiekvienas „Jurgis“ gali balsuoti.

Tas darbas yra sunkus, reikalaujans pažinties, mokslo. Nu-statyti žmones tam darbu, referendumas negali. TMD. nariams nereikia rupinties kas tuos raštus parenka išleisti, bet kokie raštai išleidžiama yra. Čia tai svarba.

Išėmus vieną, antrą veikalą, visi kiti yra grynai moksliški. Kas geresnius veikalus galėtų išleisti, kaip paskutiniai „Motina“ ir „Dvasios Gyvenimo Mechanika“? Tai moksliški tos rūšies veikalai, kurių medžiaga atrasti gali tik lankanties mokinys High School'es (moksliskąjį kursą) arba Kolegija. O gi paimkime pirmesnius veikalus. Geologija, chemija, fiziologiską veikalėlį „Kaip sutaisytas žmogaus kūnas“, sociologiską — „Socializmas, arba Darbininkiskias Klausimas“ ir kiti. Taigi reikia sakyti, kad TMD., leisdama tokius raštus, yra nekas daugias kaip tik kolegija, — kolegija, kurią ne žmogus turi lankyti, bet ji pati žmogų kambaryje aplanko.

Kam nežingeidu bus susipažinti su tos rūšies žiniomis, kaip kad rengiami veikalai „Technikos stebuklai“ ir „Kulturos historija“? Tiems, kurie su tuo jau apsipaziņę.

Nevienas maž paklaus, kur tokie veikalai, kaip „Markso Kapitalas“, „Materialistiskias historijos supratimas“, „Kova už Bu-vį“, „Moksliskias socializmas“ ir kiti tos rūšies veikalai? Prie TMD. daugelis delto nepriklauso, kad tų veikalų neleidžia. Tų kiems tiek reikia pasakyti, lai tuos veikalus tik kas parašo ar išverčia, o TMD. visada juos išleis. Tečiaus draugams, norintiems tokios rūšies veikalų, turiu pasakyti, nereikia norėt, idant TMD. „Džian Bambos“, „Jurgio Ridziko“, „Šakės“ a la „Kardo“, „Kunigo Bimbos“ „pamokslus“ ir kiti tos rūšies veikalai? Prie TMD. daugelis delto nepriklauso, kad tų veikalų neleidžia. Tų kiems tiek reikia pasakyti, lai tuos veikalus tik kas parašo ar išverčia, o TMD. visada juos išleis.

Tečiaus draugams, norintiems tokios rūšies veikalų, turiu pasakyti, nereikia norėt, idant TMD. „Džian Bambos“, „Jurgio Ridziko“, „Šakės“ a la „Kardo“, „Kunigo Bimbos“ „pamokslus“ ir kiti tos rūšies veikalai? Prie TMD. daugelis delto nepriklauso, kad tų veikalų neleidžia. Tų kiems tiek reikia pasakyti, lai tuos veikalus tik kas parašo ar išverčia, o TMD. visada juos išleis.

Tečiaus draugams, norintiems tokios rūšies veikalų, turiu pasakyti, nereikia norėt, idant TMD. „Džian Bambos“, „Jurgio Ridziko“, „Šakės“ a la „Kardo“, „Kunigo Bimbos“ „pamokslus“ ir kiti tos rūšies veikalai? Prie TMD. daugelis delto nepriklauso, kad tų veikalų neleidžia. Tų kiems tiek reikia pasakyti, lai tuos veikalus tik kas parašo ar išverčia, o TMD. visada juos išleis.

organizacija yra TMD., kurios programos rėmuosna visi patilpti gali. TMD. neapeina kokios rūšies butų raštas, bile nuosekliai apdirbtas, moksliskias, pamokinantis ir naudingas žmonėms, tokius jį išleidžia.

Neišmintingiausias darbas yra tų, kurie tveria naujas tos rūšies draugijas, už jas agituoja, tai eikvojimas darbo, kuris prilai-ko toms draugijoms platesnį plėtojimąsi visuomenės tarpe.

Kaip viršui minėjau, TMD. yra pakaktinai plati, jejon gali tilpti, imant nuo geriančio pekloj smėlą „bedievio“ iki palaiminto dangaus karalystėj su Dievu valgančio Marčipamus dievaičio, — visiems pakaktinai vietos. Reikia prie jos tik priklausyti ir dirbti, o gerus darbus ji visų priims.

Tatai kas gyvas, kas nori pats ir kitiems nešti protišką šviesa, turi pats prigulėti prie TMD., dirbti ir kitus raginti. Nereikiu atkreipti mažiausios dėmos, ką kas sako, kalba, rašo apie TMD., nes produktyvis darbas, kokį TMD. nariams laiks nuo laiko priduoja, pats už save kalba. Nereikia tam jokių interpretatorių.

TMD. nariai privalo turėti, dirbtiesi tvirtą savyje valią, idant nepasiduoti lengviausiom, nepasitenkinančių TMD. ypatų vilionėms. Nes tokia intėkmė nepasitenkinančių ypatų su TMD. trukdo draugijos darbą. TMD. nariai turi auklėti savyje pasitikėjimą, kad tik savo išminčia, darbštumu, plienine valia sugėdėš, be jokių svyravimų, abejonių, geresnius darbus atlikti.

Todel, TMD. kuopos ir pavieniai nariai, susjuskite neatsižvelgdami ant jokių priešingų TMD. kalbų, tukstantį kartų su didesne energija darbuotis TMD. labui. Rengkite visur susirinkimus, prakalbas, aiškinkite nežinantiems TMD. principus; rašykite prie kuopų naujus narius, o kar nėra kuopų, tverkite naujas. Ne-reikia žiūrėti, kad vasaros karščiai, susirinkimai su prakalbotomis galima laikyti netik pastogėje, bet ir po atviru dangumi — piknikuose ar šiaip pasilinksmimuose. Didinkite TMD. armiją, kurią Mokslo Gadyne prie savęs šaukia.

Prie darbo, tat broliai, vyrs ir vyra, Sukulkime dvasią mūsų žmonių. Ir veskime juos į mokslą tyrą. Kur laimė randasi genčių visų.

Z. Jankauskas.

IŠ KUOPŲ GYVENIMO.

Baltimore, Md. Tėvynės Mylėtojų Draugystės 11 kuopa laikė savo susirinkimą, kuris įvyko labai skaitlingas; mat nekurie nariai atėjo atsiimt naujai išleista kninga „Dvasios Gyvenimo Mechanika“ ir taipgi išgirst raportą iš delegatų, nuo TMD. seimo. Tarp kitokių reikalų, — pirmiausiai buvo raportas seimo. Delegatai: p.p. P. Lazauskas ir J. Alyta pranešė susirinkusiems, ką nuveikė ant seimo ir apie naują TMD. valdybą; susirinkusius, matėsi, užganėdino seimo nutarimai ir valdyba.

Toliaus, tapo užklausta: „kaip seime atsitiko: kad Dr. Šliupas nebuvo TMD. narys, o ant seimo liko net garbės nariu? Tas per delegatus tapo paaiškinta, kad Dr. Šliupas iki šiolaik negalėjo prigulėti delei tulų priežasčių, — o seimas, kad suteikė Dr. Šliupui garbės narystę, tai seimas tikisi nuo Dr. Šliupo daug ką gero del TMD.

P. Lazauskas paduoja, kad išreikšti padėką „V. L.“ už tarnavimą TMD., kaip organui, ir nereikaludama jokio už tai už-

mokesnio; dar p. Kalinauskas priduria, kad visi TMD. 11 kp. nariai butinai turėtų skaityti „V. L.“, ir kad su visokiais kuopos darbiais kreiptusi prie „V. L.“ Ant to visi sutiko linksmi ir visi 11 kp. TMD. nariai, kurie dar neskaito „V. L.“, prisizadėjo užsiprenumeruoti. Čia Kabis perskaito, jei užsirašys „V. L.“, kokias dovanas gaus kiekvienas.

Toliaus buvo kalbama, kad mūsų kuopa turėtų parengti keletą vakarų ateinančiu sezonu, kaip tai: paskaityti, prakalbų ir teatro, ir tuose vakaruose, kad būtų leidžiamos išlaimėjimui TMD. kningos, taipgi ir parduvinėjamos. — Bet pasirodžius, kad mūsų kp. neperpuikiai finansiskai stovi, nutarta susidėti su ALTS. ir su Teatro Mylėtojų Draugija, ir tapo išrinkta rengimo komisija iš pp. P. Lazauskas, J. Alytos ir J. Kreivėno. Priegtam p. Lazauskas patarė, kad komisija kreiptusi prie p. M. Šalčiaus; jis nurodė, kad p. Šalčius yra gana geras kalbėtojas ir tvirtino, kad p. Šalčius nuo to neatsisakys.

Ant galo buvo kalbėta, kad ant ateinančio susirinkimo, kuris bus pusmetinis, butų galutinai nutarta, kad kuopos reikalams butų mokėta 10c. daugiau, kuri iš tų pinigų galėsime siųsti delegatus į seimą; taipgi ir kitokiems reikalams bus sunaudojami. TMD. 11 kp. pirmininkas: Jonas Kabis.

P. S. Visi TMD. 11 kp. nariai malonėkite pributi ant pusmetinio susirinkimo antradienyje, liepos 25 d., 1916 m. Lietuvių svetainėje 506-510 W. Barre st., 8 val. vakarė. Kurie dar nesat atsiėmę kningos „Dvasios Gyvenimo Mechanika“, pribukit į viršminėtą susirinkimą, o gausit. J. K.

New Philadelphia, Pa. Liepos 9 d. 122 TMD. kp. buvo susirinkimas. Nariai pasidalino tik-ka parėjusių TMD. pastarąjį leidinį „Dvasios Gyvenimo Mechanika.“ Prisirasė 5 nauji nariai. Liepos 23 d. ši kuopa turės išvažiavimą į giraite. Firm.

Central Brooklyn, N. Y. Sere-doj 5 d. liepos TMD. 44 kp. laikė mėnesinį susirinkimą, kuriame nariai gavo po kningą „Dvasios Gyvenimo Mechanika“. Sekretorius p. Šarskis perskaitė iš „V. L.“ N27 Dr. Zimonto straipsnį VII TMD. seimui praslinkus. Taipgi šios kuopos atstovas buvusis seime, J. Laučiškis, žodžiu išdavė raportą (raportas priimtas). Vėliaus, pirminku šios ktopos tapo išrinktas p. Pr. Andriuškevičius. Naujas pirm-sėdis yra nesvyruojantis, karštas tėvynainis. — Prieš užbaigiant susirinkimą naujas pirmsėdis, padėkavojęs nariams už užsitikėjimą jam buti pirmsėdiu, patarė nariams kiek išgalint paaukau-ti nukentėjusiems nuo karės. Au-kavo šie: j. L. G. F. Pr. Andriuškevičius ir J. Šarskis po \$1. Osv. Laučiškis, J. Raščius, P. Sunkuris ir T. Anumavičius po 25c. j. L. A. F. J. Laučiškis 50c. Pr. Andriuškevičius, J. Genaitis ir T. Šlikas po 25c.

Viso \$4.25c. — prie kuopos prisirašė p. P. Sunkuris.

44 kp. Narys.

Niagara Falls, N. Y. TMD. 86 kp. liepos 2 d. parengė prakalbas, paminėjimui 20 metų sukaktuvių nuo užsidėjimo TMD. Kalbėtojai buvo parkviesti iš Rochester, N. Y. Prakalbos atsidarė 3 val. po pietų. P-as P. M. Mučinis, atidarydamas prakalbas, pratarė keletą žodžių kviesdamas

PUIKIAUSIA FOTOGRAFIJU GALERIJA

RAPHAEL STUDIO

R. KRUCZAS, Savininkas

795 Manhattan Ave.

Brooklyn, N. Y.

Telephone 4026 Greenpoint

publiką ramiai ir mandagiai užsilaikyti. Pirmas kalbėjo p. K. J. Semaška, kuris nupiešė TMD. biografiją ir jos nuveiktus darbus tarpe Amerikos lietuvių apšvietos ir kultūros dirvoje, prirodydamas, jogei kiekvieno lietuvi priedermė priklausyti į TM D. Antras kalbėjo p. P. Petronis, kuris platokai apibriežė apie lietuvių tautos gyvenimą ir jos reikalus. Plačiai ir jausmingai nurodinėjo mus tautos praeiti, jos budą ir jos dabartinį bausių likimą. Daugeliui iš klausytojų matoma buvo ir ašaros riedant. Trečias, p. M. Dagis, sulošė gražų monologą ir paeiliavo dvi graži tautiškas eilutes. Antru atveju kalbėjo p. Semaška, papasakodamas iš kokios priežasties kyla karės. Čion daug pasakė teisybės, jog nei viena tauta nenori kariauti, tik kapitalistai su valdžia apskelbia del žmonių karę ir jų laikraščiai sukelia mimias. Jis savo kalboje pasmerkė karės. — Niagara tautiečiai šias prakalbas ilgai turės atmintyje.

Senas Niagarafalietis.

Paduokit brolišką ranką,

„VIENYBĖJE LIETUVNINKŲ“

kas savaitė telpa nuo karės pabėgėlių pajieškojimais savo giminių ir pažįstamų, kurie meldžia pagalbos — pinigškos. Jūs galite juos sušelpiti pasiūsdami pinigų per „Vien. Liet.“ ofisą.

Platesnių žinių reikalaudami, prisijuskite už du centu stampą. Adresuokite:

J. J. PAUKŠTIS & CO.,
120 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Nuo karės nukentėjusieji
jieško Amerikiečių

Katrina Eivikaitė jieskau Jono Eivos (23 metų), kuris paeina iš Ukmergės apskr. Anykščių valsčiaus, Pečiulių sodžiaus. Antraštas: Gorod Revel, Rezenkamfskaja 62 b. kv. 13. K. Eiva. Russia

Leonija Naraukaitė jieskau Juzės Slavickiutės, pirmiau gyveno 90 Hope Str., Brooklyn, N. York. Meldžiame p-lę Slavickiute užėiti redakcijon atsimeiti laišką — Red. Adresas: Tambov. Litovskaja ženskaja gimnazija. Russia.

Antanas Galinauskas. Noriu susirašyti su giminėmis. Adresas: Gorod Grozni, Terskoi oblasti, Neftenaja promišlenaja komptora, Russia.

Jonas Augštakalnis (Jurgio sunus), jieskau brolio Juozo iš kaimo Rutiškių, Senapilės apskr. Žinančių meldžiu pranešti. Adresas: Čeliabinsk, Oremburgskoi gub. 109 piechoni zapad. nolk. 5 rota. Russia.

Jurgis Žemaitis (Kunčas) kaimo Kregždančių, Gelgandiško parapijos, prašau atsiliepti Kazimierą Bastį (gyveno Brooklyne),

Simoną Antanaitį (gyveno Chicagoje) ir Antaną Sutkaitį. Adresas: Penza, Konnaja ul N36, dom Lifanova.

Juozas Malskis (ar Maskis — Red.). Juozo sunus, jieskau brolių ir motinėles, paeina iš Panočių, Naumiesčio pavieto. Adresas: Smolensk, Vitebskoje šosse N132, Fabrika „Vilija.“ Russia.

Juozas Radžiūnas jieskau savo brolių Juliaus, Jono ir Konstantino, paeinančių iš Gulbiniškių kaimo, Kalvarijos pavieto. Atsišaukite šiuo adresu: Gorod Karcėv. Orlovskoi gub. Bolšaja Dvorienskaja ul., dom Kuznecova Russia.

Ignas Sobonis prisiuntė laišką, kurį prašo perduoti p. Maslauskui jei jis gyvas, o jei ne, tai sunui Petruui. Atsišaukite į „V. L.“ redakciją. Jo adresas: St. Graftskaja, Voronežskoi guber. Liesniku Kordondačnomu, poredat I. Sabonisu.

Laiškai
Redakcijai

Gerb. Red.: —

Bukite geri ir indėkite ši laiškiuką.

Kada pas mus (Lawrence, Mass.) buvo su prakalbotomis J. Lutkauskas ir Dr. Šliupas, tai tulas vietos gyventojas p. Vikt. Žilionis (jis pasirašo Zelonis) abejoje prakalbose trukdė aukų rinkimą. Pirmose Gelbėjimo Fondai, o antrose — Autonomijos Fondai. Apie tai aš platėliau parašiau „V. L.“. Apie pirmąsias neatsimenu kokiam numeryje, o apie antrąsias 24-tame „V. L.“. Tose korespondencijose bei pranešimuose nerupėjo man ar „patriotiškai“ ar „apsmeižti“ p. V. Žilioni, arba kaip jis dabar kalba draugijose, ar šiaip kur susirinkimuose, kad aš „apsmeižes“ dargi ir vietos Lietuvių Draugijų Komitetą, tai man norėtūsi į tai patėmyti, kad man tik rupėjo nušviesti dalyką ar dalykus, kurie pas mus atsitinka. Man asmeniškai p. V. Žilionis toks pat geras, malonus bei draugiškas kaip kiekvienas sandarietis, apskirtai kiekvienas žmogus — kokis jis nebutų: ar lietuvis, ar lenkas, rusas, žydas, anglas, etc.

Aš baisiai nusidėčiau savo valiai-sąžinia, jei pas mane butų kokis nors noras neteisiam kę pasakyti. O ką apie L. Draugijų Komitetą, tai pas mane niekad nei jokios minties nebuvo kę blogo sakyti, nes aš pats, nuo pradžių jo susitvėrimo jin priguliu (tik per pastaruosius tris mėnesius buvau jį apleidęs, bet dabar vėl tapau išrinktu, kaip ir pirmiau, nuo Lietuvos Sunų Drjos, kuri buvo ir yra pažangiausia Lawrence.) Savo anose korespondencijose minėdamas apie negerasias puses p. V. Žilionies tik prisiėjo du kartu paminėti, kad jis yra Lietuvių Draugijų Komiteto narys. Tai ir viskas. Mane ir visus kitus Komiteto narius tas neužgauna ir negali užgauti. Niekas „neprotestuoja“ ir niekas nieko blogo apie tas dvi korespondencijas nekalba, tikrai išskyrus p. Žilioni, kuris rodo,

jei užgautas ir jaučiasi neteisiam užmestų jam dėmių, gali drąsiam mano „klaidas“ atitaisyti. Ir jeigu „sure“ bus kas mano apsiriktas aš visada mušiuos į krutinę „mea culpa.“

Draugijose ar šiaip kur susirinkimuose del savo asmens reikalų negražu betvarkes kelti, arba, kad ir savo asmenį lyginti visai draugijai.

Primkite mano pagarbos žodį J. Sekevičius. Anuomet pasirašes: „Vidurinis.“

Dar vienas taškas.

P-as P. Leonas savo laiške į L. G. ir A. F. pastato dar vieną tašką po p. Bulotos vardo.

Šiaip asmuo (klausia): — Ką T-ta darai?

So. Bostono „liaudininkas“: Skutu čia laikraštij Bulotos tašką, kuriuomi „on zamaraš naš pirog.“ O visgi socialistai nepaisant jo pasitarnavimo „dopištut ješče toček“, kuomet nors.

Asmuo: Tad kamgi T-tos pastangos?

„Liaudininkas“: — Ką čia T-ta mus supaisysi: mes su Bulota „liaudininkai“, o „liaudis“ Sąjungos, o aš parodau, kad moku taškus išskusti.

N. Angl. sandariečių susivažiavime p. Rimka pateikė bent panašios formos rezoliuciją: Mes kviečiame g. Bulotą mums kalbėti ir rinkti aukas ir tegul jis jas tam paveda, kas jam patinka. Mes nepriešingi. O jei nevažiuos, tad žiūrėsim į jį kaip į socialistų samdininką. Bet nei B. važiavo, nei pakvietiman atsako darė. Beabejo, kad bijo, idant socialistai nepradėtų bėgioti kaip katė su pusle, rodydami B. tašką kitą pusę. Vienok vis-gi p. Rimka nei burbt apie žiūrėjimą „kaipo į samdininką“.

Vertėtų apžiūrėti ir Rimkos kešenių, gal atrastume koki užslėptą tašką? Visų Draugas.

Į skotus virsta.

Mūsų žmonės turi papratimą pavirsti į lenkus, rusus, ar anglus. Dabar jau pradeda pavirsti ir į skotus (Skotijos gyventojus).

P-lė Alena Braduniutė jau ir skotų tautiškus rubus dėvėja. (Žiur. „Darb.“ N115).

Pasakykite.

Mūsų rašytoja Žemaitė pažadėjo mums straipsnį. Skaitytojai pasakykite savo draugams... (Iš „Naujų“ N156 apskelbimų.)

Restorane.

Ponas. — Tavo kalba man primena šampaną.

Kavaličius. — Labai malonu tai girdėti. Tai jį tau išrodo tokia putojančia, gyva?

Ponia. — Priešingai. Man išrodo perdaug sausa.

Pas tepliorių.

— Aš neužganėdinta paveikslu.

— Delko?

— Aš tamitsos prieš piešimą mano paveikslu prašiau nupiešti mažiau raudklių ant veido, o Jūs to nepadarete.

— Kaipgi. Ant jūsų veido yra 43 raudklės, o aš nupiešiau tik-tai 42.

Laiku.

— Jūsų duktė irgi rašo teatraiškus veikalus?

— O taip, bet ji savo veikalų neturi skaityti.

Ir čia ir ten.

— Klausyk, Marc, pas tave nevirtuvė, bet tikra kareivių kazarinė.

— Už tai pas jus poniete nepaprasti kambariai, bet oficerių susirinkimo kambariai.

Keptuvėje.

— Labai daug pirkėjų dabar yra. Visiškai vietos nėra.

— Taip, vietos truputį mažai.

— Man rodos duonos reikia kepti mažesnės, tai vietos bus iki valiai.

Vietinės Žinios

Paraližiaus epidemija. New Yorko mieste ypač Brooklyn dalyje smarkiai siaučia paraližiaus liga. Iki pereinai subatai viso buvo apsirgę 1,719 vaikų iš kurių 342 jau numirė. Kasdien naujai apserga apie 150—200 vaikų. Pasitaiko kad ir didel apserga. Liga persinešė jau ir į Newark, Passaic ir kitur; miesto gydytojai labai kovoja su ta epidemija.

Motinos! Ypač užlaikykite švariai savo kambarius, kad apsaugoti savo vaikus nuo užsikrėtimo. Neleiskite vaikų ant gat-

vės prie kitų vaikų, neduokite jiems saldinių ir fruktų. Padėkite miestui kovoti su epidemija. Vaikui apsirgus, — neslėpkite, bet tuoj praneškite sveikatos departamentui.

Apvogė. Pereitą subatos vakarą vagiliai apvogė A. Kandrotą (druvaij). Iš jo gyvenamų namų išnešė keletą auksinių daiktų.

Juozas A. Stirbis pašantas Prospect Parke. Jį pašovė vagiliai. Jis dabar guli metodistų Episkopalų ligonbutyje. (Iš „Standard Union.“)

Angunai susitaikė. Pereitime N rašėme, kad p. Augunas buvo areštuotas ir kad bus byla. Dabar sužinojom, kad jis su žmona susitaikė ir jokios bylos nebus.

Numirė Kulboka. Pereitą ketvergą palaidojo p. Kulboką, turėjusį saliumą ant 47 Hudson av.

Svečias. Pereitą subatą „V. L.“ redakcijoje lankėsi svečias gerb. St. Gegužis, SLA. pirmininkas iš Shenandoah, Pa.

Prapuolė Juozas Gustas. Jis pirmiau laikė valgomų daiktų krautuvi, dabar su partneriu laikė saliumą ant Keap str. Jie susipyko, po tam Gustas pasiėmė iš bankos savo pinigus ir kur tai prapuolė.

Viešas išvažiavimas Lietuvių Tautiško Kliubo arba L. T. Sandaros 1-mos kuopos, TMD. 3 kp. ir abelnai lietuvių atsibus nedėlioje, liepos 23 d., Rockaway Beach.

L. T. Kliubo nariai turės progą pasitarti apie kliubo bei Sandaros bėgamuosius reikalus.

Nariai ir svečiai yra prašomi rinkties nuo 10-tos valandos ryto prieš Park Inn Hotelį. Tie, kurie pasiims maudomuosius kambarius kitur, yra taipgi prašomi sueiti į nurodytą vietą. Pasitarimas kliubo prasidės 4-tą val. po pietų. Kad pasiekti pažymėtą vietą važiuokit iki paskutinės, Rockaway Park stoties ir eikit stačiai į pamari.

NAUJOS
APYSAKOS

Tik-ką išėjo iš po spaudos

PASKUTINĖ AŠARA.
GERAS ŽMOGAU, AR NEMATEI...?
KERŠTAS.
KOL SAULĖ PATEKĖS.

Parašė gerai žinomas rašėjas K. PUIDA.

Aukščiau paminėtos APYSAKOS arba gyvenimo vaizdeliai tai yra perlas mūsų dailiosios rašliavos.

Parašytos aiškiai ir kiekvienam prieinamoje formoje.

Butinai ši knyga turėtų rasties pas kiekvieną knygų bei skaitymo mylėtoją.

Knyga didelio formato, turi 237 puslapius.

Kaina labai žema tik 75 centai

Reikalaudami Adresuokite:

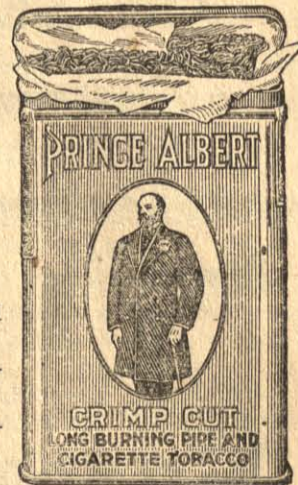
„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ Administracija
120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Pinigus siųskite Money Order arba Pašto markėmis.

Su Prince Albert gauni geruruma, =ne dovanas ir kuponus!

Prince Albert tabakas visuomet buvo parduodamas be kuonų ar dovanų. Mes vely duodam kokybę. Taigi, kada jūs pamėginsit Prince Albet, atarasit visą tą puikų skonį, su kuriuo mes taip giriamės!

Užtai, kad Prince Albert vely duoda kokybę negu kupouns ar dovanas, jo pardavimas negali buti užkenktas nei ancionališkais arba valstijiniaiis įstatais.

Ant kito šono perskaitysi „Procesas patentuotas Jul. 30, 1907“

PRINCE ALBERT

the national joy smoke

atsakys visokiems rukymo klausimams. Intikrins, kad jis nekas liežuvio ir nedžiovinis gerklės! Intikrins, kad per patentuotą procesą, per kurį Prince Albert yra perleistas yra pasirinkimu daugybės vyrų visokių tautų.

Rukyk jį juų pypkėje arba susukit į cigaretą — jis užganėdins, jis yra vėsus ir skaningas. Ir rukyk kiek tik nori, jis nekas ir nedžiovinis. Kuogrečiau jūs susipažinsit su Prince Albertu, tuogrečiau pažinsit gerą tabaką.

Prince Albert galima pirkti visur, raud. krepšelis, 5c., raud. bleš. 10c., svar. pus-svar. blek. humid. ir krystolo humidoriuose su spondžiaus drėgnintuju.

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY
Winston-Salem, N. C.

Važiuojant iš Central Brooklyno reikia imti Atlantic Ave. trukį; iš New Yorko, Chambers st., Broadway linijos, Rockaway eleveiterį; taipgi iš Williamsburgo — Broadway linijos Rockaway trukius.

Vardan rengimo kom.
J. Kripaitis.

SLA. apskričio išvažiavimas atsibuvo pereitą nedėdienį Patersone Ryli Park. Žmonių buvo pusėtinai. Vieta graži. Dainavo „Sietyno“ choras iš Newark, paskaitė apie Lietuvos politiką p. P. Norkus „V. L.“ redaktorius, paskui pasakė prakalbą apie SLA. p. St. Gegužis, SLA. pirmininkas ir A. B. Strimaitis, SLA. sekretorius. Labai puikiai pasilinksminę, temstant, žmonės išsiskirstė. Nebuvo vartojami svaiginanti gėrimai. Tikimės, kad liks pelno keliolika dolarių.

Laikraštinė popiera ant gatvekarių. New Yorke paprastai žmonės gatvekaruose važiuodami skaito laikraščius, kuriuos kaip kuris užmiršta, arba ir tyčia palieka. Tik vienų požeminių gelžkelių tarnai kasdien surenka tokios laikraštinės popieros nemažiau 5 tonų, už kurią į mėnesį gaunamos didelės pinigų sumos. Tie pinigai eina apmokėjimui algų tarnams.

NAUJI BASTAL. Aptiekorius, juokauzaislė vienoje veiksmėje. Lošimėlis visur tinkamas pastatyti. Spauda „Vien. Liet.“. Kaina 15c.
Susiv. Lietuvių Istorija. Parašė T. Astramskas. Virš 500 puslapių. SLA leidinys. Kaina nepažymėta.

KRASOS DEZUTE. Viesiems bendradarbiams. Šiuom tarpu redakcijon suplaukia tiek daug raštų, kad nekuriuos priversti atidėti tolesniam laikui. Atsiprašome.
SLA. Narys. Tiltas sekančiame N. Ačiu.
Motiejus Rušenas. Sunaudosime vėliau. Ačiu.
Šiaulietė, Z. Jankauskas, Zulkis iš Karklyno, Laisvės Mylėtojas ir Dainininkas. Labai ačiu. Sunaudosime.
Ten Buvęs ir Klausytojas Negalime sunaudoti. Silpnoka.

Aukos L. Gir A F.

LIETUVOS GELBEJIMO SKYRIUS.

Lakštas 76:
Central Brooklyn, N. Y. TMD. 44 kp. susirinkime suaukauta (Pridavė J. Laučiškis). Aukavo: Pr. Andriuskevičius, J. Sarskis — po 1.00. Osv. Laučiškis, J. Raščius, P. Sunkuris, J. Anumavičius — po 25c.
Viso 3.00
Simpson, Pa., per vestuves Jurgio Peldžiaus su Jieva Pukevičiute, su aukauta (Prisiuntė Pauksčiu). Aukavo šie: Ignas Stungis — \$5.00. Jurgis Peldžius, Juozas Peldžius — po \$1.00. Jieva Peldžienė, J. Runas, J. Duda, Marė Marėinkutė, P. Čipas, Čipienė, A. Makunas, Makunienė, K. Makunas, P. Liskauskas, K. Šeštoka, Šeštokiėnė, F. Kasparavičius, K. Draugelis — po 50c.
Viso 14.00
So. Englewood, Ill., lietuvių per „Lietuvos“ Redaktorių B. K. Balutį.
F. Mikolainis, Thorp, Wis., 5.00
So. Omaha, Nebr., šv. Antano Darugstė per A. B. Strimaitį 15.00
Viso per savaitę 137.00
Buvo Lakšte 75 10,547.15
Vios inpalukė Fondan 10,684.15

LIETUVOS AUTONOMIJOS SKYRIUS.

Lakštas 67:
Central Brooklyn, N. Y. lietuviai J. Laučiškis — 50c. Pr. Andriuskevičius, J. Genaitis, J. Slikas — po 25c. Viso 1.25
V. K. Račkauskas, New York, N. York 10.00
M. Šalčius, Seranton, Pa. 10.00
F. Živatkaukas, Seranton, Pa. 10.00
Jonas Stepanauskas, Seranton, Pennsylvania. 10.00
J. O. Širvydas, Brooklyn, N. Y. pirmas įmokėjimas) 5.00
P. Norkus, Brooklyn, N. Y. 10.00
So. Englewood, Ill., lietuvių per „Lietuvos“ Redaktorių B. K. Balutį 25.00
Viso per savaitę 91.35
Buvo Lakšte 66 1,496.07
Viso inplaukė Fondan 1,587.32
Viso per abi dali Fondo 12,271.47

J. O. Širvydas,
L. G. ir A. F. fin. sekr.

Reikalauja Korespondento.

Reikalingas korespondentas, kuris mokėtų susirašinėti lietuvių ir lenkų arba rusų kalbose. Gal būtų vaikinai ar mergina. Taipgi reikalauja kningvedžio (bookkeeper), kuris gerai žino angliską ir taipgi lietuvišką kalbas. Parašykite laišką ir sąlygas šiuo adresu:

Steamship Ticket Agency,
Gregory Kunashevsky
179 E. 3rd str., New York City.

LIETUVIŠKOS MUKIKOS KONSERVATORIJA.

395 Broadway,
So. Boston, Mass.
Laiko atotsgoves.

Muzikos mokslas vėl prasidedės 10 d. rugsėjo ir eis kaip įprastai, tęsiant visą mokslo sezoną.

STAITAMSTOS PROGA.

isimoti greitai Anglų kalbos. Amerikoniška mokykla paskelbė mokyti mokytis per pačią visos dalyse Amerikos ir Kanados, ir klesose, die-nomis ir vakarais. Ciu gali užbaigti gram-mar ir High schools kursus. — Graži, ilu-struola, su daug ap-rašymų, knygos yra siunčiama DYKAI Ra-šyk, dėl platesnių ži-nių į kiek kelias mar-tes prisistatomi kny-gos. Iškirps prisistū-kartū šį apgarsinimą.

American School of Languages
American (Dykai) Mokykla
DYKAI
CHICAGO, ILLINOIS

Amerikoniška Mokykla, 1741 W. 47 St., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO

Parsiduoda bučernė, su gerais intaisymais, biznis eina gerai. Arba reikalingas partneris, kad prisidėtų del praplatinimo didesnio biznio, ir galima buti leisti vežimą, išvežiojime lietuviškų dešrų ir skilandžių. Norėdami vieną ar antrą propoziciją, kreipkitės sekančiu adresu:

Fr. Januškevičius,
233 Berry Str.,
Brooklyn, N. Y.

PIGIAI PARSIDUODA

gazinis inžinas septynių arklių jėgos. Šitas inžinas yra visai mažai naudotas, taip kaip ir anujas. Greit atsiauksiam šitas inžinas bus parduotas visai pigiai; atsiauskite ant sekančio antrašo:

Vin. Struogis,
155 Hope Str., Brooklyn, N. Y.

PAJIESKAU

dėdžių Simono ir Ignaco, Čelių, paeina iš Lietuvos, Kauno rėdybos, Šaulių pavieto, Lukis parapijos. Pirmiaus gyveno Kingstone, Ill. Vėliausiu laiku nežinau kur. Turu labai svarbų reikalą prie jų, tad malonkiete patis arba kas apie juos žino atsiliepti šiuo antrašu:

Miss Ona Celaitė,
12 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (30)

Puiki Krautuvė ant pardavimo.

Parsiduoda krautuvė saldinių (kėndžių) ice cream, sodės, taippat cigarų ir cigarečių, vyriškų marškinių ir kaklaraiškių, su daugybe kitų daiktų. Vieta gera ir nuo daugelio metų išdirbta, apgyventa lietuvių ir lenkų. Parsiduoda iš priežasties savininko išvažiavimo į kit miestą. Greitai atsiauksiam parsiduos už labai prieinamą prekę. Atsiauskite po 324 Plymouth St., Brooklyn, N. Y. (32)

Sunkus darbas ir nepasisekimai.

Žmonės ne serga nuo sunkaus darbo, bet nuo nepasisekimų ir nereguliariško gyvenimo. Jie nori padaryti daugiau negu jie gali, ir užtai gamta juos nubaudžia. Jie trogtija apetitą ir negali miegoti ir priegtam jaučiasi silpni kaip fiziškai taip ir protiška.

Visi toki ligoniai turėtų imti American Elixir of Bitter Wine. Tas vaistas išcystys vidurius, pagerins apetitą ir malimą ir sustiprins visą kūną. Kada turi už kimimą nemalimą, nesmagumą tuoj po valgiu, nesveiką spalvą ant veido, galvos skaudėjimą nerviškumą, tada tas vaistas ištikro yra geras. Prekę \$1.00. Aptiekose. Jos. Triner išdirbėjas-chemikas, 1333-1339 Ashland Ave. Chicago, Ill.

Kada turi reumatizmą, neuralgiją, štyvumą kaulų, tada turi gerai ištrinti Triner's Liniment, ten kur skauda, ar pašlapinti su linimentu šmoutuką flannelio ir užrišti su sausiu bandžu ten kur skauda. Prekę 25 ir 50c. aptiekose. Per pačią 35 ir 60c.

ANT PARDAVIMO.

Puikusia lietuviška karčiama Brooklyne, puiki bizniava vieta, gerai išdirbtas biznis. Svarbi priežastis pardavimo. Pilnas informacijas gausite atsiauskdami ypatingai ar per laišką į „Vien. Liet.“ Administraciją, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (30)

PRANEŠIMAS DEL VISŲ ŽINIŲ!

Jeigu nori nusipirkti sau, namą, lotą, ar farmą New Yorke, Brooklyne ar apielinkėje, be klapato, rupeščių, pigiai ir teisingai. Inširuoti savo turimą išdirbtą rąstus, daviernastis, aktus ir kitokius dokumentus. Paduoti provą kada tave sužeidžia reikale perkabtoje teisme, eik pas gerai visiems brooklyniečiams žinomus:

SCHEGAUS IR AMBRAZIEJUS
Real Estate and Insurance
168 Grand Str., (kampus Bedford av.),
BROOKLYN, N. Y. (29).

SALIUNAS ANT PARDAVIMO.

Gera proga nusipirkti saliuoną. Vieta plačiai žinoma ir biznis išdirbtas jau nuo 25 metų. Taippat ir salės prie daikto. Norinti dasižinoti atsikreipkite pas Mrs. M. Draugeliene, 73 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Priežastis pardavimo tai savininko mirtis. Nėra kam vesti biznį. (22)

Kambaris ant rendos.

Parsirandavoja puikus kambaris del dviejų vyrų, priegtam ir su valgiu. Atsiauskite po No. 94 South 1st Str., Brooklyn, N. Y.

GERIAUSIA VIETA VAKACIJOMS.

Pranešu savo vietančiams, kurie turės vakacijas, kad nepamirstumėte atvažiuoti pas mane. Turiu daili namą, aplinkui gražios vieta, ir labai tyras oras. Geriausia vieta del atgavimo sveikatos ir perdidimo vasaros karščius. Valgiai padaromi iš šviežių produktų. Gyvenimas labai malonus. Norintieji perleisti vasarą linksmai, atvažiuokite, visuomet patarnavimas kuogeriausias. Su pagarba,
P. KARALEVICIUS,
Box 238, Colchester, Conn. (29)

KIRPIMO MOKYKLA!!!

Mokinkitės kirpimo vyriškų drabužių. Duodu kirpimo, braižymo ir proporeijų lekeijas ypatingai ir per laiškus pagal „Dvidešimto šimtmečio sistemą.“ Pristatau petrinas į visus miestus Suvenynty Valtstijų ir Kanados. Dėlei platesnių informacijų kreipkitės šiuo antrašu:

I. G. KAZIUNAS,
96 Maujer Str., Brooklyn, N. Y.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda groseris labai geroj vietoj, biznis eina gerai, priežastis pardavimo silpna sveikata. Apyventa tarpe lietuvių ir lenkų. Ke turi metai kaip biznyje. Norint sužinoti kreipkitės sekančiu adresu, o gausite pilnas informacijas apie pirkimą:

J. Ambraziejus,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

ATIDAI

Draugystėms, Klubams ir Kuopoms. Mes išdirbame viską kas tik reikalinga del draugijų. Visokius ženklus, guzikučius, kukardas (badges), šar pus, Vėliavas ir antspaudas. Guzikučių (buttons) prekė nuo \$25.00 už šimtą ir augščiau. Tankiai mūsų vienataučiai kreipiasi pas žydellius, kurie nepažindami lietuvių Tautos historijos, atlieka augščiau minėtus darbus netinkamai. Mes pranešime savo tautiečiams, kad darbą atliekame atskančiai. Del platesnių žinių kreipkitės pas:

STRUPAS & CO.
123 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

DANTISTAS.

Kiekvienas užganėdintas geru pataisymu! Gvarantuotas ant 20 metu!

Uždėjimas kepuraitės 22 k. \$5.00
Užplombavimas 50c. ir augščiau. Išvalymas... 50c.
Užplombavimas auksu... \$1.00. Skandantį danti duok ištraukti ryte, o vakare duok apžiūrėt.

SANITARY DENTAL PARLOR
307 BEDFORD AVE. TARPE 1-mos ir 2-ros gatvių. Brooklyn, N. Y.
Susikalba lietuviškai, lenkiškai ir angliškai.

Phone 4325 Stagg. 2878 Stagg
Lietuviška aptieka
MARGY PHARMACY
S. COHN, Mgr.
76 Marcy Ave. Cor. S. 1st Str.
Brooklyn, N. Y.
Mes laikome tikrą TREJENKĄ

Paaiškinimas del visų žinios.

Mes parduodame ir perkame visokios rūšies biznius po visas dalis Amerikos. Jeigu nori pirkti bent kokį biznį arba jį parduoti tai visuomet kreipkitės ypatingai arba laišku. Norėdamas parduoti biznį parašykite koks biznis yra, kaip senai išdirbtas, ir už kokią prekę norėtumet jį parduoti. Norėdamas pirkti paminėkite kokiam mieste norite, kokį biznį, ir kiek maždaug galėtumete įnešti pinigų. Taippat mes išpildome visokias apeliacijas ir paduodame visokias provas geriausiems advokatams, kaip legaliskas, taip kriminaliskas. Taippat einame už perkabtojus visokiuose reikaluose. Visus augščiau paminėtus dalykus mes atliekame teisingai ir sąžiniškai. Reikale visuomet kreipkitės pas:

M. Ballas ir J. Bush
119 Grand St. Brooklyn, N. Y.
(Nov. 29, 1916).

Visada busi pilnai užganėdintas, jei pirksi v **FORNIŠIUS** pas Maliauską ir Vidziuną
Musų prekės daug žemesnės, negu kur kitur.
Duodam ant lengvų išmokeščių po \$1.00 ant savaitės

M&V FURNITURE CO
687 3RD AVE. 628 5TH AVE.
COR. 31ST ST. NEAR 19TH ST.
BROOKLYN, N. Y.

Kada persišaldai
įtrink kaklą, krutinę ir apacias kojų D-ro Richter's **PAIN-EXPELLER**
Tuojau apsaugoja nuo ligų ir gydo Tikras tiktais su pažymėta marke "IKARA"
25c. ir 50c. buteliukas visose aptiekose arba stačiai nuo.
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Tel. 4428 Greenpoint
Dr. J. WALUKAS
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
" 1 " 3 po pietų
" 6 " 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Messag (Misevičia)
270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
161 Franklin St., ir kampus Second St.
Ligonius prima: ryto nuo 8—9 po pietų nuo 1—2:30 ir vakare nuo 6—8
Telephone 1837 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.)
Dr. LOUISE C. BALL
Chirurgas Dantistas.
251 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Kampus Roebila Str.
Taiso ir ištrankia dantis be skausmo. Nesved-klus pripildo auksu, platinu ir cements. Įveda naujus; uždeda kepuraites iš auksu arba porceleno. OFISO VALANDOS:
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
VISOKIS DARBAS GVARANTUOTAS.
Seniai įsteigtas biznis 25 met.

VLADO LESČINSKO
Aptiekoj Drogtortoryje galima gauti „Vienybę Lietuvninkų“ pavieniais numeriais, arba užsiprenumeruoti ir duoti apgarsinimui.
Eureka Red Cross Pharmacy
315 Walnut Str., Newark, N. J.

Telefonas: 6426 Market
Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUCIUS
VALANDOS: 8—11 ryte,
1—3 po pietų
7—9 vak.
Seredomis 8—11 ryte
341 Walnut str., prie parko.
NEWARK, N. J.

Tel. Williamsburg 5334
Daktaras
JOEL M. ZAMETKIN
CHIRURGAS DANTISTAS
OFISO VALANDOS
Nuo 9 ryte iki 8 vakare
202 Marcy Ave. prie Broadway
BROOKLYN, N. Y.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvania-jos Universitetą), užsima varymu provų visuose teismuose.
Ofisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.
Office Phone Peoples 37
Bell 47
Residence Peoples 1100

GEORGE MATULEVICH
Lietuvys Advokatas.
Pabaigęs Tiesų Universitetą, užsima vedimu provų visuose teismuose. Ofisas ruimuose
NATIONAL STATE BANK BLDG.
810 Broad Street, Newark, N. J.
Telephone 4256 Market

Kiekvienai **MOTEREI** žinotina Specialistas Moteriškų Ligu.
JOSEPH LIPMAN, M. D.
314 E. 50th St., New York.
OFISO VALANDOS:
iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. Nedėliomis pagal sutartį.
Egzaminavimas **DYKAI**. Mes iš-tiriame ir pasakome visas ligas ir pagalbstime, iš kitur atvažia-vusiems ligoniams parupinam vie-tą, kol gydosi. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiūrėsime ir duosime prietelišką rodą. Patar-navimas visai pigus. Neuzmirš-ките mano antrašo.
DR. J. LIPMAN,
314 E. 50th St. NEW YORK.
Arti 2nd Avenue.
Kalbame lietuviškai.

Nerviški Žmonės
džiaugsis dažinojus, kad jų sveikata gali būti žymiai pagerinta ir, kad jų nervų sistema bus pastebėtinai sustiprinta t. y., jeigu tokie žmonės vartos

Severa's Nervoton
(Severos Nervoton) nuo rat prasidėjimo jų nervų suirutės. Toji gyduolis yra visiška atsakanti ir, vartojant nuo įvairių nervų ligų, ji trumpame laike parodys savo stiprinimo įtekę. Ji suteiks pagel-daujantį palengvinimą nuo

proto slėgimo insomnijos bei nemigio nervų išsėmimo histerijos ir nerviškumo. **Raštuoja \$1.00**

Rašykite ir reikalaukite mūsų cirkulių: "Severos Nervotonas" — kada ir kaip jį vartoti. Siunčiamas dovantai.

Severos Preparatū parduoda visur aptiekose. Reikalauk vardą Seve-ro, o tuomi apsaugosi nuo prigryvysčių. Negalint gauti Severos Prepara-tų savo apielinkėje, užsisakyk tiesiai, adresuojant:

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Advokato pranešimas.

Pranešu lietuviams, kurie praedate man provas, idant aprašytumėte kuoplačiausiai apie atatikimą koliestvos pirmoje gromatoje.

Aš esu tas pats, ką provoje M. Jurkonio prieš Lackawanna maunų kompaniją išgrajinau \$50,000 ir J. Andriušio provoje prieš Readingo mainų kompaniją išgrajinau \$25,000 tarpe daugelio išgrajintų kitų provų.

(Advokatas)

B. S. Yankaus, 154 Nassau St., New York, N. Y.

ADVOKATAS KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metų Styrtaus Viršūninku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Imigracijos; turi visas tiesas kalpo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor at Law. Yra visokias bylas (provas) visose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreiklės tės laikais, įdėdami krasos ženkielį atsiziev mui. Vedimui svarbių byių ir reikalų, prėbuna ypatiskai į visas Valstijas ir miestus suily pareikalavimo. Adresas: KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law 403 Lyon Building, Seattle, Wash.

FOTOGRAFIŠTAS ir Malioris

Geras Darbas ir visiems Priinama Prekė

J. STOKIS
177 Nassau Str., kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

PAMĖGINKIT SKAITYT Savaitinį Laikraštį "LIETUVA"

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, einas 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literaturos ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeidžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metą tik \$2.00
Už pusę metų tik \$1.00

Vieną numerį gausite uždyką, jei pareikalausit, adresuodami:

"LIETUVA"
3252 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMA? Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tikrai varžo aptiekorius F. A. URBONO MILTELIUS (proskus powder) ir LINIMENTA, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jūs galite lengvai pasveikti ir sykiu juoktis su sveikaisiais iš reumatiškų skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTELIUS ir LINIMENTA galite gauti per pačią tiktai už \$1.25.

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,
151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
(KAMPAS BERRY STREET) Telephone Greenpoint 1411

VIENTAINĖ SVETAINĖ

734-736 3rd Ave., So. Brooklyn, N. Y. Galima užsisakyti Baliams, Mitingams ir Veselioms, (vestuvėms) Užlaikau puikius kambarius; atkeliausieji iš kitų miestų gali gauti puikių nakvyne.

Taipgi suteikiu draugiškus patarimus.

PUIKIAUSIA IR SMAGIAUSIA LIETUVIAMS UŽEIGA:
Skanus Alus, gardi Arielka, Elius, visoki Vynai ir kvėpenti CIGARAI.

Wm. SHEDLOW'S
734-736 3rd Ave. SOUTH BROOKLYN, N. Y.
Telephone 1295 South.

Telephone 2372 Greenpoint.

Macys & Marcin Furniture Co.

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Visi myli gražiai papuoštus namus. Ateikite pas mus nusipirkti gražius ir pigius rakandus-fornišius.

PIGU! PIGU!

Mes pardudame forničius mokant ant sanvaitės po \$1.00 arba \$1.50, arba ant mėnesio \$5.00.

Nepamirškite mūsų krautuvės, ateikite persitikrinti.

MACYS & MARCIN Furniture Co.
198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Tarpe Bedford ir Driggs Ave. Šale Comedy Teatro.

!!!NEATSISAKYK NUSIPYRKT ŠIĄ KNINGĄ!!!

ŽEMIŲ DULKĖS

Parašyta garsios apysakų rašėjos M. Rardzevičiūtės. Kningoje Žemių Dulkės telpa dang puikių užimančių apysakaičių, geriau sakant gyvų vaizdelių iš Lietuvos gyvenimo.

Intalpa: Du atsitikimu-abu nelukėtu. Antras: Po tėvų pastogės. Šitoji apysakaitė tai lietuvių gyvenimo veidrodys, kuri nušviečia Lietuvos gyventojų šiandinę bazužėlę, kaip lietuvis nors vargą nešdamas, bet budamas sveikas-linksamas vaikštinėdamas Dubisos, Nemuno ir Šešupės pakrantėms po sunkaus darbo uždainuoja: tik klausykite:

Valio, mano dalgelii,
Valio, Valio ir tt.
Mergyte mano,
Tekėk už manęs,
Tai tu nežūsi,
Varge nebūsi. ir tt.

Trečioji: Naktibilda. Šiame vaizdelyje aiškiai nupiešiama kaip Lietuvos vaikai praleidžia daugelį naktų — slankiodami pas Mylimasias.

Ketvirtoji: Vakaruskos svetainėje. Gyvas vaizdelis Lietuvos suaugusių ir jaunų žmonių, kada susirenka į burelę ir linksminasi pilni gyvumo ir malonumo, mergelės viliodamos uždainuoja:

Bilk šian mergužele,
Bilk šian lelijele. ir tt.

Penktoji: Slapta pasiuntinystė. Puikus anekdotas piršlio nėjus pas merginą su vaikinu. Tarp pašnekų į merginą uždainuoja:

Vai gieda paukštelė,
Čia tavo mergelė,
Svari, verpėjėlė,
Daili, audėjėlė ir tt.

Visoje kningutėje perdėm aprašomas Lietuvos žmonių gyvenimas. Kiekviename apsakymėlyje indėta po keletą dainelių. Žemių Dulkės butina pareiga perskaityti, prakalbininkui, rašėjui, korespondentui — žodžiu sakant kiekvienam. Žemių Dulkės tai geriausia lietuvių kalboje apysaka. Neatidėliok, bet nusipirk šiandien. Prekė šios daug reišikiančios kningos labai žema — vos 50 centų.

Reikalaudami adresuokite:

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ ADMINISTRACIJA.
120 GRAND STREET, BROOKLYN, NEW YORK.

NOTARIJUS (REJENTAS)

JUOZ. O. SIRVYDAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti — čia yra padaroma: Devionostis, pirkimo bilos, liudijimai, sertifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER SALIUNAS

Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigarai
398 Grand Street
kampas Rodney st. Brooklyn, N. Y.

Visas Darbas Gvarantuojamas. Ištraukiame dantis be skaudėjimo su gazu ir su vaistu, kuris neprileidžia jokio skaudėjimo. Patarnaujame kožnam atsakančiai ir susikalbame visoms kalboms. Užganėdinimas užtikrintas.

Dr. SALETAN & POSNER

SURGEON DENTIST
313 BEDFORD AVE.
KAMPAS SO. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y.
10 metų toj pačioj vietoj.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytiš be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Vaikų Drangas arba kaip mokytiš skaityti ir rašyti be mokytojo..... 15c
Naujas Budas mokytiš rašyti be mokytojo..... 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)..... 35c

Viso \$1.60
Kas atsitys iškirps šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir \$1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

Thomas Yermalas

186 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Didžiausia krautuvė visokių vyriškų ir moteriškų apredalų: marškinių, kalnierių, nektaių ir žodžiu sakant visko galima gaut, kas tik yra reikalinga pasirėdymui.

Nepamirškite savo tautiečio

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA

Švriai užlaikoma, greit as ir prie lankus patarnavimas.

Atvažiuavę svečiai iš kitų miestų ir vietiniai atsilykinti, o gausite puikius valgius kokį tik kas pareiklausite. Priektam užlaikau puikius kambarius nakvynei, kaip vietiniams taip ir atkelavusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu

A. DIRZULAITIS
102 Grand Str. BROOKLYN, N. Y.

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Muzikališkų Instrumentų

Visokio skyriaus

Pranešu visiems, jog aš užlaikau tikrai lietuvišką krautuvę, kurioj galite gauti Laikrodžių, laikrodėlių, Ziedų, Spilų, Kolėlių, Kompasų, Kryžių, Bronzalių ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekordų visokiose kalbose su puikiausiomis dainomis ir šokiais. Įvairiausio išdarbio Armonikų, Smulkų, (Skrupų), Klarinetų, Triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi užlaikau Maldakningių ir visokių gražių Popierių laikams rašyti su įvairiais aprašymais. Visokių magiškių Monų daiktų ir kningų su pagalba kuri galima padaryti įvairias štuksas.

Taipgi taisome visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikus, klarinetus, triubus, pianus, vargonus. Darbų atliekam gerai ir pigiai. Užsakymus išsiunčiam greitai į visas dalis Amerikos ir Kanados. Visi daiktai pirkti mano krautuvėj yra gvarantuoti. Vieną kartą pirkęs pas mus, pasiliksi ant visados mūsų kostumeriu. Taipgi pirkdami daug tavoro ant syk gauname pigiau ir galime parduoti pigiau. Parduodame agentams. Užlaikome įvairaus tavoro „in stock“. Padarome visokius instrumentus ant užsakymo.

Reikalaudami kokio nors tavoro adersuokite:

J. Girdes

103 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Telephone 4659 Greenpoint

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas gaborius.

Balsamamotojas ir laidotuvijų Direktorius. Karistos laidotuvėms, veselioms ir krėkitynom.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Geriausia dovana draugams Lietuvoje yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis "DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literaturos, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGĄ" Lietuvą Inleldžia

"DRAUGAS" atsiaina met. \$2, pusel m. \$1: Užsieniuose metams \$3, pusel metų \$1.50

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drovers 6114

JONAS MATHUS (MATUZEVIČIUS)

Didžiausias ir Puikiausias visame South Bostone Lietuviškas

=: SALIUNAS =:

Sveiklausi ir geriausi visokios rūšies gėrimai ir kvėpenti Cigarai.

Puikūs užkandžiai, prielankus patarnavimas.

JONAS MATHUS
(Lietuvis Savininkas)
342-344 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.
(Arti Lietuviško Labdarybės Draugijos namo.)

TESIASI PRIĖMIMAS PRENUMERATOS ANT RUSIŠKO DIDELIO DIENRAŠČIO

"RUSSKAYA ZEMLYA"

kuris išėina kas dien ir kuriame telpa straipsniai, žinios, karikatūros ir paveiksai dienos klausime.

KAINA:

Suvien. Valstijose, metams..... \$3.50;
pusel metų..... 1.80;
trims mėnesiams..... 1.00.
New Yorke ir užsienin metams..... 6.50;
pusmečiui..... 3.50.

Užsirašydami adresuokite:

"RUSSKAYA ZEMLYA"
231 E. 17th St. New York, N. Y.

ANT VAKACIJŲ

Duokit mums jusų orderį, o mes jums prisijusime per ekspresą, užmokėta. Jums nieko nekąstuos persiuntimas į namus. Geriausi vynai ir likerai, gautami visokiomis kainomis pas:

H & H. REINER
DISTILLERS & IMPORTERS
175 to 197 Stagg Street
Art. Graham Ave.
Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŠKAS PARDAVEJAS VYNO IR LIKERIŲ AMERIKOJE.

SIDNEY F. MILLER

WHOLESALE LIQUOR DEALER

IMPORTER

116-118 UNION AVENUE
NEAR GRAND ST. BROOKLYN, N.Y.

REIKALINGI AGENTAI ANT GERŲ ISLYGŲ.

DAUNOROS
TREJOS DEVYNERIOS
arba
TREJANKA

Susideda iš 27 įvairių gydančių žaliųjų ir šaknių. Sutaisyta su degtine arba virintu vandeniu yra geriausia vaistu arba karciu vynu del skilvio.

Gydo visokias skilvio ligas, nemalimą gumbą, dispepsiją, išputimą, riiemenį, dieglius šonuose, krutinėje ir nugaroje, patrukimą, sunkumą ant krutinės ir visokias kitas skilvio ligas. Geriausiai pataiso apetitą.

VARTOJIMAS: Viena pakelė šių gydančių augmenų užmerkti į vieną kvortą čysto spirito ir tiek pat vandens, arba išvirti čystame vandenyje ir po 24 valandų gerti po pusę stiktelio arba mažiau.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Kampas North 4-tos gatvės.

"Trejos devynerios" ("Trejanka")—tai išskintiausias lietuvių draugas—gydytojas įvairiose negalėse bei ligose. Tačiau reikia žinoti, kad tik Daunoros "Trejos devynerios" yra tikrai lietuviškos. Jų, tai ir reikalaukite aptiekose, bet jei norausite, tai rašykite žemiau paduotu adresu, prisiunčiant 35 centus, o tuojiaus apsiursite.

Tel. 2320 Greenpoint —:—:— Telephone 7867 Main

GRABORIUS

JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekancius darbus: išbalsmuoju ir laidoju mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Paršandau karietas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.

Viršui mėnetais reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganedinti.

144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užeiga pas

Jokuba Kancieriu

Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigara. Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur nepamirškite šios puikios vietos.

253 Wythe Ave.
Kampas North 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.
Tel. 5311 Greenpoint.

NEPAMIRŠKITE

Tautiško Namų

Extra, parankiausia Salė veselioms, Baliaams, Teatams ir mitingams. Skanus alus, gardi degtinė, visoki likierai, puikūs Cigarai. Skanus užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS

101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

New Plaza Hall

Dvi **DIDELES SALES** DEL **BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESELIC IR LINKSMU VAKARELIU**

PUIKUS KAMBARIAI MINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas

121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepianti Cigara.

291 Wythe Ave.
Kampas So. 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S.L.A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

M. Mierzwinskas
uzlaiko dvi didelias **BUČERNIAS,**

kuriuose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandzių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rykintos Mėsos, Jaunų Paršinkų, Kumpių, KrajavųTaukinių ir Kudy Lašinių.

Visados Sviežia Mėsa ir čystai užlaikoma.

75 Grand Street Kampas Wythe Ave. BROOKLYN, N. Y. Tel. 3359 Greenpoint

41 Avenue A Kampas 3-rd Street NEW YORK, N. Y. Tel. 2174 Orchard

:-BUČERNĖS:-

Teisingiausia Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganedintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaulojį \$30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugražinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gerimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-R)

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas **PETRA A. DRAUGELI.**

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų

Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganedinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

117-119 Grand St.,
Telephone, 4179 Stagg.

H. B. ROSENSON,
BROOKLYN, N. Y.

PRIETELIAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mažu.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis
Kaina 50c.
Apdarytas 75c.
I. J. Paukštis & Co.
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DR. RICHTER'S
"PAIN-EXPULSED"

Su vienu buteliu **Pain Expulserio** Galit askausmų gultine praginti. Siems vaistams dėl suteptimo negal joki kiti lygintis. Niekas neduoda taip greito palengvimo ir pastovenciai skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išsisukimo, Sudurdimo t.t. Gaunami visose aptiek. už. 25 ir 50c

F. A. D. RICHTER & CO.
74-80 Washington St., New York

Tėmykit ant Ankerio ženkle apsaugojimo

Jei norite turēt gerą laikraštį, tai užsisakykite

"ATEITI!"

"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomisir darbo žmonėms pilnai atstoją dienraštį.

"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujiausias žinias ir visokių atsitikimų visam pasaulyje.

"ATEITIS" yra vedama gabijų redaktorų, kuriai sandarbininkauja vi. sa eilė išymiausių lietuvių rašytojų.

"ATEITIS" kaina tik \$2.50 metams ir \$1.50 pusei metų. Į užrubežį \$3.50 metams ir \$2.50 pusei metų. Norintiems "Ateiti!" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas:

ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS

eik visada pirkti pas **Simaną Pociuną** Cia gausi Čeverykus gerų išdirbysčių, kaip **EMERSON** ir kitų. Reikalau damas užeik.

S. POCIUNAS
127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbą apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinioms Draugystėms, kad aš dirbu visus augėčiau paminėtus daigtus **PIGLIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausiajį praktiką ir dėl to galu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelio Europos keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Serantoną ir Anglių Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: **George A. Cullen,** Passenger Traffic Man, 90 West Street, N. Y.

Telefonas, Dickinson 3995 M.

Dr. Ignotas Stankus,
1210 S. Broad St. Philadelphia, Pa.

OFISO VALANDOS

Nuo 9 iki 11 rito
" 2 " 4 popiet.
" 7 " 8 vakaro
NEDELIOMIS " 9 " 11 rito
" 1 " 4 popiet.

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniška čenia

G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

SUN
THE SUN

Su-kait medelinis laikraštis

Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

ISEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTYNČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoje Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25

EURO- Rostijoje ir Lietuvoje \$3.50
POJE Anglijoj ir Skotlandoj 15 sh.
Prusose 15 markų.

Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ penkių Kalendorių.

Adresavokite:

W. D. Boczkowski & Co.
530-522 W. South Al.
MAHANAY CITY, PA.

Telephone 3674 Stagg

Robertas Gabrecht's
CAFE
KASDIEN

Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba

Puikiausia užeiga del visų. Skanus Alus ir visoki Likierai, kvepianti CIGARAI. Visoki užkandžiai dovanai.

355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE., Brooklyn, N. Y.